

TIHEK

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

2020 YILI FAALİYET RAPORU

www.tihek.gov.tr

2020 YILI
**FAALİYET
RAPORU**

www.tihek.gov.tr

TIHEK

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

2020 YILI FAALİYET RAPORU

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

Yüksel Cad. No: 23, 06650, Kızılay/ANKARA
Tel.: +90 312 422 78 00 | Faks: +90 312 422 78 99
www.tihek.gov.tr | tihek@tihek.gov.tr

TIHEK

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

*“ İnsan haklarını korumak ve geliştirmek, kişilerin eşit muamele
görme hakkının güvence altına alınmasını sağlamak, işkence ve kötü
muameleyle etkin mücadele etmek”*

2020 YILI
FAALİYET RAPORU

SUNUŞ

İnsan hakları, insan olmaktan başka hiçbir statüye gerek olmaksızın, doğuştan kazanılan, vazgeçilemez, mutlak ve devredilemez haklardır. İnsan hakları alanında her geçen gün artarak devam eden önemli gelişmelerin bir sonucu olarak da çeşitli mekanizmaların kurulması öngörülmüştür. Özellikle de uluslararası bağlamda insan haklarını korumak ve geliştirmek için ulusal insan hakları kurumlarına önemli görevler düşmektedir.

Bu kapsamda, 20/04/2016 tarih ve 29690 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Kanun ile kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; Türkiye'nin insan hakları alanındaki kurumsallaşma hareketlerinin en büyük adımıdır.

Kurumumuzun faaliyetleri, "Ulusal İnsan Hakları Kurumu", "Eşitlik Kurumu" ve "Ulusal Önleme Mekanizması" olarak üçlü bir yapının üzerinde şekillenmektedir. Bu üç yapının tek çatı altında birleşmiş olması, klasik hak koruma kurumlarına nazaran kurumumuzun yetki, görev ve sorumluluklarını artırmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu idarenin; etkin, verimli, şeffaf ve hesap verebilir yeni bir yönetim anlayışıyla hareket etmesi gerektiği ilkesini benimsemiştir. Bu ilkelerin gereği olarak kurumumuzun kamu kaynaklarını nasıl kullandığını; görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde yürüttüğü faaliyetlere ilişkin sonuçları 2020 Yılı Faaliyet Raporu aracılığıyla kamuoyunun bilgisine sunar, 2020 yılı dönemi içerisinde faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde ve raporun hazırlanmasında emeği geçen personelimize teşekkür ederim.

Süleyman ARSLAN

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkanı

Şekil 1	Teşkilat Şeması	20
Şekil 2	Kurul Üyeleri	21
Tablo 1	Donanıma İlişkin Bilgiler	27
Tablo 2	Personelin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı	28
Tablo 3	Personelin Yaş Durumuna Göre Dağılımı	28
Tablo 4	Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	28
Tablo 5	Personelin Hizmet Sınıfı Durumuna Göre Dağılımı	28
Tablo 6	Personelin Unvan Durumuna Göre Dağılımı	29
Tablo 7	2020 Yılı KBÖ Sonrası Ödenek Dağılımı	38
Tablo 8	2020 Yılı Bütçe Gelirleri	38
Tablo 9	2020 Yılı Bütçe Giderleri	38
Tablo 10	Yıllar İtibariyle Ödenek ve Harcamalar	39
Tablo 11	2020 Yılı Hedef ve Göstergeler	40
Tablo 12	2020 Yılı Hedef ve Göstergelere İlişkin Üçer Aylık Gerçekleşmeleri	41
Tablo 13	2020 Yılı Performans Gerçekleşme Sonuçları	41
Tablo 14	Hedef ve Göstergelere İlişkin Dönemlik Değerlendirmeler	42
Tablo 15	İhlal İddialarının Niteliği	63
Tablo 16	Başvuru Usulüne Göre Dağılım	63
Tablo 17	Başvuranın Kişiliğine Göre Dağılım	63
Tablo 18	Başvuranın Cinsiyetine Göre Dağılımı	63
Tablo 19	Başvuranın Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	63
Tablo 20	İhlal İddialarının İllere Göre Dağılımı	64
Tablo 21	İhlal İddialarına İlişkin Yapılan İşlem Aşamasına Göre Dağılımı	64
Tablo 22	İhlal İddialarına İlişkin Ön İnceleme Aşamasında Yapılan İşlemler	65
Tablo 23	Başvuruların İncelenemezlik Gerekçelerine Göre Dağılımı	66
Tablo 24	Öne Sürülen Ayrımcılık Temeline Göre Dağılım	68
Tablo 25	Karar Türlerine Göre Dağılım	69
Tablo 26	İhlal İddialarının Niteliğine Göre Dağılım	70
Tablo 27	Ön İncelemeye Alınan Dilekçe/İhbarlara İlişkin Yapılan İşlemler	70
Tablo 28	Ulusal Önleme Mekanizması Başvuru/Dilekçe ve İhbarlara İlişkin Konu Dağılımı	71
Tablo 29	Başvurular Hakkında Verilen Kararlara İlişkin Dağılım	72
Tablo 30	Ziyaret Edilen Mekan Türüne Göre Dağılım	79
Tablo 31	Kurul Tarafından Yıl İçinde Kabul Edilen Ziyaret Raporları	80
Tablo 32	Görüş ve Tavsiyelere İlişkin Konu Dağılımı	84

AGİT	: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
BDİHK	: İslam İşbirliği Teşkilatı Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu
BM	: Birleşmiş Milletler
CPT	: Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamelenin veya Cezanın Önlenmesi Komitesi
CTE	: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü
ENNHRI	: Ulusal İnsan Hakları Kurumları Avrupa Ağı
EPİM	: Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması
FRA	: Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı
GANHRI	: Ulusal İnsan Hakları Kurumları Küresel Birliği
ILO	: Uluslararası Çalışma Örgütü
İİT	: İslam İşbirliği Teşkilatı
İPA	: Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
KBÖ	: Kesinleşmiş Bütçe Ödeneği
KEFEK	: TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu
KSGM	: Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
ODIHR	: Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Bürosu
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
STK	: Sivil Toplum Kuruluşları
TİHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
ÜİHK	: Ulusal İnsan Hakları Kurumu
UNDP	: Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
ÜÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi
WEBİNAR	: İnternet Çevrimiçi Semineri

SUNUŞ.....	4
TABLolar VE ŞEKİLLER.....	6
KISALTMALAR.....	7
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	13
I. GENEL BİLGİLER	15
A. Mısyon ve Vizyon	16
B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar	17
C. İdareye İlişkin Bilgiler	20
1. Fiziksel Yapı.....	20
2. Örgüt Yapısı	20
a. Kurul.....	20
b. Başkan	22
c. Hizmet Birimleri.....	22
3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	27
4. İnsan Kaynakları	27
5. Sunulan Hizmetler	29
a. Bireysel Başvuruların İncelenmesi, Resen İnceleme ve Araştırma	29
b. UÖM Ziyaretleri ve Ziyaret Raporları	30
c. İnsan Hakları Eğitimi ve Bilinçlendirme.....	30
d. Görüş Bildirme, Tavsiyede Bulunma, İzleme	31
e. Yıllık Rapor ve Tematik Rapor Hazırlama.....	31
f. Uluslararası İlişkiler İle İlgili Faaliyetler	31
6. İç Kontrol Sistemi ve Ön Mali Kontrol	32
II. AMAÇ VE HEDEFLER	33
A. Stratejik Planda Yer Alan Amaçlar ve Hedefler	34
B. Temel Politikalar Ve Öncelikler	35
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	37
A. Mali Bilgiler.....	38
B. Performans Bilgileri	40

1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri	40
2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi	41
a. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları	41
b. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Değerlendirmeler	42
3. Stratejik Planın Değerlendirilmesi	43
C. Faaliyet ve Proje Bilgileri	62
1. Bireysel Başvuruların İncelenmesi, Resen İnceleme ve Araştırma	62
1.1. Başvurular	62
a. Başvurulara İlişkin Genel Esaslar	62
b. Başvurulara Tesis Edilen İşlemler	62
c. İhlal İddialarına İlişkin Genel Bilgiler	63
d. Ön İnceleme Aşamasında İşlem Yapılan İhlal İddiaları	64
e. Ayrımcılıkla Mücadele Görevi Kapsamına Giren Başvurular	66
f. Ulusal Önleme Mekanizması Görevi Kapsamına Giren Başvurular	69
1.2. Resen İnceleme.....	72
2. İnsan Hakları Eğitimi, Bilinçlendirme ve Farkındalık Artırıcı Faaliyetler	73
a. Kurum Dışı Yürütülen Eğitim Faaliyetleri.....	73
b. Kurum Personelimize Yönelik Eğitimler	74
c. Farkındalık Artırıcı Faaliyetler	74
d. Yayın Çalışmaları	76
3. Ulusal Önleme Mekanizması; Ziyaretler ve Ziyaret Raporları	78
4. Raporlama Faaliyetleri	82
a. Yıllık Rapor	82
b. Tematik Rapor	83
5. Görüş Bildirme, Tavsiyede Bulunma, İzleme	84
6. Uluslararası Örgütlerle İlişkiler	85
a. Birleşmiş Milletler ve Alt Organlarıyla İlişkiler.....	85
Birleşmiş Milletler Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması (EPİM) Türkiye 3. Tur Toplantısı	85
“Kalkınmada Aileler: Kopenhag ve Beijing+25” Temalı Web Semineri	85
BM İnsan Hakları Özel Prosedürü “Doğu Avrupa ve Merkez Asya’da İş Dünyası ve İnsan Hakları Birinci Bölgesel Forumu”	86
b. BM İnsan Hakları Kurumları Küresel Ağı (GANHRI) İle İlişkiler	86
“COVID-19 Kapsamında Zorla Yerinden Edilmiş Kişilerin Korunması: UIHK’lerin Rolü ve Deneyimleri” Temalı Web Semineri.....	87
c. ENNHRI İle İlişkiler	87
“AB’nin Hukukun Üstünlüğü, İnsan Hakları ve Demokrasi Üzerine Politikaları” Web Semineri.....	87
ENNHRI 2020 Genel Kurul Toplantısı.....	87
ENNHRI Yıllık Konferansı.....	88

d.	Avrupa Konseyi İle İlişkiler.....	88
	“Türkiye’deki Sığınmacıların, Göçmenlerin ve İnsan Ticareti Mağdurlarının İnsan Hakları Açısından Korunmasının Güçlendirilmesi” Projesi Kapsamında Düzenlenen Ziyaret	88
	Avrupa Konseyi “Türkiye’deki Sığınmacıların, Göçmenlerin ve İnsan Ticareti Mağdurlarının İnsan Hakları Açısından Korunmasının Güçlendirilmesi Projesi” Toplantısı.....	89
e.	Ulusal İnsan Hakları Kurumlarıyla İlişkiler	89
	Libya Sivil Özgürlükler ve İnsan Hakları Ulusal Konseyi Yetkilileri Ziyareti	89
	Semerikand İnsan Hakları Online Gençlik Forumu	89
	“Savaş Zamanı İnsan Hakları İhlallerinin Önlenmesinde ve Savaş Suçlarına İlişkin Delil ve Sübutların Toplanması Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Rolü” Konulu Telekonferans	89
	Karabağ İnsan Hakları Gözlem Grubu Komisyonu 2. Toplantısı.....	90
	Hırvatistan Ombudsmanlık Enstitüsü Ev Sahipliğinde Düzenlenen Güneydoğu Avrupa UÖM Ağı Online Toplantısı.....	90
	Covid 19 Bağlamında Alıkonulma Yerlerinin İzlenmesi Uluslararası Sempozyumu.....	91
	“Covid-19 Sürecinde Özgürlükten Mahrum Bırakılmanın İzlenmesi” Konulu Webinar	91
	“Covid-19 Sürecinde Hiç Kimsenin Geride Bırakılmaması: Psikiyatri Merkezlerinin İzlenmesi” Konulu Webinar	91
	“İşkence Mağdurlarıyla Uluslararası Dayanışma Günü: Covid-19 Salgını Zamanlarında İşkenceyle Mücadele” Konulu Webinar.....	91
	“Semerkant İnsan Hakları Forumu: Küresel Dayanışma, Sürdürülebilir Kalkınma ve İnsan Hakları” Konulu Webinar	91
f.	Katılım Sağlanan Diğer Uluslararası Toplantılar	92
	TİHEK Başkanı Süleyman Arslan’ın AIHM Başkanı Róbert Ragnar Spanó ile Görüşmesi	92
	“Türkiye’de Cezasızlıkla Mücadelede Adalete Erişim: Geçmiş ve Bugün” Web Semineri.....	92
	“Olağanüstü Hal Döneminin Adalete Erişim Üzerindeki Bugünkü Etkileri” Web Semineri	92
	“Technical Seminar on NHRIs in a Public Emergency” Konulu Webinar	92
	“İstanbul Sözleşmesi Bağlamında Kadına Karşı Şiddet” Web Semineri	92
	“Müslüman Karşıtı Nefret Suçlarını Anlamak - Müslüman Toplulukların Güvenlik İhtiyaçlarını Ele Almak: Pratik Bir Kılavuz” Web Semineri	93
	Covid-19 Döneminde Kapsayıcı Eğitim Webinarı	93
	Doğu Avrupa ve Orta Asya’da İş Dünyası ve İnsan Hakları 1. Bölgesel Forumu	93
	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının Türkiye’de Etkililiği: Eski ve Yeni Zorluklar ICJ-IHOP.....	93
7.	Kamu Kurum ve Kuruluşlar İle İlişkiler	94
a.	İçişleri Bakanlığı İle İlişkiler	94
	İç Güvenlik Sektörünün Sivil Gözetiminin Güçlendirilmesi Aşama III Projesi.....	94
b.	Dışişleri Bakanlığı İle İlişkiler	94
	“Sonuç Odaklı İzleme (ROM) Faz III” Projesi “Her Sonuç Yeni Bir Başlangıç” Başlıklı Toplantı.....	94

Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Öncülüğünde Düzenlenen AB Programları Kurulu Toplantısı	95
AB Türkiye Delegasyonu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)'nin İşbirliğinde Gerçekleştirilen AB Bilgi Merkezleri Projesi Açılış Töreni	95
Temel Haklar Alt Alanı Uygulama İzleme Toplantısı	95
Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Bünyesinde Gerçekleştirilen "Temel Haklar Alt Alanı IPA-III Programlaması Bilgilendirme Toplantısı"	96
Avrupa Birliği'nin Yatay Araç II Fonu Kapsamında Düzenlenen "Yatay Destek-II Programı Yararlanıcı Yürütme Kurulu Toplantısı"	96
Temel Haklar Alt Alanı Sektörel İzleme Komitesi Toplantılarına Katılım	96
Avrupa Birliği Haklar ve Değerler Programı Çalışma Grubu Toplantıları	96
AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı Güncelleme Çalışmaları Toplantısı	97
AB Haklar ve Değerler Programı Çalışma Grubu İkinci Toplantısı	97
c. TİHEK İl İstişare Toplantısı (Sakarya)	97
d. Katılım Sağlanan Diğer Ulusal Etkinlikler	97
Afet Kriminal İnceleme Temel Eğitim Kursu- İnsan Hakları Açısından Afetzedelerin Kimliklendirilmesi Toplantısı	97
Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Dördüncü Ulusal Eylem Planı Hazırlık Çalıştay	98
"Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddette İdari Veri Toplama ve Analizi" Konulu Webinar	98
"İnternet Çağında Temel Hak ve Özgürlüklerin Korunması" Konulu Sempozyum	98
"Pandemi Sürecinde Güncel İnsan Hakları Sorunları" Konulu Panel	98
İç Güvenlik Sektörünün Sivil Gözetiminin Güçlendirilmesi Projesi 3. Aşama Çalıştay	98
e. Kuruma Düzenlenen Ziyaretler	99
Türkiye'deki Sığınmacıların, Göçmenlerin ve İnsan Ticareti Mağdurlarının İnsan Hakları Açısından Korunmasının Güçlendirilmesi Projesi Kapsamında Düzenlenen Ziyaret	99
AB Bağımsız Uzmanının Kurumumuza Ziyareti	99
BM Bağımsız Değerlendirme Uzmanının Kurumumuza Ziyareti	99
Sivil İzleme Kurullarının Etkinliğinin Arttırılması Projesi	99
8. Diğer Faaliyetler	100
TİHEK'in Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesine İlişkin Avrupa Birliği Projesi	100

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ 101

A. Stratejik Planda Öngörülemeyen Kurumsal Kapasite İhtiyaçları 102

B. Üstünlükler 102

C. Zayıflıklar 102

EKLER 103

YÖNETİCİ ÖZETİ

Kurumumuz 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 06/04/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile kurulmuştur. Kuruluş Kanunu ile Kurumumuz görev ve yetkileri esas alınarak 11. Kalkınma Planı, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar ve programlar çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla 2019-2023 Stratejik Planı hazırlık çalışmaları başlatılmış ve 2023 vizyonu çerçevesinde uygulamaya başlanılmıştır. Bu kapsamda Kurumumuz 2019-2023 Stratejik Planında 4 amaç, 13 hedef belirlenmiştir.

Kurumumuz Kuruluş Kanununda yer alan görevlerimiz ve yürütmüş olduğumuz faaliyetlerimiz şu altı başlık altında değerlendirilmektedir:

1. Başvuruların incelenmesi, resen inceleme ve araştırma faaliyeti,
2. Eğitim ve bilinçlendirme faaliyeti,
3. UÖM kapsamında ziyaret ve ziyaret raporları hazırlama,
4. Yıllık ve tematik rapor hazırlama faaliyeti,
5. Uluslararası ilişkiler faaliyeti,
6. Görüş verme, tavsiyede bulunma ve izleme faaliyeti.

Kurumumuz 2020 yılı faaliyetlerinin daha etkin ve verimli yürütülmesi 2020 yılı Ocak ayı içerisinde tüm Kurum çalışanlarının katılımı ile bir istişare toplantısı gerçekleştirilmiş ve bu toplantı sonrası 2020 Yılı Eylem Planı hazırlanmıştır. Hazırlanan bu Eylem Planı doğrultusunda faaliyet takvimi oluşturulmuştur. Ancak dünyada ve ülkemizde baş gösteren salgın nedeniyle Eylem Planında sürekli değişikliğe gidilmiştir. Kurumumuzun yürütmüş olduğu faaliyetler daha çok fiziki ortamlarda ve kalabalık gruplarla yüz yüze gerçekleştirildiği için faaliyetlerimizin gerçekleştirilmesi noktasında çeşitli aksaklıklar yaşanmıştır.

Ancak Kurumumuz 2019-2023 Stratejik Planında ve 2020 Yılı Performans Programında belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi kararlılığı ile hareket ederek çeşitli önlemler alınmış ve belirlenen hedeflere ulaşılmıştır.

Kurumumuza 2020 yılı içerisinde "Başvuruların incelenmesi, resen inceleme ve araştırma faaliyeti" kapsamında 571 dilekçe ve ihbar niteliğinde çeşitli talepler gelmiştir. Bu talepler içerisinde genel olarak maddi yardım ve iş talepleri olmak üzere Kurumumuz görev alanı dışında gelen şikâyet ve talepler de yer almaktadır. Bu şikâyet ve taleplere ilişkin ihlal iddiası ve

yardım talebinde bulunanların hak kaybına uğramaması ve yaşamış olduğu mağduriyeti gidermek amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla iletişime geçilerek hak kaybının önlenmesine ve mağduriyetlerin giderilmesine çalışılmıştır.

Kurumumuza yapılan 792 başvuruya ise 6701 sayılı Kanun çerçevesinde işlem yapılarak hak ihlali iddiaları incelenmiş ve mevzuat çerçevesinde “Başvurular” başlığında ayrıntılı olarak açıklandığı üzere Kurul ve inceleme birimlerimiz tarafından çeşitli kararlar verilmiştir.

Kurumumuz “Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyeti” kapsamında Stratejik Plan ve Performans Programında belirlenen hedefler doğrultusunda salgın koşulları dikkate alınarak fiziki ve çevrimiçi ortamda kurum içi ve kurum dışında 10 eğitim düzenlenmiş ve yaklaşık 1000 kişiye “insan hakları” konularında eğitim verilmiştir.

Kurumumuz “Ziyaret ve Ziyaret Raporları Hazırlama” faaliyeti kapsamında 2020 Yılı Eylem Planı’nda 40 adet alıkonulma merkezi ziyareti planlanmıştır. Ancak salgın koşulları sonucunda alıkonulma mekânlarının izolasyon sürecine girmesi nedeniyle ancak 12 adet alıkonulma mekânı ziyaret edilmiştir. Ziyaretler sonrası hazırlanan 20 ziyaret raporu Kurul tarafından kabul edilmiştir.

Ayrıca Kurumumuz “Yıllık ve Tematik Rapor Hazırlama Faaliyeti” kapsamında İşkence ve Kötü Muameleye Karşı Ulusal Önleme Mekanizması 2019 Yılı Raporu ile İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi 2019 Yılı Raporu hazırlanmıştır. Bu raporlar ilgili kurum ve kuruluşların yanında kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bu raporların yanı sıra Otizmli Çocukların Eğitim Hakkı ve Ayrımcılık Yasağı Tematik Raporu hazırlanarak kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Yine Kurumumuz görev alanı kapsamında uluslararası, bölgesel ve ulusal insan hakları koruma mekanizmaları ile çok taraflı ve ikili etkinlikler düzenlenmiş ve düzenlenen etkinliklerde ülkemiz temsil edilmiştir. Katılım sağlanan bu etkinliklerde dünyada ve ülkemizde insan haklarının korunması ve geliştirilmesi kapsamında çeşitli katkılar sağlanmıştır.

Bu faaliyetlerimizin yanı sıra ulusal ve uluslararası alanda yapılan çalışmalar kapsamında Kurumumuzun sorumlu, ilgili ve ilişkili olduğu birçok çalışmaya görüş verilmiş, tavsiyede bulunulmuş ve katkı sağlanmıştır.

Kurumumuz 2020 yılı faaliyetlerine ayrıntılı olarak Raporun ilgili başlıklarında yer verilmiştir.

I. GENEL BİLGİLER

- A. Misyon ve Vizyon
- B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar
- C. İdareye İlişkin Bilgiler

A. MİSYON VE VİZYON

MİSYON

"İnsan haklarını korumak ve geliştirmek, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınmasını sağlamak, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek."

VİZYON

"İnsan haklarının korunması ve güçlendirilmesinde yürüttüğü çalışmaları, evrensel ve yerel değerlerimizi bağdaştıran politika ve kararlarıyla güvenilir, etkin ve saygın bir kurum olmak."

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile kurulmuştur. Kurum, Türkiye'nin insan hakları alanında tarafı olduğu uluslararası mevzuatla uyumlu olarak kanunla kurulmuş, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz ve Cumhurbaşkanının görevlendirdiği Adalet Bakanlığı ile ilişkili bir Kurumdur.

TİHEK'in kuruluş amacı insan onurunu temel alarak,

- İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi,
- İşkence ve kötü muameleyle etkin mücadele edilmesi ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevinin yerine getirilmesi,
- Kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi

olarak Kanunda yer almıştır.

Bu kapsamda Kurumumuz üç ana görevi yerine getirmektedir. Bu üç ana görevin ilkinin İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi kapsamında Ulusal İnsan Hakları Kurumu görevi oluşturmaktadır. Ulusal insan hakları kurumlarının sahip olması gereken asgari standartlar; uluslararası literatürde Paris Prensipleri olarak bilinen ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonunun 1992/54 sayılı, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun ise 48/134 sayılı kararlarla kabul ettiği "İnsan Haklarının Geliştirilmesi ve Korunması İçin Ulusal Kurumlar" başlıklı belgeyle belirlenmiştir.

Paris Prensipleri çerçevesinde ulusal insan hakları kurumlarının: Kuruluşunun yasal veya anayasal dayanağa sahip olması, hükümetten bağımsız olma ve özerklik, insan haklarının korunması ve güçlendirilmesi için geniş yetkilere sahip olma ve yeterlilik, üye seçiminde ve tayininde çoğulculuk ve bağımsızlığın sağlanması, yeterli mali kaynak ve mali özerklik, sivil toplum ve devlet arasında köprü olma gibi özellikleri taşıması beklenmektedir.

TİHEK'in ikinci ana görevi Ulusal Önleme Mekanizması görevidir. Ulusal Önleme Mekanizması (UÖM), "İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol (OPCAT)" hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi ifade etmektedir. Protokol uyarınca UÖM'ler alıkonulma yerlerinde özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilerin sayısının yanı sıra, bu tür yerlerin sayısı ve bulunduğu yere ilişkin her türlü bilgiye ulaşmak; tüm alıkonulma yerlerine ve bunların binalarına ve tesislerine girmek; özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilere yönelik tutum ve alıkonulma koşullarına ilişkin tüm bilgiye erişmek; bu kişilerle tanık bulunmaksızın, doğrudan doğruya ya da gerekli görülüyorsa çevirmen aracılığıyla ve ulusal önleme mekanizmasının konuyla ilgili bilgi verebileceğine inandığı başka herhangi bir kişiyle özel görüşme yapmak; ziyaret etmek istediği yerleri ve görüşmek istediği kişileri serbestçe seçmek; BM İşkencenin Önlenmesi Alt Komitesi ile temas kurmak, ona bilgi vermek ve gerektiğinde Alt Komite ile bir

araya gelmek imkânına sahiptir. Ayrıca Ulusal Önleme Mekanizmaları, özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilere yapılan muamelenin ve bu kişilerin koşullarının iyileştirilmesi amacıyla, ilgili makamlara tavsiyelerde bulunma, mevcut ya da tasarı halindeki mevzuata ilişkin olarak önerilerini ve gözlemlerini sunma yetkisini de haizdir. Protokole göre her taraf devlet, bir ya da daha fazla sayıda bağımsız ulusal önleme mekanizması kurma hakkına sahip olsa da Türkiye’de bu yetki sadece TİHEK’e verilmiştir.

TİHEK’in yerine getirdiği üçüncü görev ise ayrımcılıkla mücadele kapsamında Eşitlik Kurumu görevidir. Anayasamızın 10 uncu maddesi eşitlik kavramını “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.” şeklinde açıklamaktadır. Ayrımcılık yasağı da uluslararası insan hakları hukukunun merkezinde yer alan ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak yer verilen bir konudur. Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde yer alan düzenlemeler ile Avrupa Birliği müktesebatında bulunan ve ayrımcılıkla mücadele amacıyla hazırlanan direktifler Türkiye’de ayrımcılıkla mücadele alanında kurumsallaşma gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Uluslararası kriterler ve örnek uygulamalar ile ülkemiz ihtiyaçları göz önüne alınarak yapılan mevzuat düzenlemesiyle “Eşitlik Kurumu” görevinin de Kurumumuz bünyesinde yürütülmesi uygun görülmüştür.

Bu kapsamda 6701 sayılı Kanun gereğince Kurumun görevleri şunlardır:

- a) İnsan haklarının korunmasına, geliştirilmesine, ayrımcılığın önlenmesine ve ihlallerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- b) İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek.
- c) Millî eğitim müfredatında bulunan insan hakları ve ayrımcılık yasağıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- ç) İnsan haklarının korunması, ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve toplumdaki eşitlik anlayışının geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eş güdümünde üniversitelerin insan hakları ve eşitlik ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve insan hakları ve eşitlik öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak.
- d) Kamu kurum ve kuruluşlarının meslek öncesi ve meslek içi insan hakları ve eşitlik eğitimi programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak.
- e) Görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek.
- f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.
- g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.
- ğ) Ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kuruma başvuranlara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki süreçler konusunda yol göstermek ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olmak.
- h) İşkence ve kötü muamele ile mücadele etmek ve bu konuda çalışmalar yapmak.
- ı) İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak.
- i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.
- j) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamak, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi

yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek.

- k) Cumhurbaşkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlamak.
- l) Kamuoyunu bilgilendirmek, düzenli yıllık raporlar dışında, gerek görüldüğünde görev alanına ilişkin özel raporlar yayımlamak.
- m) İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapmak.
- n) İnsan haklarının korunması ve ayrımcılıkla mücadele kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle iş birliği yapmak.

o) Diğer kurumların ayrımcılığın önlenmesine yönelik faaliyetlerine destek vermek.

ö) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak.

p) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Kurum, görev ve yetkilerine ilişkin olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunu ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu yılda en az bir defa bilgilendirir.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. FİZİKSEL YAPI

Kurumumuz, Kocatepe Mahallesi, Yüksel Cad. No:23, 06420 Çankaya/Ankara adresindeki kiralanmış yaklaşık 3.126 m² alana sahip, beş katlı binada hizmet vermektedir. Ayrıca Kurum faaliyetlerinin daha etkin ve verimli yürütülmesi amacıyla OYAK Holding'e ait 2.630 m² brüt kullanım alanlı bina "Ek Hizmet Binası" olarak kiralanmış olup 2021 yılı içerisinde fiili olarak kullanıma hazır hale getirilecektir. Binanın fiziksel imkânlarının yetersiz olması ve acil tadilat ihtiyacı nedeniyle yeni bir hizmet binasına taşınmak için çalışmalar devam etmektedir.

2. ÖRGÜT YAPISI

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, 6701 sayılı Kanunun 8 inci maddesi gereğince idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olarak kurulmuştur. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Kurul ve Başkanlık teşkilatından oluşmaktadır. Kurum, bölge ya da il düzeyinde büro açma (yerel teşkilat kurma) yetkisine de sahiptir. Kurumumuz Organizasyon Şeması, 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 06/04/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Şekil 1 Teşkilat Şeması

a. Kurul

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu Kurumun karar organıdır. Kurul, görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Kurul; biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere Cumhurbaşkanı tarafından 4 yıllığına atanan on bir üyeden oluşur. Kurul üyeleri tam zamanlı olarak görev yapar. Başkan, ikinci başkan ve üyelerin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son

verilemez. Kurulun görev ve yetkileri 6701 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen şekilde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

- Kurumla ve Kurumun görev alanıyla ilgili düzenlemeler yapılmasına yönelik kararlar almak.
- Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin başvurular ile insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin resen yapılan incelemeleri karara bağlamak, bu başvuru ve incelemelere ilişkin gerekli hâllerde uzlaşma sürecini sonuçlandırmak, ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.

- c) İnsan hakları ve ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin yargı kararlarının uygulanmasına ilişkin sorunları izlemek ve değerlendirmek.
- ç) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını ve bu kapsamda resen yürütülen incelemeleri karara bağlamak.
- d) Görev alanıyla ilgili olarak yargı organlarına, kamu kurum ve kuruluşlarına ve ilgili kişilere talepleri hâlinde görüş bildirmek.
- e) Gerek gördüğünde Kurumun kendi alanında çalışan uluslararası kuruluşlara üye olmasına ve bu kuruluşlarla iş birliği yapmasına karar vermek.
- f) Kurum tarafından insan haklarının korunması, ayrımcılıkla mücadele ve ulusal önleme mekanizması görevleri kapsamında yapılan inceleme ve araştırmaları, hazırlanan raporları ve benzeri çalışmaları karara bağlamak.
- g) Kurumun stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans ölçütlerini belirlemek.
- ğ) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.
- h) Kurumun faaliyet raporlarını karara bağlamak.
- ı) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.
- i) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Kurul üyelerinin uyacakları mesleki ve etik ilkeler ise, kurulun çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiştir.

Hâlihazırda görev yapan kurul üyelerimizin 8'i 16/03/2017 tarihli ve 30009 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2017/9974 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 3'ü ise aynı tarih ve sayılı Resmî Gazetede 2017/25 sayılı kararlar Cumhurbaşkanlığı tarafından seçilmiştir. Üyeler arasında başkan ve ikinci başkanın seçimi 25/05/2017 tarihinde gerçekleşmiştir.

Şekil 2 Kurul Üyeleri

b. Başkan

Kurumun en üst amiri olup, Kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında eş güdümü sağlar.

Başkan ayrıca, Kurumun genel yönetim ve temsilinden de sorumludur. Başkanın yokluğunda ise İkinci Başkan, Başkana vekâlet etmektedir.

Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

- Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek ve toplantıları yönetmek.
- Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak.
- Hizmet birimi koordinatörlerini görevlendirmek ve diğer Kurum personelini atamak.
- Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.
- Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini hazırlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını, insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.
- Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak.
- Yıllık faaliyet raporlarını hazırlamak, yıllık amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine göre faaliyetlerin değerlendirmesini yapmak ve bunları Kurula sunmak.
- Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla eş güdümü sağlamak.
- Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.

c. Hizmet Birimleri

6701 sayılı Kanunda Kurumumuzun hizmet birimleri ve çalışma gruplarının neler olacağı, hangi alanlarda faaliyet gösterecekleri gibi hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmemiştir. Bu doğrultuda, kuruluş amacımızın gerçekleştirilmesinde kurumsallaşmanın sağlanarak daha etkin ve verimli bir hizmet sunumunun sağlanması

ile birimlerin iş birliği ve uyum içerisinde çalışmaları için Başkanlığa bağlı hizmet birimleri; Ana Hizmet Birimleri, Danışma ve Denetim Birimleri ve Yardımcı Birimler olmak üzere üç ana birim altında oluşturulmuştur. Bunlar; Ana Hizmet Birimleri altında düzenlenen Ön İnceleme Birimi, İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Birimi, Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimi, Ulusal Önleme Mekanizması Birimi, Uluslararası İlişkiler ve Proje Birimi, Kurul İşleri ve Kararlar Birimi; Danışma ve Denetim Birimleri altında Hukuk Müşavirliği, Strateji Geliştirme Birimi; Yardımcı Birimler altında İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Birimi, Bilgi İşlem Birimi olarak düzenlenmiştir.

Ön İnceleme Birimi

- Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre Kuruma yapılacak başvuruları, başvurunun niteliğine göre tasnif ederek bireysel başvuru niteliğinde olanların başvuru bilgi sistemine kaydını yapmak ve bunların ön incelemesini yapmak.
- Bireysel başvuru niteliğindeki başvuruları öncelikle başvuruların şekil unsurları ve ön inceleme konuları bakımından incelemek ve ön inceleme tutanağı düzenlemek.
- Ön başvuru yolu tüketilmeden Kuruma yapılan bireysel başvuruları ilgili idare veya kişiye göndermek ve bu durumu başvuru sahibine bildirmek.
- Başvuru dilekçesi ve eklerinde şekil unsurları yönünden eksiklik bulunduğu tespit edilmesi halinde, bu eksikliklerin tamamlanmasını teminen eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmasını sağlamak, ön inceleme konuları bakımından aykırılık bulunan başvurulara ilişkin işlemleri yürütmek ve ön inceleme raporu düzenlemek.
- Başvuru dilekçesi ve eklerinde ön inceleme konuları bakımından bir aykırılık bulunmaması halinde, esas inceleme yapılması için başvuru dilekçesi ve eklerini ilgili birime göndermek.
- Başvuru niteliğini taşımayan taleplere ilişkin olarak başvuru sahibinin başvuru ehliyetini haiz olduğunun anlaşılması halinde gerekli görülenleri ilgili idareye göndermek.
- Hazırlanan ön inceleme raporlarını gerekli durumlarda Kurula sunulmak üzere ilgili birime göndermek.
- Kurumun görev alanı kapsamında bulunan başvurulara ilişkin Kanun ile ilgili diğer mevzuat

hükümlerine aykırılık bulunduğu iddiasıyla Kuruma yapılan başvuruların sonuçlandırılması için gerekli olan her türlü bilgi, belge ve görüşü ilgili resmi ve özel kurum, kuruluş ve kişilerden talep etmek.

ğ) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Birimi

a) İnsan hakları ihlallerine ilişkin resen incelemeler yapmak ve bu incelemelere ilişkin rapor hazırlamak.

b) İnsan hakları ihlallerine ilişkin yargı kararlarının uygulanmasıyla ilgili sorunları izlemek ve değerlendirmek.

c) İnsan hakları kapsamındaki görevleriyle ilgili olarak yargı organları, kamu kurum ve kuruluşları ve ilgili kişiler tarafından talep edilen görüşleri hazırlayarak Kurula sunmak.

ç) Kurumun insan haklarının korunması görevi kapsamında yapılan inceleme ve araştırmaları, hazırlanan raporları ve benzeri çalışmalarını değerlendirmek üzere Kurula sunmak, bunların sonuçlarını ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara bildirmek ve takip etmek, sorumlu bulunanlar hakkında kanuni işlemlerin başlatılması için gerekli girişimde bulunmak.

d) Kurumun insan hakları kapsamındaki görevleriyle ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerileri hazırlamak.

e) İnsan hakları ihlallerine ilişkin ulusal, bölgesel ve uluslararası raporlar hazırlamak.

f) İnsan hakları bilincinin yaygınlaştırılması için çalışmalar yapmak ve bu kapsamda insan haklarının korunması kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak.

g) İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek.

ğ) İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eş güdümünde üniversitelerin insan hakları ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve insan hakları öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak.

h) İlgili birimler ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon ve işbirliği sağlamak suretiyle veya

müstakilen Kurumun insan hakları kapsamındaki görevleri ile ilgili olarak eğitim vermek.

ı) İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesine yönelik eğitim hizmetlerinin yerine getirilmesinde ihtiyaç duyulan konulara ilişkin ilgili kişi ve kurumlarla koordinasyon sağlamak.

i) Milli eğitim müfredatında bulunan insan haklarının korunması ve geliştirilmesiyle ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak.

j) Kamu kurum ve kuruluşlarının insan hakları ile ilgili meslek öncesi ve meslek içi eğitim programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak.

k) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimi

a) Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin başvurular ile ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin resen yapılan incelemeler hakkında karar verilmek üzere hazırlanan raporları Kurula sunmak, bu başvuru ve incelemelere ilişkin gerekli hallerde uzlaşma sürecini sonuçlandırmak, ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin Kanunda öngörülen idari yaptırımlar hakkında karar verilmek üzere bu konulardaki tespit ve önerilerini Kurula sunmak.

b) Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin yargı kararlarının uygulanmasıyla ilgili sorunları izlemek ve değerlendirmek.

c) Ayrımcılık yasağı kapsamındaki görevleriyle ilgili olarak yargı organları, kamu kurum ve kuruluşları ve ilgili kişiler tarafından talep edilen görüşleri hazırlayarak Kurula sunmak.

ç) Kurumun ayrımcılıkla mücadele görevi kapsamında yapılan inceleme ve araştırmaları, hazırlanan raporları ve benzeri çalışmalarını değerlendirmek üzere Kurula sunmak, bunların sonuçlarını ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara bildirmek ve takip etmek, sorumlu bulunanlar hakkında kanuni işlemlerin başlatılması için girişimde bulunmak.

d) Kurumun ayrımcılık yasağı kapsamındaki görevleriyle ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerileri hazırlamak.

e) Ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kuruma başvuranlara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki

süreçlere ilişkin yol göstermek ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olmak.

- f) Eşitlik ve ayrımcılık yasağı kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak.
- g) Eşitlik ve ayrımcılık yasağı konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek.
- ğ) Ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve toplumdaki eşitlik anlayışının geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eş güdümünde üniversitelerin eşitlik ve ayrımcılıkla mücadele ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve eşitlik ve ayrımcılıkla mücadele öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak.
- h) İlgili birimler ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon ve işbirliği sağlamak suretiyle veya müstakilen Kurumun eşitlik ve ayrımcılıkla mücadele kapsamındaki görevleri ile ilgili olarak eğitim vermek.
- ı) Eşitlik ve ayrımcılıkla mücadeleye yönelik eğitim hizmetlerinin yerine getirilmesinde ihtiyaç duyulan konulara ilişkin olarak ilgili kişi ve kurumlarla koordinasyon sağlamak.
- i) Milli eğitim müfredatında bulunan eşitlik ve ayrımcılık yasağıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- j) Kamu kurum ve kuruluşlarının eşitlik ve ayrımcılık yasağı ile ilgili meslek öncesi ve meslek içi eğitim programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak.
- k) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Ulusal Önleme Mekanizması Birimi

- a) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını ve bu kapsamda resen yürütülen incelemeleri karara bağlanmak üzere Kurula sunmak.
- b) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere işkence ve kötü muamelenin önlenmesi, alıkonulma yerlerinin koşullarının ve bu yerlerde alıkonulan kişilere yönelik muamelenin uluslararası standartlara uygun olarak iyileştirilmesi amacıyla Kurumun belirlediği planlama doğrultusunda haberli veya habersiz

düzenli ziyaretler yapmak, bu ziyaretler esnasında zorluk yaşanmaması için gerekli tedbirleri almak ve ziyaretlere ilişkin hazırlanan raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletme.

- c) Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek.
- ç) UÖM kapsamındaki görevleriyle ilgili olarak yargı organları, kamu kurum ve kuruluşları ve ilgili kişiler tarafından talep edilen görüşleri hazırlayarak Kurula sunmak.
- d) Kurumun UÖM görevi kapsamında yapılan inceleme ve araştırmaları, hazırlanan raporları ve benzeri çalışmalarını değerlendirilmek üzere Kurula sunmak.
- e) Kurumun ulusal önleme mekanizması kapsamındaki görevleriyle ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerileri hazırlamak.
- f) İşkencenin ve diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ya da cezaların önlenmesi amacıyla çalışmalar yürütmek ve bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak.

Uluslararası İlişkiler ve Proje Birimi

- a) Kurumun insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevinin gerçekleştirilmesi çerçevesinde ülkemizin uluslararası kuruluşlarla ilişkileri bağlamında Kurumun görev alanına ilişkin sorumlulukların yerine getirilmesi ve bu kapsamda gerekli koordinasyonu sağlamak.
- b) Kurumun görevi kapsamındaki konulara ilişkin olarak ülkelerin ve uluslararası kurum ve kuruluşların temsilcileriyle istişarelerde bulunmak, uluslararası alandaki gelişmeleri takip etmek ve bu bilgileri Kurula sunmak.
- c) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu

sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde ilgili sivil toplum kuruluşlarından ve yükseköğretim kurumlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek ve bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci gönderilmesini sağlamak.

- ç) Kurumun görevi kapsamındaki konulara ilişkin olarak proje hazırlamak ve yürütmek, Türkiye’de düzenlenecek uluslararası toplantıların organizasyonunu yapmak, yurtdışında düzenlenecek her türlü konferans, seminer ve benzeri faaliyetlerin takibini yaparak katılımında bulunulması konusunda gerekli koordinasyonu sağlamak.
- d) İlgili diğer birimlerle koordinasyon halinde insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası mevzuat ve uygulamalar ile gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak ve ihtiyaç duyulan bilgileri ilgili kurum ve kuruluşlardan sağlamak.
- e) Kurumun kendi alanında çalışan uluslararası kuruluşlara üye olmasına ve bu kuruluşlarla işbirliği yapmasına yönelik Kurula öneride bulunmak.
- f) Kurumun görev alanı ile ilgili yabancı dillerde yayımlanmış kaynakları derlemek, Başkanlıkça uygun görülenlerin Türkçe’ye, Türkçe yayımlanmış kaynakların da yabancı dillere çevrilmesine ilişkin işlemleri yürütmek ve Kurumun ihtiyaç duyduğu çeviri hizmetlerini yapmak veya yaptırmak.
- g) İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası anlaşmalar konusunda, imzadan önce ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile Kurumun diğer birimlerine öneride bulunmak ve teknik yardım sağlamak.
- ğ) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Kurul İşleri ve Kararlar Birimi

- a) Başkan tarafından gündeme alınması uygun görülen konuları içeren toplantı gündemini hazırlamak, gündem ve gündemdeki konulara ilişkin rapor ve eklerini toplantıdan önce üyelere dağıtmak ve varsa eksiklikleri ilgili birimlerle işbirliği içinde tamamlamak.
- b) Kurul tarafından toplantıda bulunması istenilen personel ve uzman kişilere bildirimde bulunmak.
- c) Kurul toplantılarında alınan kararları tutanağa geçirmek, tutanak ve eklerinin her sayfasını

toplantıya katılan üyelere imzalatmak ve kararları ilgili birimlere göndermek.

- ç) Kurul kararlarının tebligatlarını yapmak.
- d) Kurul kararlarını konularına göre tasnif etmek ve veri tabanına aktararak ortak kullanıma sunmak.
- e) Kurula ait yazışmaları yapmak, karar ve yazışmalara ilişkin arşiv oluşturmak ve bunları muhafaza etmek.
- f) Kurul kararlarında, taraflara veya karar içeriğine ilişkin bilgilerdeki hatalar ile gerekçe ve karar arasındaki çelişkiler ve yazım hataları bulunduğu dair iddiaları incelemek ve değerlendirmek üzere Kurula sunmak.
- g) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak

Strateji Geliştirme Birimi

- a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak.
- b) Kurumun gelir ve gider tahminlerini yapmak ve bütçesini hazırlamak.
- c) Kurumun bütçesine, yıllık iş planına, gelir ve gider kesin hesaplarına, yıllık raporuna ve sair raporlarına ilişkin işlemleri yapmak, gerekli hallerde bütçe kalemleri arasında aktarma yapılmasına ilişkin çalışmaları yürütmek.
- ç) Kurumun hesap planları ve muhasebe kayıtlarıyla ilgili işlemleri yürütmek.
- d) Kurum gelirlerinin tahsili ve takibine ilişkin işlemleri yürütmek, Kurumun nakit varlığını yönetmek ve muhafaza etmek.
- e) Kurum harcamalarının onaylı bütçe çerçevesinde ve harcama usul ve esaslarına uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlamak.
- f) Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini, amaç ve hedefleri ile hizmet kalite standartlarını hazırlamak.
- g) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Hukuk Müşavirliği

- a) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmün-

de Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak.

- b) Kurumun görev alanıyla ilgili mevzuat, uygulamalar ve diğer hukuki konular hakkında ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara gönderilecek Kurum görüşünü oluşturmak.
- c) Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin Kanunda öngörülen idari yaptırımların uygulanması işlemlerini takip etmek.
- ç) Kurumun görev alanıyla ilgili mahkeme kararlarını arşivlemek ve veri tabanına aktararak ortak kullanıma sunmak.
- d) Kurumun menfaatlerini koruyacak şekilde anlaşma ve sözleşmelerin yapılmasına yardımcı olmak.

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Birimi

- a) Kurumun iş ve insan gücü planlaması ile personel politikasıyla ilgili çalışmalarını yapmak.
- b) Kurumun hizmetlerinin daha etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlayacak personel sayılarını tespit etmek üzere iş analizleri yapmak, personelde aranacak nitelikleri ve görev tanımlarını tespit etmek.
- c) Kurum personelinin atama, özlük, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek.
- ç) Kurum personelinin mali ve sosyal hakları ile yolluk giderlerinin tahakkuk ettirilerek ödenmesini sağlamak.
- d) Kurum personelinin seçilme, yetiştirilme usul ve esasları, disiplin amirlerinin tespiti ve insan kaynakları ile ilgili mevzuat taslaklarını hazırlamak, taslaklar hakkında Hukuk Müşavirliğinin görüşünü almak ve yayımlanmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- e) İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanları ile İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcılarının Kurumun görev alanı ile ilgili konularda yetiştirilmesine ilişkin olarak ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.
- f) Kurum personelinin yetiştirilmesi ve verimliliğinin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim planlarını hazırlayarak uygulanmasını sağlamak ve takip etmek.
- g) Kurum personelinin, Kurumun görev alanı ile ilgili hizmetlerde etkinlik ve verimliliğinin artırılması amacıyla yurtiçinde ve yurtdışında yetiştirilebilmesi,

eğitilebilmesi, bilgi ve görgülerinin artırılabilmesi, bunlara staj, öğrenim ve ihtisas yaptırılabilmesine ilişkin gerekli planları hazırlayarak uygulanmasını sağlamaya ve takibine ilişkin işlemleri yürütmek.

- ğ) Kurum personelinin Kuruma bağlılığını artırıcı sosyal faaliyet ve organizasyonlar yapmak.
- h) Kurum personelinin yurt içi ve yurt dışı geçici görevlendirmelerine ilişkin her türlü çalışmayı yapmak ve bu konudaki diğer işlemleri yürütmek.
- ı) Kurum hizmetleri için gerekli araç, gereç ve malzemenin, satın alma dâhil temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.
- i) İhtiyaç duyulan taşınmazların kiralanması veya satın alınması işlemlerini yürütmek.
- j) Kuruma ait ayniyatla ilgili işlemleri yapmak.
- k) Üyeler ile personelin ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamak.
- l) Haberleşme, genel evrak ve Kurumun arşiv faaliyetlerine ilişkin mevzuatı hazırlamak, bu faaliyetleri yürütmek ve mevzuatı gereği saklanması gereken diğer belgelerin düzenli bir dosyalama sistemi içinde korunmasını sağlamak.
- m) Kurumun temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım, güvenlik, yemek ve taşıma hizmetlerinin yapılmasını veya yaptırılmasını sağlamak.
- n) Kuruma ait hizmet yerleriyle ilgili güvenlik tedbirlerinin alınması, yürütülmesi ve buralara giriş ve çıkışların düzenlenmesine ilişkin işlemleri yürütmek.
- o) Kurumun sivil savunma ve iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili iş ve işlemlerini yürütmek.
- ö) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Bilgi İşlem Birimi

- a) Kurumun donanım, sistem, ağ ve iletişim altyapısına ilişkin ihtiyaç analizlerini yapmak, gerekli donanım kurulumlarını gerçekleştirmek ve yönetmek.
- b) Kurumun internet ve intranet ağı üzerinden bilgi akışının düzenli bir şekilde yapılmasını sağlamak, internet ve intranet sitesini oluşturmak ve güncellemek.
- c) Diğer kurum ve kuruluşlarla veri paylaşımı çalışmalarını yürütmek.
- ç) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

3. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

Kurumsal yapının güçlendirilmesi kapsamında Kurumumuz bilişim altyapısının güçlendirilmesi için 2020 yılı yatırım bütçesinde Kurumumuza ödenek tahsis edilmiştir. Devam eden çalışmalarımız sonucu önümüzdeki dönemde oluşturulacak veri merkezi ile bilişim teknolojilerinden faydalanarak başvurular başta olmak üzere verilen tüm hizmetlerin daha etkin ve verimli yürütülmesi sağlanacaktır. Bunun yanında başvuruların daha hızlı sonuçlandırılması, başvuruların elektronik ortamda takip edilmesinin sağlanması ve istatistiklerin raporlanması gibi birçok konuda daha etkin çalışmalar planlanmaktadır.

Bu kapsamda 2020 yılı içerisinde:

- Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Kurum ihtiyaçları ve mevcut değişikliklerine göre güncellenmekte olup, KEP üzerinden sorunsuz bir şekilde ve çevrimiçi olarak yazışma yapılabilir hale gelmiştir.
- Kurum web sayfası ve diğer web çözümlerimiz hakkında ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli çalışmalar yürütülmekte ve sürekli olarak güncellenmektedir.
- ÖSYM ve Merkez Bankası entegrasyonları tamamlanarak hizmete sunulmuş olup, KPS entegrasyonu tamamlanmak üzeredir.
- Mevcut hizmet binası ve ek hizmet binası olarak yıl içerisinde kiralanan binanın tüm aktif network cihazları yenilenmiş, fiber optik kablo ile ek binaya bağlantı sağlanarak aktif hale getirilmiştir.
- Mevcut hizmet binası ve ek hizmet binası olarak yıl içerisinde kiralanan binanın telefon santrali yenilenmiş, ihtiyaç doğrultusunda yeni telefon ve cihazlar alınarak altyapı güçlendirilmiştir.
- Mevcut hizmet binası ve ek hizmet binası olarak yıl içerisinde kiralanan binanın güvenlik kamera sistemi yenilenmiş, yeni yazılım ve cihazlarla altyapı güçlendirilmiştir.
- Mevcut hizmet binası ve ek hizmet binası olarak yıl içerisinde kiralanan binanın turnike cihazları yenilenmiş, güvenli giriş takibi için kapı dedektörü gibi donanımlar envantere kazandırılmış, yeni alınan ve kurulum çalışması devam etmekte olan yazılım ile etkin ve verimli bir personel takip ve raporlama sistemi oluşturulacaktır.

- Yeni ek hizmet binası toplantı odası ve konferans salonu için projeksiyon cihazları, ses sistemi ve ihtiyaç duyulan diğer donanımlara ilişkin alımlar yapılmış ve güçlü ve eksiksiz bir altyapı oluşturulmuştur.
- Mevcut hizmet binası ve ek hizmet binası olarak yıl içerisinde kiralanan bina planlaması ve mevcut personel durumu nazara alınarak ihtiyaç duyulan bilgisayar, yazıcı ve sair bilişim ekipmanları ile gerekli sarf malzemelerinin alımı gerçekleştirilmiştir.
- Bilişim altyapısı kapsamında değerlendirilebilecek mevcut donanım bilgilerimize ise Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1 Donanıma İlişkin Bilgiler

Donanım Türü	2019	2020
Masaüstü Bilgisayar	111	136
Dizüstü Bilgisayar	36	36
Mobil Yazıcı	1	1
Siyah Beyaz Yazıcı	16	16
Çok Fonksiyonlu Yazıcı	24	49
Renkli Yazıcı	4	4
Fotokopi	3	2
Renkli Fotokopi	3	3
Tarayıcı	2	2
Projeksiyon Cihazı	1	3
Kablosuz Erişim Cihazı	3	3

4. İNSAN KAYNAKLARI

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, kendi personelini seçme, atama, istihdam etme, eğitme ve görevlendirme yetkisine sahiptir. 6701 sayılı Kurum Kanununun 13. maddesinde hizmet birimi koordinatörleri ile diğer kurum personelini atama yetkisi Kurum Başkanına tanınmıştır.

Kurumun 11 Kurul Üyesi yanı sıra; 86 Kadrolu 26'sı Geçici görevli Memur statülü personel ve 36'sı Sürekli İşçi olmak üzere toplam 2020 yılı Aralık ayı itibarıyla 157 personel çalışmaktadır.

Kurumumuza 2019 yılı içinde 40 açıktan atama izni verilmiştir. Bu izinden 27 tanesi "İnsan Hakları ve

Eşitlik Uzman Yrd.'sına, 9'u farklı unvanlarda memur statüsünde kullanılmıştır.

14 "Sözleşmeli Personel" alımına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığından izin talep edilmiştir.

6701 sayılı Kanunun "Personele ve Özlük Haklarına İlişkin Hükümler" başlıklı 15/6 madde fıkrasında Kurumun sözleşmeli personel istihdam edebileceği de öngörülmüştür. Bu madde kapsamında Kurumumuza

Kurumumuza 2020 Şubat ayında 3 ve Mart ayında 2 olmak üzere toplam 5 açıktan atama izni verilmiştir. Verilen bu 5 açıktan atama izninin 2'sine atama yapılmış olup 3'üne henüz atama yapılmamıştır.

Tablo 2 Personelin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı

Yıllar	Erkek	Kadın	Toplam
2018	58	41	99
2019	74	46	120
2020	83	63	146

Tablo 3 Personelin Yaş Durumuna Göre Dağılımı

Yıllar	20-30	30-45	45<	Toplam
2018	20	49	30	99
2019	33	51	36	120
2020	56	55	35	146

Tablo 4 Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Yıllar	Okur Yazar	İlköğretim	Lise	Ön Lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
2018	1	8	26	6	47	7	4	99
2019	1	9	26	9	60	11	4	120
2020	0	10	27	6	81	18	4	146

Tablo 5 Personelin Hizmet Sınıfı Durumuna Göre Dağılımı

	2018	2019	2020
GİH	53	68	95
HS	6	11	9
THS	3	4	4
Öğretim Görevlisi	1	1	2
Sürekli İşçi	36	36	36
Toplam	99	120	146

Tablo 6 Personelin Unvan Durumuna Göre Dağılımı

Unvan	2018	2019	2020
Başkan Yardımcısı	1	3	3
Birim Koordinatörü	7	7	4
Öğretim Üyesi	1	1	2
Tetkik Hâkimi	6	11	9
İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı	15	15	15
İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı	0	13	37
Şube Müdürü	2	2	3
Uzman	3	2	1
Mali Hizmetler Uzmanı	1	1	1
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	0	1	2
Doktor	0	1	1
Mütercim	0	1	1
Memur	20	18	24
Yönetim Hizm. Uzmanı	1	1	1
Sosyal Hizmet Uzmanı	1	1	1
Kültür Turizm Uzmanı	0	1	1
Şef	3	1	1
Araştırmacı	0	1	1
Çözümleyici	1	1	
Tekniker	1	2	2
Sürekli İşçi (696)	36	36	36
Toplam	99	120	146

5. SUNULAN HİZMETLER

a. Bireysel Başvuruların İncelenmesi, Resen İnceleme ve Araştırma

Kurum görev ve yetkileriyle paralel olarak iki faaliyet alanında başvuru kabul etmektedir. Bu alanlardan ilki ayrımcılıkla mücadele ve eşitliktir. Bu kapsamda, kurum kanununda detaylarına yer verilen ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. İkinci alan da, Ulusal Önleme Mekanizması görevi çerçevesinde alıkonulma yerlerindeki özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan bireylerin başvurularıdır.

Kuruma başvurular bizzat yapılabileceği gibi posta, elektronik posta, elektronik başvuru sistemi veya faks

yoluyla da yapılabilir. Ayrıca, illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklar kanalıyla da Kuruma başvuruda bulunulabilir. Başvurulardan harç veya benzeri adlar altında hiçbir ücret alınmamaktadır.

Başvurucular, Kuruma başvurmadan önce Kurum Kanununa aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep etmelidir. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telifisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları

kabul edebilir. Dava açma süresi içinde Kuruma yapılan başvurular işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurur.

Başkan, incelemenin özelliğine göre, ihlal iddiasına muhatap olan tarafın ve başvurucunun görüşlerinin alınmasından sonra, resen veya talep üzerine tarafları uzlaşmaya davet edebilir. En geç bir ay içinde sonuçlandırılması öngörülen uzlaşma; insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlali olduğu iddia olunan uygulamaya son verilmesi veya mağdura belli bir tazminatın ödenmesi biçiminde olabilir.

Kurum, başvuruları en geç üç ay içinde sonuçlandırır. Bu süre, Başkan tarafından bir defaya mahsus olmak üzere en fazla üç ay uzatılabilir. Başvurular hakkında yapılan inceleme sonucunda;

- İncelenemezlik kararı,
- Gerekçeli kabul edilmezlik kararı,
- Gönderme kararı,
- İhlal kararı,
- İdari yaptırım kararı,
- Uzlaşma kararı,
- Ret kararı (İhlal olmadığı),
- Karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilebilir.

Kurum ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, ihlal kararına ek olarak idari yaptırım kararı da verebilir. İhlalden sorumlu olan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri hakkında ihlalin etki ve sonuçlarının ağırlığı, failin ekonomik durumu ve çoklu ayrımcılığın ağırlaştırıcı etkisi dikkate alınarak bin Türk lirasından on beş bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulayabilir. Bununla birlikte Kurul, verdiği idari para cezasını bir defaya mahsus olmak üzere uyarı cezasına dönüştürebilir.

Kurumun resen inceleme ve araştırma yetkisi de bulunmaktadır. 6701 sayılı Kanuna göre Kuruma yapılacak başvurular Ayrımcılıkla Mücadele ve Ulusal Önleme Mekanizması göreviyle sınırlandırılmıştır. Ancak bu iki görev dışında kalan insan hakları konularında Kurum resen inceleme ve araştırma yapabilir. Kamuoyunda gündeme gelen insan hakları konularını Kurum kendiliğinden inceleme konusu yapabilir.

Kurumun görev ve yetki alanına giren konularda eğer yerinde inceleme ve araştırma yapılacaksa, konuyla ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin ve diğer kişilerin katılımıyla heyet oluşturulabilir. Yapılan inceleme ve araştırmalar ileri derecede teknik ve mali uzmanlık bilgisi gerektiriyorsa bilirkişi görevlendirilebilir. Kurul ve inceleme ve araştırma yapmaya yetkili Kurum personeli, tanık veya ilgili kişileri dinleyebilir.

Kurumun inceleme ve araştırma konusuyla ilgili olarak gerekçesini belirterek istediği bilgi ve belgelerin, bu talebin tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içinde verilmesi zorunludur. Kurumun bu taleplerine, uyarıya rağmen haklı bir neden olmaksızın belirtilen sürede uymayan kişi ve kuruluşlar hakkında beş yüz Türk lirasından iki bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanabilir.

Yapılan resen incelemeler, resen inceleme kararı alındığı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde sonuçlandırır. Yapılan inceleme ve araştırmaların sonuçları Kurum tarafından bir rapor hâline getirilir. İnceleme ve araştırmalara ilişkin raporlar ilgili kurum ve kuruluşlara iletilebilir, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklanabilir.

b. UÖM Ziyaretleri ve Ziyaret Raporları

Kurum, ulusal önleme mekanizması olarak, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları ceza infaz kurumları, nezarethaneler, geri gönderme merkezleri, rehabilitasyon merkezleri, psikiyatri klinikleri başta olmak üzere hastanelerin ilgili bölümleri, havalimanlarında ve sınır geçiş noktalarında bulunan alıkonulma yerleri, mülteci kampları vb. yerlere herhangi bir başvuru olmadan haberli ve habersiz ziyaretler gerçekleştirebilir.

Yine UÖM görevi çerçevesinde, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları inceler ve değerlendirir.

c. İnsan Hakları Eğitimi ve Bilinçlendirme

Kurumun Paris Prensipleri ile uyumlu olarak yaptığı faaliyetlerden biri de insan hakları eğitimi ve bilinç arttırma çalışmalarıdır. Bu kapsamda kitle iletişim

araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirme Kurumun hedeflerinden biridir.

Eğitimin amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi konularındaki temel bilgi ve becerilerin kazandırılmasıdır.

Eğitim konuları 3 ana başlıkta sınıflandırılır. Bunlar:

- İnsan hakları
- Ayrımcılıkla mücadele
- İnsan hakları ve eşitlik kurumunun yapısı, işleyişi, görev ve yetkileridir.

Yukarıda sayılan konuların biri veya birkaçında asgari 40 saat insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele eğitimi alanlara, Kurum tarafından katılım belgesi verilir. Sayılan eğitimler Kurum personeli tarafından verilebileceği gibi insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele eğitimcileri tarafından da gerçekleştirilebilir.

Buna ek olarak TİHEK, kamu kurum ve kuruluşlarının meslek öncesi ve meslek içi eğitim programlarında da insan hakları eğitimleri vermektedir. Ayrıca Kurum, Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bünyesindeki okullarda okutulan insan hakları ve eşitlik öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunur, üniversitelerin insan hakları ve eşitlik ile ilgili bölümlerinin kurulması için üniversitelerle ortaklaşa faaliyetlerde bulunur.

d. Görüş Bildirme, Tavsiyede Bulunma, İzleme

Kanunla Kuruma, görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek, insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek görevleri verilmiştir. Bununla birlikte Kurum, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapma yetkisini haizdir.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına devletin sunmakla yükümlü olduğu

raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak Kurumun bu alandaki bir diğer faaliyetidir.

Kurum gerçekleştirdiği ziyaretlerden sonra yayınladığı raporlardaki tavsiyelerin veya başvuru üzerine verdiği kararlardaki tavsiyelerin izleme ve takibini yapabilir. Gerekli görürse gerçekleştirdiği izleme sonrasında tekrar inceleme ve araştırma yapabilir veya tavsiyede bulunabilir.

e. Yıllık Rapor ve Tematik Rapor Hazırlama

Yıllık raporlar, özel veya tematik raporlar hazırlamak insan hakları kurumlarının sıkça başvurduğu yöntemlerden biridir. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu da bu kapsamda; Cumhurbaşkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlar.

Kurum, düzenli yıllık raporlar dışında kamuoyunu bilgilendirmek için veya görev alanına ilişkin konularda özel raporlar da yayımlayabilir. Bu raporları, resmi internet sitesinde veya başka surette yayabilir veya muhataplarına ulaştırabilir.

Ayrıca Kurum, paydaşlarından olan Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu, yılda en az bir defa çalışmaları hakkında bilgilendirir.

f. Uluslararası İlişkiler İle İlgili Faaliyetler

6701 sayılı Kanununun 9'uncu maddesi kapsamında İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapmak, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak Kurumumuzun görevleri arasında yer almaktadır.

Bu kapsamda uluslararası, bölgesel ve diğer ulusal insan haklarının koruma mekanizmaları ile çok taraflı ve ikili ilişkiler yürüterek dünyada ve ülkemizde insan haklarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla yürütülen faaliyetlere öncülük etmek ve katkıda bulunmak adına faaliyetler yürütülmektedir.

6. İÇ KONTROL SİSTEMİ VE ÖN MALİ KONTROL

İç kontrol sistemi, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu idarelerinde etkin bir kamu iç kontrol sisteminin oluşturulması amaçlanmıştır. Kanunun 55 inci maddesine istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan "İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar" 31.12.2005 tarihli ve 26040 (3 üncü Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Strateji Geliştirme Birimi tarafından yürütülen iç kontrol çalışmalarının Kurumumuz birimlerinde yaygınlaştırılması çalışmaları 2020/01 sayılı "İç Genelgesi" ile başlatılmıştır.

Genelge uyarınca iç kontrol standartlarına uyum sağlanması amacıyla;

- Kurum imza yetkileri yönergesi
- Ön mali kontrol yönergesi
- Kurum personeline yönelik etik eğitimi
- Görev ve yetki dağılımı

tamamlanmış olup 2021 yılında Kurum faaliyetlerine ilişkin süreç analizi ve risk çalışmalarının başlatılması planlanmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca 31/12/2005 tarihli ve 26040 3. Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Malî Hizmetler Biriminin Ön Malî Kontrolüne Tâbi Malî Karar ve İşlemler" başlıklı 4 üncü bölümünde ön mali kontrol kapsamında Başkanlığımız tarafından yerine getirilecek işlemler belirtilmiştir. Bu kapsamda ön mali kontrolü yapılan konular şunlardır;

- Taahhüt Evrakı ve Sözleşme Tasarıları
- Kadro Dağılım Cetvelleri İşlemleri
- Yan Ödeme Kararnamesi

II. AMAÇ VE HEDEFLER

- A. Stratejik Planda Yer Alan Amaçlar ve Hedefler
- B. Temel Politikalar ve Öncelikler

A. STRATEJİK PLANDA YER ALAN AMAÇLAR VE HEDEFLER

AMAÇ 1

İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi

- HEDEF (H.1.1.) Ülkemizde insan hakları bilincini artırmak
- HEDEF (H.1.2.) İnsan hakları konusunda uygulama ve gelişmeleri raporlamak
- HEDEF (H. 1.3.) Uluslararası, bölgesel ve diğer ulusal insan hakları kurum/kuruluşlarla işbirliğini artırmak
- HEDEF (H. 1.4.) İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi kapsamında Kurum etkinliğini artırmak

AMAÇ 2

İşkence ve kötü muameleye karşı etkin mücadele edilmesi

- HEDEF (H.2.1.) Alıkonulma merkezlerine yapılan ziyaret sistemini güçlendirmek
- HEDEF (H.2.2.) Ulusal önleme mekanizmasını güçlendirmek
- HEDEF (H.2.3.) İşkence ve kötü muameleye karşı mücadele bilincini arttırmak

AMAÇ 3

Ayrımcılıkla etkin mücadele edilmesi

- HEDEF (H.3.1.) Ayrımcılık yasağı ihlallerinin önlenmesi kapsamında Kurumun etkinliğini artırmak
- HEDEF (H.3.2.) Ayrımcılıkla etkin mücadele için farkındalığı artırmak

AMAÇ 4

Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

- HEDEF (H.4.1.) Bilişim alt yapısını geliştirmek
- HEDEF (H.4.2.) Başvuru sistemini geliştirmek
- HEDEF (H.4.3.) Kurum için yeterli ve nitelikli insan kaynağını sağlamak
- HEDEF (H.4.4.) Kurumsal tanıtımı artırmak

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda stratejik plan, "kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan" olarak tanımlanmaktadır. Kanunla, kamu idarelerine kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde misyon ve vizyonlarını oluşturmak, amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan

göstergeler doğrultusunda ölçmek ve uygulamanın izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlama görevi verilmektedir.

Bu görev kapsamında Kurumumuz 2019-2023 dönemlerini kapsayan stratejik planını hazırlamıştır. Kurumumuzun görev ve yetkileri göz önünde bulundurularak 2019-2023 TİHEK Stratejik Planında 4 stratejik amaç ve 13 hedef belirlenmiştir.

B. TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

Temel politika belgeleri ulusal, sektörel ve tematik strateji belgelerini kapsamaktadır. Bu çerçevede:

- On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023)
- İnsan Hakları Eylem Planı (2020-2023)
- Orta Vadeli Mali Plan (2020-2023)
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı
- Yargı Reformu Strateji Belgesi

- Adalet Bakanlığı Stratejik Planı (2019-2023)

Kurumumuzun görev alanı kapsamına girdiğinden üst politika belgeleri olarak belirlenmiştir.

Üst politika belgelerinde genel olarak ulusal strateji belgeleri ve eylem planları temel alınmakla birlikte; insan haklarının evrenselliği ve uluslararası insan hakları hukuku göz önünde bulundurulduğunda uluslararası belgelerin de üst politika belgeleri arasında yer alması değerlendirilebilir.

FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

- A. Mali Bilgiler
- B. Performans Bilgileri
- C. Faaliyet ve Proje Bilgileri

A. MALİ BİLGİLER

Tablo 7 2020 Yılı KBÖ Sonrası Ödenek Dağılımı

	Alınan Ödenek	Harcanan	Kalan
Personel Giderleri	10.712.000,00	10.685.330,09	26.669,91
S.G.K. Devlet Primi Giderleri	1.537.000,00	1.513.795,87	23.204,13
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	3.384.000,00	3.297.490,84	86.509,16
Cari Transferler	369.300,00	365.465,96	3.834,04
Sermaye Giderleri	3.500.000,00	1.402.167,80	2.097.832,20
Genel Toplam	19.502.300,00	17.264.250,56	2.238.049,44

Tablo 8 2020 Yılı Bütçe Gelirleri

Hazine Yardımı		15.994.000,00
Bütçe Geliri Toplamı		57.032,37
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri (Lojman Kira Gelirleri)	5.574,24	
Kişilerden Alacaklar	40.070,63	
Diğer Çeşitli Gelirler	11.387,50	
2019 Yılından Devreden Nakit Tutarı		1.868.676,25
Toplam Gelir		17.919.708,62

Tablo 9 2020 Yılı Bütçe Giderleri

Personel Giderleri	7.727.000,00
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.119.000,00
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.394.000,00
Cari Transferler	382.000,00
Sermaye Giderleri	3.500.000,00
Bütçe Kanunıyla Verilen Ödenek Toplamı	17.122.000,00
Yıl İçinde Likit Karşılığı Ödenek Ekleme	25.300,00
Yedek Ödenekten Ekleme	2.355.000,00
Toplam Ödenek Tutarı	19.502.300,00

Tablo 10 Yıllar İtibariyle Ödenek ve Harcamalar

AÇIKLAMA	Bütçeye Verilen Ödenekler			
	2017	2018	2019	2020
Personel Giderleri	2.082.000	3.042.000	4.501.000	7.727.000
S.G.K. Devlet Primi Giderleri	229.000	334.000	577.000	1.119.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.142.000	4.284.000	4.043.000	4.394.000
Cari Transferler	391.000	394.000	351.000	382.000
Sermaye Giderleri	0	0	3.500.000	3.500.000
Toplam	6.844.000	8.054.000	12.972.000	17.122.000
Eklenen veya Aktarılan Ödenek	0	1.507.013	3.778.597	2.380.300
Genel Toplam	6.844.000	9.561.013	16.750.597	19.502.300
Harcamalar Toplamı	4.135.009	8.174.677	12.800.482	17.264.250
İptal Edilen Ödenek	2.708.991	1.386.336	3.950.115	2.238.050
Genel Toplam	6.844.000	9.561.013	16.750.597	19.502.300

B. PERFORMANS BİLGİLERİ

1. PROGRAM, ALT PROGRAM, FAALİYET BİLGİLERİ

2020 Yılı Performans Programı hazırlık kapsamında Kurumumuz "İnsan Hakları" programından sorumlu kurum olarak belirlenmiştir. Söz konusu Program kapsamında Kurumumuz görev ve yetki alanı dikkate alınarak 2019-2023 Stratejik Plan ile uyumlu bir şekilde "İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi" alt program ve "İnsan haklarını evrensel değerleri esas alarak korumak ve geliştirmek" alt program hedefi olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda Kurumumuz görev ve yetkilerinin etkin, etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi amacıyla 8 adet gösterge hedefi belirlenmiştir. Kurumumuz fiziki, teknik ve insan kaynakları kapasiteleri de dikkate alınarak cari yıl ve izleyen iki yıl için gösterge değerleri makul gerçekleşme sağlayacak biçimde belirlenmiştir. Kurumumuz 2020 yılı faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde bu gösterge ve gösterge hedefleri esas alınmıştır.

2020 Yılı Gösterge ve Gösterge hedefleri aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde belirlenerek uygulanmıştır.

Tablo 11 2020 Yılı Hedef ve Göstergeler

Yıl:	2020					
Programın Adı:	İnsan Hakları					
Alt Programın Adı:	İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi					
Alt Program Hedefi:	İnsan Haklarını Evrensel Değerleri Esas Alarak Korumak ve Geliştirmek					
Gösterge	Ölçü Birimi	Yılı	Değeri	2020	2021	2022
Alınan başvuruları ve resen incelemeleri süresinde sonuçlandırma oranı	Yüzde	2019	85	85	85	85
Basılı, görsel vb. yayın sayısı	Adet	2019	7	6	6	6
Düzenlenen toplantı, sempozyum, panel, çalıştay, konferans vb. etkinlik sayısı	Adet	2019	10	4	4	4
Eğitim verilen kişi sayısı	Adet	2019	700	250	500	750
Hazırlanan rapor sayısı	Adet	2019	20	40	50	65
İnsan hakları konusunda verilen eğitim sayısı	Adet	2019	8	5	10	15
Katkı sağlanan çalışma sayısı	Adet	2019	30	35	40	45
Ziyaret edilen alıkonulma mekânlarının sayısı	Adet	2019	35	40	50	65

2. PERFORMANS SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

a. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları

Tablo 12 2020 Yılı Hedef ve Göstergelere İlişkin Üçer Aylık Gerçekleşmeleri

Sıra	Yıl:	2020											
	Programın Adı:	İNSAN HAKLARI											
	Alt Programın Adı:	İNSAN HAKLARININ KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ											
Alt Program Hedefi:	İnsan haklarını evrensel değerleri esas alarak korumak ve geliştirmek												
Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Son Gerçekleşme		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme							
		Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu	
1	Alınan başvuruları ve resen incelemeleri süresinde sonuçlandırma oranı	Yüzde	2019	85	85	85	85	90	90,6	90	88,9	108	Aşıldı
2	Basılı, görsel vb. yayın sayısı	Adet	2019	7	6	6	0	4	0	3	7	116	Aşıldı
3	Düzenlenen toplantı, sempozyum, panel, çalıştay, konferans vb. etkinlik sayısı	Adet	2019	10	4	4	1	0	4	5	10	250	Aşıldı
4	Eğitim verilen kişi sayısı	Adet	2019	700	250	250	30	210	290	400	930	372	Aşıldı
5	Hazırlanan rapor sayısı	Adet	2019	20	40	40	11	2	1	1	15	37	Kısmen Ulaşıldı
6	İnsan hakları konusunda verilen eğitim sayısı	Adet	2019	8	5	5	1	8	5	3	17	340	Aşıldı
7	Katkı sağlanan çalışma sayısı	Adet	2019	30	35	35	12	16	16	32	76	217	Aşıldı
8	Ziyaret edilen alıkonulma mekânlarının sayısı	Adet	2019	35	40	40	2	1	2	7	12	30	Kısmen Ulaşıldı

Tablo 13 2020 Yılı Performans Gerçekleşme Sonuçları

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
İnsan Hakları	İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi	İnsan Haklarını Evrensel Değerleri Esas Alarak Korumak ve Geliştirmek	Alınan başvuruları ve resen incelemeleri süresinde sonuçlandırma oranı	85	88,9	Aşıldı
			Basılı, görsel vb. yayın sayısı	6	7	Aşıldı
			Düzenlenen toplantı, sempozyum, panel, çalıştay, konferans vb. etkinlik sayısı	4	10	Aşıldı
			Eğitim verilen kişi sayısı	250	930	Aşıldı
			Hazırlanan rapor sayısı	40	15	Kısmen Ulaşıldı
			İnsan hakları konusunda verilen eğitim sayısı	5	17	Aşıldı
			Katkı sağlanan çalışma sayısı	35	76	Aşıldı
			Ziyaret edilen alıkonulma mekânlarının sayısı	40	12	Kısmen Ulaşıldı

b. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Değerlendirmeler

Tablo 14 Hedef ve Göstergelere İlişkin Dönemlik Değerlendirmeler

Değerlendirme	1. DÖNEM
	<p>Kurumumuz 2020 yılı performans programı, bütçe dönemi itibariyle hazırlanmış olup; 1 adet alt program hedefi ve 8 adet gösterge belirlenmiştir. 2020 yılı için belirlenen göstergelerdeki hedeflere ulaşılabilmesi için faaliyet takvimi hazırlanmıştır. İlk 3 aylık dönem için, takvimde belirlenen faaliyetlerin salgın sürecinden kaynaklı olarak yürütülmesinde aksaklıklar meydana gelmiştir. İlk üç aylık dönemde planlanan faaliyetler, salgın sürecine bağlı olarak ertelenmiştir. Ancak bu aksaklıklara rağmen uzaktan çalışma uygulamasıyla bazı faaliyetlerimiz gerçekleştirilebilmiştir.</p>
	<p>2020 yılı için belirlenen göstergelerdeki hedeflere ulaşılabilmesi için faaliyet takvimi hazırlanmıştır. İlk 3 aylık dönem için, takvimde belirlenen faaliyetlerin salgın sürecinden kaynaklı olarak yürütülmesinde aksaklıklar meydana gelmiştir. Bu kapsamda Kurumumuzca alınan önlemlerle Kurumumuz tarafından yürütülen faaliyetleri gerçekleştirilmesi adına yeni bir eylem planı hazırlanmıştır. Bu eylem planı kapsamında fiili olarak yürütülmesi gerekli faaliyetlerin bir kısmı çevrimiçi olarak gerçekleştirilmesi için çalışmalar başlatılmıştır. Hem eğitim ve farkındalık artırıcı faaliyetler hem UÖM kapsamındaki ziyaretler için çevrimiçi sistemler geliştirilmiştir.</p> <p>Ayrıca Kurumumuza yapılan hak ihlali ve ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin yapılan başvuruların incelenmesine ilişkin gerekli önlemler alınmış ve iddia sahiplerinin haklarının zamanında, etkin ve verimli bir şekilde korunması ve varsa ihlalin önlenmesi adına başvuruların karara bağlanma süreleri azaltılmaya çalışılmıştır.</p>
	<p>İlk üç aylık dönemde hazırlanan eylem planının salgın koşullarına uygun olarak değiştirilmesi ve bu kapsamda faaliyetlerin aksatılmasına izin vermemek adına fiili yapılması planlanan eğitim, farkındalık artırıcı faaliyet, ziyaret ve etkinlikler gibi faaliyetler çevrimiçi olarak düzenlenmeye çalışılmıştır.</p> <p>Performans programımızda belirlediğimiz hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla eğitim faaliyetlerimiz çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiş ve yeni eğitim faaliyetleri planlanmıştır. Ayrıca ulusal ve uluslararası yapılan birçok çevrimiçi etkinliğe katılım sağlanarak etkinliğin amacına ulaşması adına katkılar sağlanmıştır.</p>
4. DÖNEM	<p>Kurumumuz son üç aylık dönem içerisinde salgın koşullarına gerekli önem verilerek alınan tedbirler neticesinde faaliyetlerin gerçekleşmesine ağırlık verilmiştir. 2. ve 3. dönemde gerçekleştirilmesinde güçlük yaşanan program kapsamında yapılması planlanan ziyaretler fiili olarak bir kısmı gerçekleştirilmiştir. Yine eğitim faaliyetlerimiz çevrimiçi olarak devam ettirilmiş ve yıl içinde yapılması planlanan eğitim hedefine ulaşılmış ve hatta hedef aşılmıştır. Aynı şekilde diğer 5 performans göstergesinde de hedefler aşılmıştır.</p>

3. STRATEJİK PLANIN DEĞERLENDİRİLMESİ

AMAÇ (A1)	İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi				
HEDEF (H1.1)	Ülkemizde insan hakları bilincini artırmak				
H1.1 Performansı	188%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Hedefe ilişkin sapma gerçekleşmemiştir.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	-				
Sorumlu Birim	İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.1.1. DÜZENLENEN EĞİTİM SAYISI	25	2	3	5	% 166
İlgililik	Tüm dünyayı etkisi altına alan salgın eğitim süreçlerine olan ilgiyi azaltmıştır. Bazı kurum ve kuruluşlar resmi yazıyla eğitici talep ettiği eğitim programlarını ertelenmiş ya da iptal edilmiştir.				
Etkililik	Performans göstergelerinin üzerine çıkmıştır. Bu durumun, kamu kurumlarının insan kaynağına olumlu katkılar sunacağı değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemez maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Bu performans göstergelerinin yükselerek devam etmesi beklenmektedir. Özellikle TİHEK'in artan tanınırlığı ve uzman personel sayısı bu göstergelerin sürdürülmesini kolaylaştıracaktır.				
PG 1.1.2. EĞİTİCİ EĞİTİMİ ALAN KİŞİ SAYISI	10	15	15	24	%160
İlgililik	Kurumda bulunan tüm uzman ve uzman yardımcılarını eğitime iştirak etmiştir. 2020 yılında göreve başlayan uzman yardımcılar için de benzer programın düzenlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.				
Etkililik	Bu dönemde performans göstergelerinin üzerine çıkmıştır. Sayıların güncellenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemez maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır. Sayının güncellenmesi ihtiyacı olmadığı değerlendirilmektedir.				
Sürdürülebilirlik	Sürdürülebilirlik açısından bir sorun olmayacağı değerlendirilmektedir. Program sırasında çeşitli nedenlerle (ücretsiz izin gibi) Kurumda bulunmayan uzmanlar ile 2020 yılında göreve başlayan uzman yardımcılar için de benzer programın düzenlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.				
PG 1.1.3. DÜZENLENEN ETKİNLİK SAYISI	25	4	5	3	% 60
İlgililik	Tüm dünyayı etkisi altına alan salgın muhtemel bazı etkinliklerin yapılmasını engellemiştir. Salgın nedeniyle karikatür, öykü ve şiir yarışmasına katılım beklenenden az gerçekleşmiştir.				

Etkililik	Performans göstergelerine salgın koşulları nedeniyle ulaşamamıştır. Ancak sayıların güncellenmesi ihtiyacı olmadığı değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemez maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Göstergede öngörülen hedefin sürdürülebileceği değerlendirilmektedir.				
PG 1.1.4. EĞİTİME KATILAN SAYISI	15	100	150	570	% 380
İlgililik	Salgın dolayısıyla yapılması planlanan eğitimler ertelenmiş veya iptal edilmiş olmasına rağmen eğitimler çevrimiçi olarak düzenlenmiştir.				
Etkililik	Performans göstergelerinin üzerine çıkmıştır. Sayıların revize edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemez maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Göstergede öngörülen hedefin sürdürülebileceği değerlendirilmektedir.				
PG 1.1.5. BASILI VE GÖRSEL YAYIN SAYISI	25	2	3	7	%233
İlgililik	Düzenlenen sempozyum ve çalıştaylara akademi, kamu ve sivil toplumdan ulusal ve uluslararası düzeyde katılım olmuştur. Hazırlanan tüm yayınlar ilgili kurumlara dağıtılmış ve yayınlarla ilgili olumlu dönüşler gerçekleşmiştir.				
Etkililik	Performans göstergelerinin üzerine çıkmıştır. Sayıların revize edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemez maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Göstergede öngörülen hedefin sürdürülebileceği değerlendirilmektedir.				

AMAÇ (A1)	İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi				
HEDEF (H1.2)	İnsan hakları konusunda uygulama ve gelişmeleri raporlamak				
H1.2 Performansı	18%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Raporların yazım süreci devam eden salgının etkisiyle gecikmiştir. Bu gecikmede Kurumların esnek çalışmaya dönmesi ve bilgi-belge talebi yazılarımızın hacmen geniş olması etkili olmuştur. Kurumlardan talep edilen bilgi ve belgelerin de gecikmeli olarak tarafımıza ulaşması raporun Kurula geç sunulmasına ve kabulü ile kamuoyuna duyurulmasının gecikmesine yol açmıştır.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	Raporların muhtevasını oluşturan bilgi-belge talebi yazılarının daha erken yazılması, son gönderi tarihinin daha kısa tutulması, talep edilen bilgi ve belgelerin hacmen azaltılması, Kurumlar arası diyalog yoluyla bilgi ve belgelerin daha erken Kuruma ulaştırılması yönünde girişimlerde bulunulması planlanmaktadır.				
Sorumlu Birim	İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.2.1. İNSAN HAKLARININ GENEL DURUMUNA İLİŞKİN YAYIMLANAN ÜLKE YA DA BÖLGE İNSAN HAKLARI RAPORLARI SAYISI	30	0	2	0	0
İlgililik					
Etkililik	Performans göstergelerine ulaşamamıştır. Hedefin yeniden değerlendirilmesi veya muhtevasının detaylandırılması gerektiği kanaati hâsıl olmuştur.				
Etkinlik	-				
Sürdürülebilirlik	Hedefin yeniden değerlendirilmemesi veya muhtevasının detaylandırılması durumunda sürdürülemeyeceği değerlendirilmektedir.				
PG 1.2.2. YILLIK VE TEMATİK RAPOR SAYISI	25	3	4	3	75
İlgililik	Salgın nedeniyle hedeflenen gösterge değerlerine ulaşamamıştır.				
Etkililik	Beklenen performans göstergesine ulaşamamıştır. Ancak, bu durumun dönemsel olduğu değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemeden maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Olağan süreçler için hedefin sürdürülebilir olduğu değerlendirilmektedir.				
PG 1.2.3. RAPORLAMA EĞİTİMİ	20	0	1	0	0
İlgililik	Kurumun bu yönde bir çalışması bulunmamaktadır.				
Etkililik	Performans göstergelerine ulaşamamıştır. Ancak sayının güncelleme ihtiyacı olmadığı değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemeden maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Hedefin sonraki dönemler için uygulanabileceği değerlendirilmektedir. Sürdürülmesinde mani bir hal bulunmadığı kanaati hâsıl olmuştur.				
PG 1.2.4. FARKLI DİLLERDE YAYINLANAN RAPOR SAYISI	25	0	2	0	0
İlgililik	-				
Etkililik	Performans göstergelerine ulaşamamıştır. Ancak sayının güncelleme ihtiyacı olmadığı değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemeden maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Hedefin sonraki dönemler için uygulanabileceği değerlendirilmektedir. Sürdürülmesinde mani bir hal bulunmadığı kanaati hâsıl olmuştur.				

AMAÇ (A1)	İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi				
HEDEF (H1.3)	Uluslararası, bölgesel ve diğer ulusal insan hakları kurum/kuruluşlarla işbirliğini arttırmak				
H1.3 Performansı	173%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Hedefe ilişkin sapma gerçekleşmemiştir.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler					
Sorumlu Birim	Uluslararası İlişkiler ve Proje Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.3.1. KATILIM SAĞLANAN TOPLANTI SAYISI	25	10	15	35	233
İlgililik	Salgın süreciyle birlikte daha önce planlanan, toplantı ve ziyaretlerde birtakım aksamlar meydana gelmiştir. Bununla birlikte, çevrimiçi toplantılar ile bu hususa yönelik alternatif çözümler oluşturulmuştur. Dolayısıyla performans göstergesinde değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır. 6701 sayılı Kanunun 9'uncu maddesi çerçevesinde insan hakları ile ilgili uluslararası düzeyde gerçekleştirilen çalışmalara Kurumumuz tarafından üst düzey katılım ve katkı sağlanmaktadır. 11. Kalkınma Planı (2019-2023) çerçevesinde, Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı nezdindeki insan hakları mekanizmaları ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ile yapıcı işbirliği sürdürülmesi ve insan haklarıyla ilgili uluslararası mekanizmaların gündemindeki konuların takip edilerek bu çalışmalara insan haklarının korunması ve geliştirilmesi bağlamında katkı sağlanmıştır.				
Etkinlik	Salgın süreci yurt dışı seyahat yasaklarını beraberinde getirmiş bu nedenle kurumlar arası toplantılar genellikle çevrimiçi düzenlenmiştir. Planlanan ülke ziyaretleri ertelenmiştir. Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Kurumsal kapasitenin yetersiz kalması ve personel yetersizliği olası riskler arasındadır. Bu bağlamda Kurumun Paris Prensiplerine daha uygun hale getirilmesi ve akredite olarak daha etkin hale gelmesi olası riskleri ortadan kaldıracaktır.				
PG 1.3.2. DÜZENLENEN ETKİNLİK SAYISI	25	1	2	4	200
İlgililik	Sene başında yüz yüze yapılan toplantı ve etkinlikler salgın süreciyle birlikte genellikle çevrimiçi olarak icra edilmiştir. Bu bakımdan performans göstergesinde değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Kurumsal kapasitenin artırılmaması, personel yetersizliği, ulusal mevzuatla uluslararası mevzuatın çelişen hükümlerinin bulunabilmesi olası riskler arasındadır. Bu bağlamda kurumun akredite olarak daha etkin hale gelmesi, gerekli yasal düzenlemelerin ve ulusal ve uluslararası kurumlarla gerekli müzakerelerin yapılması olası riskleri ortadan kaldıracaktır.				

PG 1.3.3. DİĞER ÜİHK İLE YAPILAN İŞBİRLİĞİ SAYISI	30	2	2	4	200
İlgililik	İkili müzakere ve diyalogun artırılması amacıyla diğer ÜİHK'lerle işbirliği yapılmaktadır. TİHEK Kanunu ve 11. Kalkınma Planı çerçevesinde karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımı önem arz etmektedir. Performans göstergesinde değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Kurumsal kapasitenin yetersiz kalması ve personel yetersizliği olası riskler arasındadır. Bu bağlamda Kurumun Paris Prensiplerine daha uygun hale getirilmesi ve akredite olarak daha etkin hale gelmesi olası riskleri ortadan kaldıracaktır.				
PG 1.3.4. ZİYARET EDİLEN ÜLKE SAYISI	20	3	4	1	25
İlgililik	Salgın nedeniyle planlanan ziyaretler gerçekleştirilememiştir.				
Etkililik	Salgın nedeniyle gösterge değerine ulaşamamıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	TİHEK'in yurt dışı ofis/temsilcilerinin olmaması ve iyi derecede yabancı dil bilen personel yetersizliği olası riskler arasındadır. Kurumun akredite olarak uluslararası alanda daha etkin hale gelmesi, bu noktada gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve Kanunda öngörüldüğü üzere yurt dışı ofis/temsilciliklerin açılması olası riskleri ortadan kaldıracaktır.				

AMAÇ (A1)	İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi				
HEDEF (H1.4)	İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi kapsamında Kurum etkinliğini artırmak				
H1.4 Performansı	33%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Raporların yazım süreci, düzenlenen etkinlikler, talep edilen bilgi-belgeler devam eden salgının etkisiyle gecikmiştir.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	Düzenlenen ve düzenlenecek etkinlikler salgın sürecini ve duyarlılıklarını da azami derecede dikkate alarak sürdürülmektedir. Raporların yazım sürecinin hızlanması için Kurumlar arası diyalog yoluyla bilgi ve belgelerin daha erken Kuruma ulaştırılması yönünde girişimlerde bulunulması planlanmaktadır.				
Sorumlu Birim	İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.4.1. RESEN İNCELEME SAYISI	40	4	7	1	% 14
İlgililik	Salgın nedeniyle muhtemel resen incelemeler yapılamamıştır.				
Etkililik	Performans göstergelerine ulaşamamıştır. Ancak sayının güncellenmesi ihtiyacı olmadığı değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Hedefin sonraki dönemler için uygulanabileceği değerlendirilmektedir. Sürdürülmesinde mani bir hal bulunmadığı kanaati hâsıl olmuştur.				
Sürdürülebilirlik	Hedefin sonraki dönemler için uygulanabileceği değerlendirilmektedir. Sürdürülmesinde mani bir hal bulunmadığı kanaati hâsıl olmuştur.				
PG 1.4.2. KAMUOYU ARAŞTIRMASI	30	0	1	0	% 0
İlgililik	-				
Etkililik	Performans göstergelerine ulaşamamıştır. Ancak sayının güncelleme ihtiyacı olmadığı değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemez maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Hedefin sonraki dönemler için uygulanabileceği değerlendirilmektedir. Sürdürülmesinde mani bir hal bulunmadığı kanaati hâsıl olmuştur.				
PG 1.4.3. HUKUKİ YOL GÖSTERİLEN KİŞİ SAYISI	30	20	30	28	% 93,3
İlgililik	-				
Etkililik	Performans göstergelerine ulaşamamıştır. Ancak sayının güncelleme ihtiyacı olmadığı değerlendirilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemez maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Hedefin sonraki dönemler için uygulanabileceği değerlendirilmektedir. Sürdürülmesinde mani bir hal bulunmadığı kanaati hâsıl olmuştur.				

AMAÇ (A2)	İşkence ve kötü muameleye karşı etkin mücadele edilmesi				
HEDEF (H2.1)	Alıkonulma merkezlerine yapılan ziyaret sistemini güçlendirmek				
H2.1 Performansı	70%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	2020 yılı başında ortaya çıkan salgın sürecinin devam etmesi nedeniyle gerek ilgili kurum ve kuruluşların aldığı tedbirler gerekse de UÖM bağlamında "zarar vermeme" ilkesi gereği ziyaret planının uygulanmasında sapmalar yaşanmıştır. Bunun sonucunda ziyaretlerin sıklığı azalmıştır.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	2020 yılı döneminin sona ermek üzere olması nedeniyle ziyaretlerin gelecek yıl döneminde 2020 yılına oranla kontrollü şekilde artırılması için gerekli hazırlıklar yapılacaktır.				
Sorumlu Birim	Ulusal Önleme Mekanizması Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.1.1. ZİYARET EDİLEN ALIKONULMA MERKEZİ SAYISI	25	28	40	12	30
İlgililik	Salgın nedeniyle birçok ülkede ziyaretlerin gerçekleştirilmesinde azalmalar gerçekleştiğinden ve salgın olgusu ile karşılaşma ihtimali hesap edilmediğinden performans göstergesinin olağan dışı bir süreç olarak ele alınması gerekmektedir.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşamamıştır. Sonraki yıllara ait planlama için yeni bir program hazırlanacaktır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyet değerinin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Ziyaretlerin sayısı azalmış olsa da kontrollü bir şekilde gerçekleştirilmesine devam edilmektedir.				
PG 2.1.2. HAZIRLANAN ZİYARET RAPORU SAYISI	20	15	25	4	16
İlgililik	Salgın nedeniyle birçok ülkede ziyaretlerin gerçekleştirilmesinde azalmalar gerçekleştiğinden ve salgın olgusu ile karşılaşma ihtimali hesap edilmediğinden performans göstergesinin olağan dışı bir süreç olarak ele alınması gerekmektedir.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşamamıştır. Rapor yazım sürecine ilişkin prosedürler uzayabilmektedir (bilgi belge toplama, yazım süreci, kabule sunuş vs.)				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Raporların yazım sürecinin mümkün olan en kısa sürede tamamlanarak, karar verilmek üzere Kurula sunumu gerçekleştirilecektir.				
PG 2.1.3. UÖM GÖREVİNE İLİŞKİN DÜZENLENEN EĞİTİM SAYISI (KURUM İÇİ)	20	1	2	2	100
İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Hizmet içi eğitimler gelecek yıl içerisinde de sürdürülecektir.				
PG 2.1.4. ALIKONULMA YERLERİYLE İLİŞKİLİ/ SORUMLU KURUM VE KURULUŞLARLA DÜZENLENEN TOPLANTI SAYISI	15	3	2	4	200

İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Gelecek yıl programında toplantıların devamı sağlanacaktır.				
PG 2.1.5. FARKLI ALANLARDAN UZMANLARIN (PSİKIYATRİST, PSİKOLOG, GERONTOLOG VB.) İSTİHDAM EDİLMESİ	20	0	2	2	100
İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Kadrolu ve geçici görevli olarak görev yapan personel hizmetlerinden istifade edilmeye devam edilecektir.				

AMAÇ (A2)	İşkence ve kötü muameleye karşı etkin mücadele edilmesi				
HEDEF (H2.2)	Ulusal önleme mekanizmasını güçlendirmek				
H2.2 Performansı	233%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Hedefe ilişkin sapma gerçekleşmemiştir.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	-				
Sorumlu Birim	Ulusal Önleme Mekanizması Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.2.1. BAŞVURULARIN ORTALAMA KARARA BAĞLANMA SÜRESİ (GÜN)	25	180	140	30	466
İlgililik	2020 yılında verilen kararlarda özgürlüklerinden yoksun bırakılanların temel hak ve özgürlüklerinin koruma alanını genişleten ve standartlarını yükselten yaklaşım devam etmiştir. Bireysel başvurularda sistematik ve planlı karar yazımının hayata geçirilmesiyle kabul edilebilirliği aşamayan başvuruların daha hızlı bir şekilde sonuçlandırılması sağlanmıştır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır. Sonraki yıllara ait planlama için yeni bir takvim ve program hazırlanacaktır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyet değerinin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Başvuruların sayısı artacak olsa da kontrollü bir şekilde gerçekleştirilmesine devam edilmektedir.				
PG 2.2.2. RESEN YAPILAN İNCELEME SAYISI	20	3	5	3	60
İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşamamıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Resen incelemeler Kurul kararına bağlı olarak yapılmaktadır.				
PG 2.2.3. İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELEYE İLİŞKİN İSTATİSTİKLERİN HAZIRLANMASI	20	2	2	3	150
İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Veri ve analizlerin her yıl güncellenerek yapılması sağlanacaktır.				

PG 2.2.4. HAZIRLANAN MEVZUAT TASLAĞI VE ÖNERİSİ SAYISI	20	0	1	1	100
İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Tavsiyelerin takibi ilerleyen dönemlerde takip ziyaretleri ile gerçekleştirilecektir.				
PG 2.2.5. İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İLE MÜCADELE KAPSAMINDA YAPILAN İŞ BİRLİĞİ	15	2	2	6	300
İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	İşbirliklerinin devamı sağlanacaktır.				

AMAÇ (A2)	İşkence ve kötü muameleye karşı etkin mücadele edilmesi				
HEDEF (H2.3)	İşkence ve kötü muameleye karşı mücadele bilincini artırmak				
H2.3 Performansı	25%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Faaliyetler kapsamında çeşitli çalışmaların diğer birimler koordinesinde yürütülmesi				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	Gelecek yıl içerisinde bilinç arttırmaya yönelik faaliyetlerin gözden geçirilmesi planlanmaktadır.				
Sorumlu Birim	Ulusal Önleme Mekanizması Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.3.1. DÜZENLENEN ETKİNLİK SAYISI	30	2	2	1	50
İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır. Salgın sürecinin devam etmesi etkinlik sayısına etki etmiştir.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Salgın sürecinin seyrine göre etkinlikler gözden geçirilecektir.				
PG 2.3.2. BASILI VE GÖRSEL YAYIN SAYISI	20	3	2	1	50
İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılamamıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Yıllık raporların yazımı her yıl yapılmaktadır.				
PG 2.3.3. DÜZENLENEN EĞİTİM SAYISI	30	3	4	0	0
İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılamamıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Talep olması halinde eğitimler Kurumun ilgili birimleri koordinesinde gerçekleştirilmektedir.				
PG 2.3.4. EĞİTİM ALAN KİŞİ SAYISI	20	100	200	0	0
İlgililik	Performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılamamıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Talep olması halinde eğitimler Kurumun ilgili birimleri koordinesinde gerçekleştirilmektedir.				

AMAÇ (A3)	Ayrımcılıkla etkin mücadele edilmesi				
HEDEF (H3.1)	Ayrımcılık yasağı ihlallerinin önlenmesi kapsamında Kurumun etkinliğinin artırılması				
H3.1 Performansı	241%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Hedefe ilişkin sapma gerçekleşmemiştir.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	-				
Sorumlu Birim	Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yılına Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.1.1. RESEN YAPILAN İNCELEME SAYISI	30	2	3	5	%166,66
İlgililik	Tespit ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde değişikliğe gerek bulunmamaktadır.				
Etkililik	Performans göstergelerinin üzerine çıkmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Göstergede öngörülen hedefin sürdürülebileceği değerlendirilmektedir.				
PG 3.1.2. BAŞVURULARIN ORTALAMA KARARA BAĞLANMA SÜRESİ (GÜN)	30	180	140	158	%88
İlgililik	Tespit ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde değişikliğe gerek bulunmamaktadır.				
Etkililik	Performans değerlemesine yakın bir değere ulaşılmıştır. Bir sonraki yılda değerın tutturulacağı tahmin edilmektedir.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemeden maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Göstergede öngörülen hedefin sürdürülebileceği değerlendirilmektedir.				
PG 3.1.3. AYRIMCILIKLA MÜCADELE KAPSAMINDA YAPILAN İŞ BİRLİĞİ SAYISI	25	2	2	12	%600
İlgililik	Göstergenin katılım sağlanan etkinlik temel alınarak doldurulması halinde gösterge değerlerinin artırılmasına ihtiyaç vardır.				
Etkililik	Gösterge değeri aşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Güncellememe halinde gösterge değerinde oluşacak fazlalık yüzünden, gösterge değerinin hatalı hesaplandığı veya kurgulandığı yorumları yapıma ihtimali bulunmaktadır.				
PG 3.1.4. AYRIMCILIK YASAĞI İHLALLERİNE DAİR İSTATİSTİKİ RAPOR SAYISI	15	1	1	1	100
İlgililik	İlerleyen dönemlerde ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin istatistikî veriler, faaliyet raporlarının içinden çıkartılarak bağımsız bir yayın halinde kamuoyu ile paylaşılabilir.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Bu dönem öngörülemeden maliyet oluşmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	İlerleyen dönemlerde ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin istatistikî bilgiler bağımsız bir yayın olarak yayımlanabilir.				

AMAÇ (A3)	Ayrımcılıkla etkin mücadele edilmesi				
HEDEF (H3.2)	Ayrımcılıkla etkin mücadele için farkındalığı artırmak				
H3.2 Performansı	68%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Salgın dolayısıyla bazı göstergelerde yıl sonu hedefine ulaşamamıştır.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	Salgından sonra hedeflerin tam tutturulacağı düşünülmektedir.				
Sorumlu Birim	Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.2.1. DÜZENLENEN EĞİTİM SAYISI	30	3	3	3	100
İlgililik	Salgın, eğitim süreçlerine olan ilgiyi azaltmıştır. Planlanan bazı eğitim programları ertelenmiş ya da iptal edilmiştir.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemeden maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Bu performans göstergelerinin yükselerek devam etmesi beklenmektedir.				
PG 3.2.2. DÜZENLENEN ETKİNLİK SAYISI	30	2	2	1	50
İlgililik	Salgın dolayısıyla yapılan kısıtlamalar hedefe ulaşmada engel oluşturmuştur. Ancak performans göstergesinde değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Salgın dolayısıyla gösterge hedefine tam ulaşamamıştır.				
Etkinlik	Göstergeye tam ulaşamadığı için tahmin edilen maliyetin altında kalmıştır.				
Sürdürülebilirlik	Salgından sonra hedeflerin tutturulması öngörülmektedir. Bu bağlamda sürdürülebilirlik açısından sorun olduğu düşünülmemektedir.				
PG 3.2.3. GERÇEKLEŞTİRİLEN İSTİŞARE KOMİSYONU TOPLANTISI SAYISI	20	2	2	0	0
İlgililik	Göstergede değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Salgın dolayısıyla getirilen kısıtlamalardan dolayı toplantılar yapılamamıştır.				
Etkinlik	Salgın dolayısıyla toplantı yapılamadığı için maliyet oluşmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Salgından sonra göstergenin normal seyrinde gerçekleşeceği öngörülmektedir.				
PG 3.2.4. EĞİTİM ALAN KİŞİ SAYISI	20	100	150	174	116
İlgililik	Performans göstergesinde şu an için bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge oranına yakın bir oran tutturulmuştur.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemeden maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Önümüzdeki süreçte gösterge değerlerinin artması ve hatta hedefin aşılması öngörülmektedir.				

AMAÇ (A4)	Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi				
HEDEF (H4.1)	Bilişim altyapısını geliştirmek				
H4.1 Performansı	105%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Hedefe ilişkin sapma gerçekleşmemiştir.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	-				
Sorumlu Birim	Bilgi İşlem Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.1.1. KURUMSAL ENTEGRASYON SAYISI	20	2	2	2	100
İlgililik	ÖSYM ve KPS (Kimlik Paylaşım Sistemi) entegrasyonları tamamlanarak hayata geçirilmiştir.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemeden maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Hedefin sonraki dönemler için de sürdürülebileceği değerlendirilmektedir.				
PG 4.1.2. SİSTEM YAZILIM UYGULAMALARI	25	2	3	3	100
İlgililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkililik	File server kurulumu tamamlanmış ve kullanılmaya başlanmıştır. Kartlı geçiş sistemi ve güvenlik kamera yazılımlarının kurulum çalışmaları halen devam etmekte olup en kısa zamanda tamamlanarak kullanılmaya başlanacaktır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Hedefin sonraki dönemler için de sürdürülebileceği değerlendirilmektedir.				
PG 4.1.3. KURUM WEB SİTESİNİN ETKİN KULLANIMI(%)	20	30	70	70	100
İlgililik	Tespitler ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemeden maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Hedefin sonraki dönemler için de sürdürülebileceği değerlendirilmektedir.				
PG 4.1.4. KURUM WEB SİTESİNDE ERİŞİM SAĞLANAN DOKÜMAN SAYISI	35	15	30	35	116
İlgililik	Tespitler ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine aşılmıştır.				
Etkinlik	Herhangi bir öngörülemeden maliyet ya da maliyet değişikliği olmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Hedefin sonraki dönemler için de sürdürülebileceği değerlendirilmektedir.				

AMAÇ (A4)	Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi				
HEDEF (H4.2)	Başvuru sistemini geliştirmek				
H4.2 Performansı	69%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	E-başvuru sisteminin yeterli düzeyde yaygınlaşmaması Faaliyetlerimiz ve Kurumumuza Başvuru Yöntemlerine Yönelik Kamu Spotunun 2020 yılının ikinci yarısında (Kasım 2020) yayınlanmaya başlanması Fiziksel ve teknik altyapı yetersizliği Başvuruların %50'sinin UÖM görev alanı kapsamında olması ve bu başvuruların %90'ının posta veya faks yoluyla gerçekleştirilmesi Başvuru takip sisteminin yetersizliği				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	Online başvuru yapma oranı artırılarak başvuru sistemi herkesin kolay erişim sağlayacağı bir sistem haline getirilecek Başvuru takip sisteminin kapsamı genişletilerek geliştirilecek				
Sorumlu Birim	Ön İnceleme Birimi, Bilgi İşlem Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.2.1. MOBİL BAŞVURU UYGULAMA SİSTEMİNİN KURULMASI(%)	25	0	40	20	50
İlgililik	Tespitler ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşamamıştır. Gerekli teknolojik altyapı hazırlıkları devam etmektedir.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Teknolojik altyapıda yapılacak değişiklikler ve güncellemelerle gösterge sürdürülebilecektir.				
PG 4.2.2. BAŞVURU TAKİP SİSTEMİNİN KURULMASI(%)	25	0	40	10	25
İlgililik	Tespitler ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Performans göstergesi değerine ulaşamamıştır. İlerleyen süreçte başvuranlara başvurularının tüm aşamasına ilişkin bilgi verilecek olup başvuru takip sistemi bir sonraki aşamaya geçildiğinde kişiye yeni bir bilgilendirme yapılacak şekilde geliştirilecektir. Bu sebeple performans göstergesi değerlerinde değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkinlik	Performans gösterge değerlerine ulaşılırken öngörülemeyen maliyetler ortaya çıkmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Performans göstergelerinin devam ettirilmesini etkileyen ve etkilemeye devam edebilecek unsur fiziksel ve teknik altyapı yetersizliğidir.				
PG 4.2.3. ONLINE ALINAN BAŞVURUNUN GENEL BAŞVURUYA ORANI (%)	25	30	70	25	35

İlgililik	Hedeflenen %70 performans göstergesinin fazla olduğu değerlendirilmekte olup başvuruların %50'sinin UÖM kapsamında olduğu, özgürlüğünden yoksun bırakılanların buldukları yer itibariyle UÖM kapsamında başvuruların %90'ını posta veya faks yoluyla yaptıkları ve Faaliyetlerimiz ve Kurumumuza Başvuru Yöntemlerine Yönelik Kamu Spotunun 2020 yılının ikinci yarısında (Kasım 2020) yayınlanmaya başlanması göz önünde tutulduğunda hedeflenen %70'lik gösterge değerinin azaltılması gerektiği değerlendirilmektedir.				
Etkililik	Performans göstergesi değerine ulaşamamıştır. Etkililiğin sağlanabilmesi için e-başvuru sisteminin yaygınlaştırılması ve mobil başvuru uygulama sisteminin kurulması gerekmektedir.				
Etkinlik	Performans gösterge değerlerine ulaşılırken öngörülemeyen maliyetler ortaya çıkmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Ulusal önleme mekanizması kapsamında özgürlüğünden yoksun bırakılanlar başvurularını buldukları yer itibariyle Cumhuriyet Başsavcılıkları aracılığıyla posta yoluyla veya faks yoluyla yapmaktadırlar. Gelen başvuruların %50'si UÖM kapsamında olduğundan ve %90'lık kısmı posta veya faks yoluyla geldiğinden belirlenen %70'lik hedefin fazla olduğu düşünülmektedir. Bu da sürdürülebilirliği etkileyen bir unsurdur.				
PG 4.2.4. BAŞVURULARA İLİŞKİN HAZIRLANAN İSTATİSTİKİ RAPOR SAYISI	25	2	3	5	166
İlgililik	Tespitler ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Performans göstergesi değerine ulaşılmıştır. Performans göstergesine ulaşma düzeyiyle tespit edilen ihtiyaçların bir kısmı karşılanmış olup Kuruma gelen başvurulara ilişkin farklı sınıflandırmaların yer aldığı istatistikler hazırlanmıştır. Bu kapsamda başvuruların genel dağılımı, UÖM kapsamında en çok başvuru gelen ceza infaz kurumlarının sayısı, şekli unsurlara ilişkin istatistikler, başvuruların illere göre dağılımı vs. gibi istatistikler hazırlanmıştır.				
Etkinlik	Performans gösterge değerlerine ulaşılırken öngörülemeyen maliyetler ortaya çıkmamıştır.				
Sürdürülebilirlik	Performans göstergelerinin devam ettirilmesini etkileyen ve etkilemeye devam edebilecek unsur Covid-19 salgınıdır. Ayrıca istatistiklerin düzenli ve sistematik şekilde tutulabilmesi için bu göreve yönelik personel ihtiyacı da bulunmaktadır.				

AMAÇ (A4)	Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi				
HEDEF (H4.3)	Kurum için yeterli ve nitelikli insan kaynağını sağlamak				
H4.3 Performansı	100%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	İlgili Kamu Kurumlarından istenen taleplerin cevabının gelmemesi aynı zamanda 2020 yılı içinde başlayan COVID-19 salgını sebebiyle personel temini anlamında bazı aksaklıklar oluşmuşsa dahi beklenen düzeyde personel alımı gerçekleştirilmiş fakat eğitim ve akademik çalışma anlamında yeterli olunamamıştır.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler	Tespit edilen eksikliklerin giderilmesi, yaşanan aksaklıkların tekrar olmaması amacıyla veriler gözden geçirilerek gelecek dönem için uygulanabilir, gerçekçi ve şeffaf bir planlama yapılması düşünülmektedir.				
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.3.1. İNSAN KAYNAĞI SAYISI	20	90	135	158	117
İlgililik	Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi kapsamında personel ihtiyacı sürekli bulunmakta ve personel sayısının artırılması gerekmektedir.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşmış ve aşmıştır.				
Etkinlik	Hedeflenen sayının üzerine çıkmıştır.				
Sürdürülebilirlik	Cumhurbaşkanlığı tarafından verilecek açıktan atama izinlerine ve Kurum kadro cetvelimizdeki boş kadrolara göre personel atamalarının aynı şekilde devam etmesi düşünülmektedir.				
PG 4.3.2. İSTİHDAM EDİLEN FARKLI ALANLARDA UZMAN SAYISI	20	20	35	25	71
İlgililik	Kurumlarca resmi yazışmalar yapılarak kapasitenin artırılmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşamamıştır.				
Etkinlik	Hazine ve Maliye Bakanlığından onayın gelmemesi ile sözleşmeli personel istihdam edilememiş ancak geçici olarak uzman statüsünde personel görevlendirmesi yapılabilmektedir.				
Sürdürülebilirlik	Bakanlık tarafından onayın gelmesi halinde 14 sözleşmeli personel alım sürecinin başlatılması planlanmaktadır.				
PG 4.3.3. DÜZENLENEN EĞİTİM SAYISI	20	2	2	3	150
İlgililik	Uzman yardımcılarının eğitilmesi amacıyla çok sayıda eğitim planlaması yapılmıştır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	COVID-19 salgını nedeniyle eğitimlerin birçoğu aksamış kısmen dijital ortamda yapılmıştır.				

Sürdürülebilirlik	Göreve başlayan personelin artmasıyla eğitim ihtiyacı artmış ve buna yönelik İnsan Kaynakları Birimimizde Eğitim İşleri ile ilgili personel görevlendirmeleri yapılmış ve önümüzdeki dönemlerde eğitimlerin çok sayıda düzenlenmesi düşünülmektedir.				
PG 4.3.4. İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK UZMANI/ UZMAN YARDIMCISI SAYISI	20	15	55	52	94
İlgililik	2020 yılı uzman yardımcısı alımı olarak verimli geçmiştir ve 24 uzman yardımcısı görevine başlamıştır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşamamıştır.				
Etkinlik	Kurum kadro cetvelinde bulunan 40 uzman yardımcısı kadrosunun tamamına yakını dolmuştur.				
Sürdürülebilirlik	Boş uzman yardımcısı kadrosu 3 adet kaldığından yeni uzman yardımcısı alımının sınırlı sayıda yapılması planlanmaktadır.				
PG 4.3.5. UZMAN VE UZMAN YARDIMCILARI TARAFINDAN HAZIRLANAN ULUSAL VE ULUSLARARASI ALANDA YAYINLANAN AKADEMİK ÇALIŞMA SAYISI	20	2	5	2	40
İlgililik	Uzman/uzman yardımcısı personelin akademik çalışmaları devam etmektedir.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşamamıştır.				
Etkinlik	2020 yılı başlarında ortaya çıkan COVID-19 salgını sebebiyle çalışmalarda aksaklıklar oluşmuştur.				
Sürdürülebilirlik	Uzman/Uzman yardımcılarının sayısının artması ile birlikte akademik çalışmaların sürekli artış eğiliminde olması düşünülmektedir.				

AMAÇ (A4)	Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi				
HEDEF (H4.4)	Kurumsal tanıtımı artırmak				
H4.4 Performansı	324%				
Hedefe İlişkin Sapmanın Nedeni	Hedefe ilişkin sapma gerçekleşmemiştir.				
Hedefe İlişkin Alınacak Önlemler					
Sorumlu Birim	Bilgi İşlem Birimi				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Ortalama Hedeflenen Değer (B) (2020 Yılı)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.4.1. SOSYAL MEDYADA ETKİLEŞİM SAYISI	25	100	300	2394	798
İlgililik	Tespitler ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değeri aşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Göstergenin sürdürülebilirliği açısından kabul edilebilir riskler mevcut olmakla birlikte sürdürülebilirlik için gerekli tedbirler alınmıştır.				
PG 4.4.2. BASILI VE GÖRSEL YAYIN SAYISI	25	2	2	6	300
İlgililik	Tespitler ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değeri aşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Göstergenin sürdürülebilirliği açısından kabul edilebilir riskler mevcut olmakla birlikte sürdürülebilirlik için gerekli tedbirler alınmıştır.				
PG 4.4.3. MEDYA KURULUŞLARINA YÖNELİK ZİYARET SAYISI	30	2	3	3	100
İlgililik	Tespitler ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Göstergenin sürdürülebilirliği açısından kabul edilebilir riskler mevcut olmakla birlikte sürdürülebilirlik için gerekli tedbirler alınmıştır.				
PG 4.4.4. DÜZENLENEN ETKİNLİK SAYISI	20	1	1	1	100
İlgililik	Tespitler ve ihtiyaçlarda herhangi bir değişim bulunmadığından performans göstergesinde bir değişiklik ihtiyacı bulunmamaktadır.				
Etkililik	Gösterge değerine ulaşılmıştır.				
Etkinlik	Tahmin edilen maliyetin ötesine geçilmemiştir.				
Sürdürülebilirlik	Göstergenin sürdürülebilirliği açısından kabul edilebilir riskler mevcut olmakla birlikte sürdürülebilirlik için gerekli tedbirler alınmıştır.				

C. FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ

1. BİREYSEL BAŞVURULARIN İNCELENMESİ, RESEN İNCELEME VE ARAŞTIRMA

1.1. Başvurular

a. Başvurulara İlişkin Genel Esaslar

Kurumumuz, kuruluş kanununda belirtilen görev ve yetkileriyle paralel olarak iki faaliyet alanında başvuru kabul etmektedir. Bu alanlardan ilki *ayrımcılık yasağının ihlali* iddiasını taşıyan başvurular, diğeri ise, ceza infaz kurumları, nezarethaneler, geri gönderme merkezleri, çocuk ve yaşlı bakımevleri, rehabilitasyon merkezleri, psikiyatri klinikleri gibi alıkonulma yerlerindeki *özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin* Ulusal Önleme Mekanizması¹ görevi çerçevesindeki başvurularıdır. Ancak, Kuruma sadece iki alanda başvuru yapılmamakta, diğerkonulara ilişkin başvuru dilekçeleri de Kurumumuza gönderilmektedir. Başvurular e-başvuru sistemi aracılığıyla, elden veya posta yoluyla teslim edilen dilekçelerle, ayrıca asılları 15 gün içerisinde Kurumumuza ulaştırılması kaydıyla faks veya e-posta yoluyla da yapılabilmektedir. Ayrıca illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklar aracılığıyla da başvuru yapılabilir. Kurumumuza yapılan başvurulardan herhangi bir ücret alınmamaktadır.

İlgililerin, Kurumumuza başvuru yapmadan önce 6701 sayılı Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep etmeleri gerekmektedir. Bu taleplerinin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde kendilerine cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, tafefisigüç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan da başvuruları

¹ *Ulusal Önleme Mekanizması*, İşkenceye ve Diğerkzalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol (OPCAT) hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi ifade etmektedir. Kurumumuz, kuruluş kanunuyla Ulusal Önleme Mekanizması olarak belirlenmiştir. Mekanizma kapsamında işkence ve kötü muamelenin önlenmesine yönelik ziyaretler yapılmaktadır. Ancak ziyaret görevinin yanında, söz konusu mekanizmanın yürütülmesinde esas olan "işkence ve kötü muameleyle mücadele" yönelik olarak yapılan ve ihlal iddiası taşıyan başvuruları inceleme görevi de Kurumumuza verilmiştir.

Kabul edebilir. Dava açma süresi içinde Kuruma yapılan başvurular işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurur.

Başvurular, 6701 sayılı Kanun ve "Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde incelemekte ve sonuçlandırmaktadır.

Kurum, yapılan başvuruları veya resen yaptığı incelemeleri en geç üç ay içinde sonuçlandırır. Bu süre, Başkan tarafından bir defaya mahsus olmak üzere en fazla üç ay süreyle uzatılabilir.

b. Başvurulara Tesis Edilen İşlemler

Kuruma gönderilen ihlal iddiaları; ön incelemesi yapılarak Kurumumuzun görev ve yetkileri kapsamında kategorilere ayrılmakta; bu çerçevede, işlemleri *ilgili birimlerce* yürütülmektedir. Bu kategoriler mutlak olmayıp; ihlal incelemesi sürecinde farklı değerlendirmelere de tabi tutulabilmektedir. Söz konusu kategoriler şu şekildedir:

Başvurular

- Ayrımcılıkla Mücadele Görevi kapsamına giren başvurular
- Ulusal Önleme Mekanizması Görevi kapsamına giren başvurular
- İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Görevi kapsamına giren başvurular

Çeşitli Dilekçe ve Talepler

- Dilekçe/İhbar

c. İhlal İddialarına İlişkin Genel Bilgiler

Tablo 15 İhlal İddialarının Niteliği

Başvurular	662
Dilekçe/İhbar	701
Toplam	1363

Tablo 16 Başvuru Usulüne Göre Dağılım

Başvuru Usulü	
E-Başvuru	332
Posta	507
Elden	13
Faks	510
Kep	1
Toplam	1363

Tablo 17 Başvuranın Kişiliğine Göre Dağılım

Gerçek Kişi	851
Tüzel Kişi	512
Toplam	1363

Tablo 18 Başvuranın Cinsiyetine Göre Dağılımı

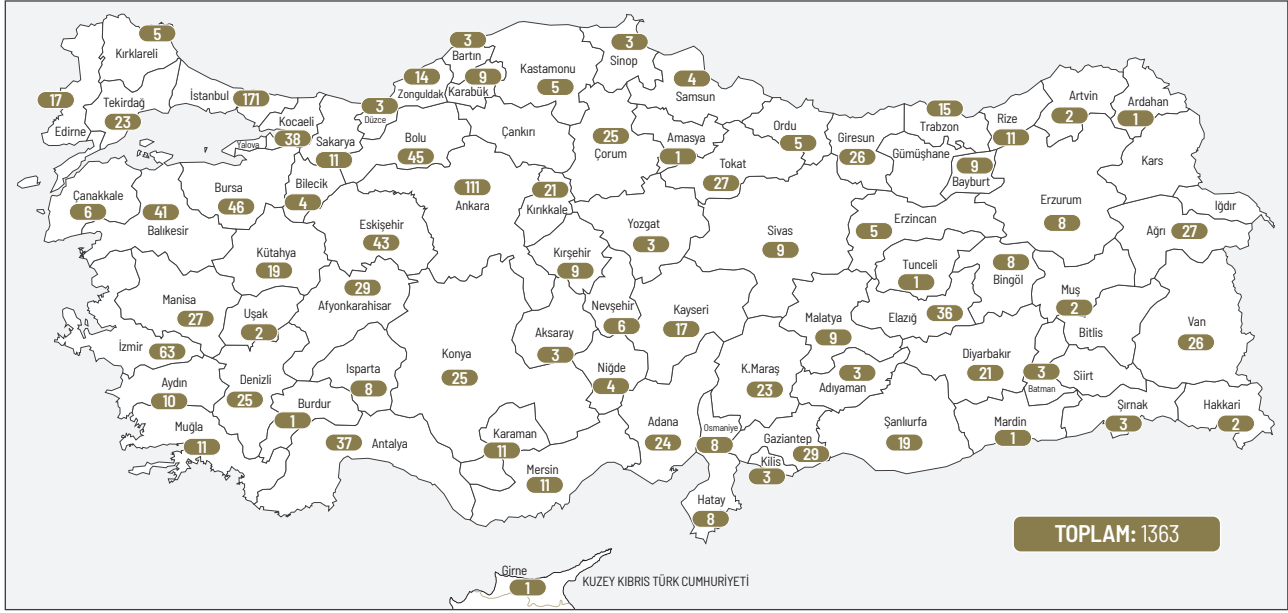
Kadın	222
Erkek	626
Belirtilmemiş	3
Toplam	851

Tablo 19 Başvuranın Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Belirtilmemiş	676
İlköğretim	24
Lise	62
Ön Lisans	12
Lisans	61
Yüksek Lisans	7
Doktora	9
Toplam	851

Tablo 20 İhlal İddialarının İllere Göre Dağılımı

- e) Belli bir konuyu içerip içermediği,
f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenmektedir.

Kurumun görev alanına girmeyen yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ve Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemlere yönelik olan, Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve tarafları aynı olan, Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve tarafları aynı olan, yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olan, belli bir konuyu içermeyen, Kanuna göre başvuruda bulunması gereken bilgiler yer almayan, ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar görmeyen başvurulara ilişkin incelenemezlik kararı verilmektedir.

Ayrıca 6701 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendine göre; "Ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kuruma başvuranlara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki süreçler konusunda yol göstermek ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olmak." Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda kimi başvurularda başvuranların mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri

idari ve hukuki süreçler konusunda yol gösterilmekte ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olunmaktadır. Yine bu kapsamda bilgi ve belge taleplerinden ibaret olan başvurularda talep edilen bilgi ve belgeler de sağlanmaktadır. Yine ilgili idare tarafından çözüm getirilmesi mümkün olan başvurular da ilgili idareye gönderilmektedir.

Bu çerçevede, 2020 yılında Kurumumuza yapılan hak ihlali iddialarının, 408 adedine Ön İnceleme Birimi tarafından işlem tesis edilmiş olup bunların 208 adedi bireysel başvuru niteliğindeki 200 adedi dilekçe/ihbar niteliğindedir.

Bireysel başvuru niteliğindeki başvuruların 203 adedine incelenemezlik kararı tesis edilmiş olup 5 adedinin ise incelemesi devam etmektedir.

Dilekçe/ihbar niteliğindeki başvuruların 124 adedinde ise başvurular ilgisiz nedeniyle ilgili idareye gönderilmiş, 65 adedinde başvuranlara taleplerine ilişkin hukuki yol(lar) gösterilmiş, 11 adedinde ise talep doğrultusunda başvuranlara bilgi-belge sağlanmıştır.

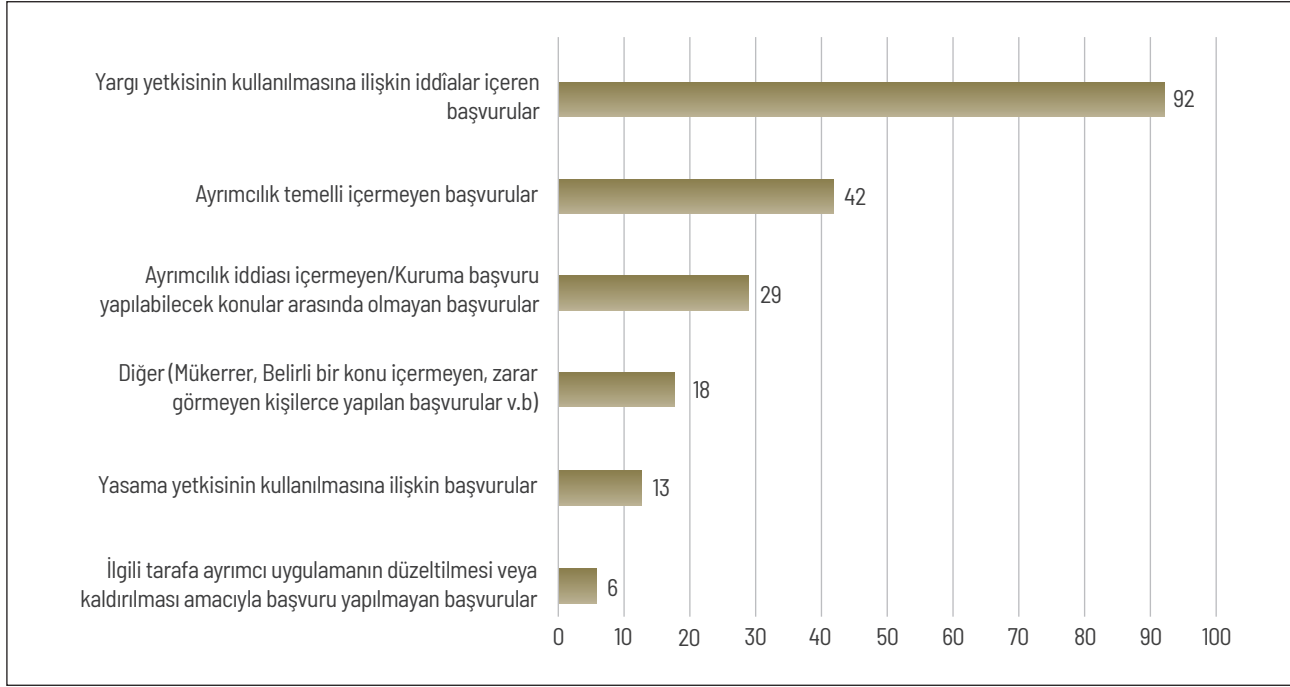
Yukarıda verilen bilgiler kapsamında ihlal iddialarına ilişkin olarak Ön İnceleme Birimi tarafından tesis edilen işlemlerin tablo üzerindeki gösterimi aşağıdaki şekildedir:

Tablo 22 İhlal İddialarına İlişkin Ön İnceleme Aşamasında Yapılan İşlemler

Bireysel Başvuru	
İncelenemezlik	203
İncelemesi Devam Eden	5
Dilekçe/İhbar	
Hukuki Yol Gösterme	65
Bilgi-Belge Talebi Karşılama	11
İlgisi Nedeniyle İlgili İdareye Gönderme	124
Toplam	408

Başvurulara ilişkin olarak verilen incelenemezlik kararlarının gerekçeleri de aşağıdaki tabloda ayrıntılı olarak gösterilmiştir.

Tablo 23 Başvuruların İncelenemezlik Gerekçelerine Göre Dağılımı

Görüldüğü üzere incelenemezlik kararı verilen başvuruların yarısına yakını yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin iddialar içeren başvurulara ilişkindir.

Ön inceleme değerlendirmesi sonucunda koşulları taşıdığı ve esas incelemesinin ilgili birimlerce değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varılan başvurular ilgili birimlere havale edilmekte, söz konusu başvuruların esas incelemesi ilgili birimlerce tamamlanmaktadır.

e. Ayrımcılıkla Mücadele Görevi Kapsamına Giren Başvurular

Kuruma, ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek veya tüzel kişi başvuru yapabilmektedir.

Kurumumuza yapılan başvurulardaki ihlal iddialarının incelenmesi aşamasında öncelikle ihlal iddiasına muhatap olan taraftan iddialara ilişkin yazılı görüşünü sunması istenir. Yazılı görüşün, istemin tebliğinden itibaren on beş gün içinde Kurumumuza ulaştırılması gerekmektedir. Gelen cevabi görüş, başvuran kişiye tebliğ edilir ve cevaba ilişkin kendi görüşünü de tebliğden

itibaren en geç on beş gün içinde Kurumumuza sunması istenir. Talep hâlinde Başkan bu süreleri bir defaya mahsus olmak üzere on beş gün uzatabilir ve ayrıca taraflara talepleri hâlinde Kurul önünde ayrı ayrı sözlü açıklama yapma hakkı tanınabilir.

Başkan, incelemenin özelliğine göre, görüşlerin alınmasından sonra, resen veya talep üzerine tarafları uzlaşmaya davet edebilir. Uzlaşma, insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlali olduğu iddia olunan uygulamaya son verilmesi veya mağdur açısından bu sonucu sağlayacak çözümleri içerebileceği gibi mağdura belli bir tazminatın ödenmesi biçiminde de olabilir.

Başvurular hakkında yapılan inceleme sonucunda verilecek karar türleri Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "İnceleme ve Araştırma Sonucunda Verilecek Kararlar" başlıklı sekizinci bölümünde düzenlenmiştir. Buna göre, Kurumun karar organı olan Kurul tarafından;

- İncelenemezlik kararı,

- Gerekçeli kabul edilmezlik kararı,
- Gönderme kararı,
- İhlal kararı,
- İdari yaptırım kararı,
- Uzlaşma kararı,
- Ret kararı (ihlal olmadığı)
- Karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilebilir.

Ayrıca Kurul, kararın verilmesinden sonra sonucu etkileyebilecek bilgi ve belgelerin ortaya çıkması durumunda başvuru hakkında yeniden inceleme ve araştırma yapabilir.

Kurul ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini tespit ettiği takdirde; ihlalden sorumlu olan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri hakkında ihlalin etki ve sonuçlarının ağırlığı, failin ekonomik durumu ve çoklu ayrımcılığın ağırlaştırıcı etkisi dikkate alınarak bin Türk lirasından on beş bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygular. Ancak Kurul, verdiği idari para cezasını bir defaya mahsus olmak üzere uyarı cezasına dönüştürebilir. Hakkında

uyarı cezası verilen kişi veya kurum, ayrımcı fiili tekrar ederse alacağı ceza yüzde elli oranında artırılır.

Kurum Kanunu'nun "İdari yaptırımlar" başlıklı 25/6 maddesinde "Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde idari yaptırımlara ilişkin olarak 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır." ifadesi yer almaktadır. 31/3/2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "İdarî para cezası" başlıklı 17/7 maddesinde ise "İdarî para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idarî para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz. Bu fıkra hükmü, nispi nitelikteki idarî para cezaları açısından uygulanmaz." hükmü bulunmaktadır. Bu kapsamda, Kurum Kanununun "İdari yaptırımlar" başlıklı 25. maddesinde sayılan idari para cezaları da yeniden değerlendirme oranına tabiidir. Bu bağlamda, Kanunun 25/1 maddesine göre ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, ihlalden sorumlu olanlar hakkında bin Türk lirasından on beş bin Türk lirasına kadar uygulanacak idari para cezasının 2020 yılı için alt sınırı 1.800 Türk lirası, üst sınırı ise 27.037 Türk lirası olarak

ENGELLİYE SERVİS KAMU ZARARIYMIŞ
İLÇE Milli Eğitim Müdürlüğü, zihinsel engelli bir çocuğa 'kamu zararına neden olacağı' gerekçesiyle okul servisi tahsis etmedi. TİHEK, önce para cezası verdi ancak bunu uyarı cezasına dönüştürdü. 3'te

Engelli öğrenciye servis KAMU ZARARI SAYILDI

Bir İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, zihinsel engelli bir çocuğa 'kamu zararına neden olacağı' gerekçesiyle okul servisi tahsis etmedi. TİHEK, ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini belirterek önce müdürlüğe para cezası verdi, ardından da bu cezayı uyarı cezasına dönüştürdü

İsmail ARI

TÜRKİYE İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'na (TİHEK) başvuran bir veli, zihinsel engelli bulunan, özel eğitim üçüncü sınıf öğrencisi oğlu için okul servisi hizmetlerinin sağlanmaması nedeniyle ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini bildirdi. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ise kendisini 'kamu zararına neden olurdu' diye savundu.

TİHEK'e başvuran veli, 'orta-ağır düzey zihinsel yetersizliği' ve epilepsi hastalığı bulunan oğlunun okulun engelli öğrenciler için oluşturduğu sabahçı programında eğitim gördüğü için bazı sağlık sorunları yaşadığını dile getirdi. Epilepsi hastaları için uyku düzeninin büyük önem arz ettiğini dile getiren veli, engellilere yönelik öğleci sınıfı açılmasını talep etti. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ise okulda öğleci programında özel eğitim sınıfının açılacağını ancak 'kamu zararına neden olacağı' için servisi temin edilmeyeceğini bildirdi.

Veli, engelli çocuğunun eğitim hakkından faydalanabilmesi

in yapılması gereken makul düzenlemelerin kamu zarar olarak değerlendirilmesine itiraz ederek, "Engelli bir çocuğun kamu zararına yol açtığı gerekçesiyle eğitim hakkının engellenmesinin Anayasamızın 42'nci maddesine ve Engelliler Hakkında Kanun'a aykırı" olduğunu da ifade etti. Başvuruyu görüşen TİHEK 'engellilik temelinde ayrımcılık yasağı ihlali yapı-

dığına' karar verdi.

PARA CEZASI UYARI CEZASINA DÖNÜŞTÜRÜLDÜ

Kararda, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü hakkında 2 bin TL tutarında idari para cezası uygulanmasına karar verildi. Daha sonra ise bu cezanın, uyarı cezasına dönüştürülmesine karar verildiği açıklandı.

'HAMİLE' DİYE İŞE ALMAYINCA 15 bin TL ceza kesildi

Hamile olduğu için işe alınmayan kadın, şikayetçi olunca firmaya 15 bin TL ceza kesildi. G.I.P İnternet üzerinden, K.N. firmasının Türkiye'deki ofisleri için ulusal pazarlama ve iletişim yöneticisi pozisyonuna başvurdu. Başvurusu üzerine şirketin işe alım uzmanları ile görüştü. Yaklaşık bir ay süren bu görüşmelerden sonra işe alındığı söylendi. Bu süreçte hamile olduğunu öğrenen, G.I.P şirket yetkilisine durumu bildirdi. Şirket yetkilisince "hamileliği nedeniyle belki bazı işlerin elinden gelemeyeceği, işin süreklilik istediği, hamilelik izninde yerini dolduracak kimse olmayacağı gibi sebeplerle" işe alınmayacağı söylendi. Yaşadığı olay karşısında G.I.P Türkiye İnsan Hakları

Ve Eşitlik Kurumu'na başvurdu. Kurum, çalışanın "gebelik nedeniyle doğrudan ayrımcılığa uğradığı" iddiasını yerinde bularak, ayrımcılık yasağı ihlali yapıldığına karar verdi. Kurum kararından kadını işe almayan firmaya ise 15 bin lira idari para cezası da verdi. ■ YASEMIN ASAN - ANKARA

gerçekleşmiştir. Bu sayılar 2021 yılı yeniden değerlendirme oranına tabi tutulduğunda ise alt sınır 1.963 Türk lirası ve üst sınır 29.500 Türk lirası olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ayrımcılık yasağı ihlalleri dışında kalan alanlarda Kuruma idari para cezası uygulama yetkisi verilmemiştir. Ancak ihlallerin suç niteliğinde olduğunun tespiti halinde suç duyurusunda bulunulması mümkündür.

Kurumun görev ve yetki alanına giren konularda eğer yerinde inceleme ve araştırma yapılacaksa, konuyla ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin ve diğer kişilerin katılımıyla heyet oluşturulabilir. Yapılan inceleme ve araştırmalar ileri derecede teknik ve mali uzmanlık bilgisi gerektiriyorsa bilirkişi görevlendirilebilir. Ayrıca Kurum yetkilileri tanık veya ilgili kişileri dinleyebilir. Kurumun inceleme ve araştırma konusuyla ilgili olarak gerekçesini belirterek istediği bilgi ve belgelerin, bu talebin tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içinde verilmesi zorunludur. Kurumun bu taleplerine, uyarıya rağmen haklı bir neden olmaksızın belirtilen sürede uymayan kişi ve kuruluşlar hakkında Kanunun 25/3 maddesine göre beş yüz Türk lirasından iki bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanabilir. Söz konusu maddeye göre 2020 yılındaki ceza alt sınırı 899, ceza üst sınırı ise 3.602 Türk lirası olarak gerçekleşmiştir. Bu sayılar 2021 yılı yeniden değerlendirme oranı ölçüsünde hesaplandığında; ceza alt sınırı 980, ceza üst sınırı ise 3.930 Türk lirası olmaktadır.

2020 yılı içerisinde Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna yapılan başvurular Kurumun 3 temel görevi çerçevesinde kategorilere ayrılarak ilgili birimlerce incelenmiştir. Bu kapsamda, ön inceleme aşamasını geçmiş ve Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimi tarafından esas bakımından incelenmesi veya kabul edilebilirliğin esasla birlikte incelenmesi gerektiği değerlendirilen başvuru sayısı 276 olmuştur.

6701 sayılı TİHEK Kanununun "eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı maddesinde kanun kapsamındaki ayrımcılık temellerini tahdidi olarak sıralanmıştır. Bu maddeye göre; "cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş" temellerine dayalı ayrımcılık yasaklanmıştır. Kanunda belirtilen ayrımcılık temellerinden 2020 yılı içerisinde en çok "servet" temelinde ayrımcılık iddiasıyla Kuruma başvuru yapılmıştır.

Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi kapsamında getirilen Bireysel Temel İhtiyaç Destek Kredisi imkânı hakkında Kurumumuza yapılan 228 adet başvuru servet temelinde ayrımcılık iddiasıyla yapılan başvurularda artışa sebep olmuştur. Tablo 24'de ayrımcılık temellerine ilişkin detaylı verilere yer verilmiştir. Tablo yorumlanırken dikkat edilmesi gereken husus, bir başvuruda birden fazla ayrımcılık temelinde ihlal yapıldığı iddiasının yer alabildiğidir. Bu yüzden, "toplam başvuru sayısı" ile "öne sürülen ayrımcılık temeli sayısı" arasında fark oluşabilmektedir.

Tablo 24 Öne Sürülen Ayrımcılık Temeline Göre Dağılım

Servet	232
Cinsiyet	13
Siyasi ve Felsefi Düşünce	9
Medeni Hal	9
Engellilik	8
Din	5
İnanç	5
Yaş	4
Etnik Köken	3
Sağlık	3
Doğum	2
İrk	2
Dil	1

Ayrımcılık yasağı kapsamında esas incelemesi yapılan başvurular sonucunda yıl içerisinde toplam 43 karar verilmiştir. Bu kararlardan 7 tanesi 2019 yılından devreden başvurular hakkında verilmiştir. 2020 yılı içerisinde yapılarak aynı yıl içerisinde sonuçlandırılan başvuru sayısı 36 olmuştur. Esas incelemesi yapılan toplam 240 başvuru 2021 yılına devretmiştir. Söz konusu 240 başvurunun 228'i doktrinde kopya başvuru² olarak nitelendirilen başvuru türündendir. Bu başvurulardan 4 tanesi diğerlerine emsal teşkil edecek şekilde yıl içerisinde sonuçlandırılmıştır. Aynı konuyu ihtiva eden 224 başvurunun da emsal kararlar ışığında birleştirilerek sonuçlandırılması planlanmaktadır.

2020 yılında esas incelemesi yapılan başvurulardan; 1 tanesi hakkında "uzlaşma" kararı, 4 tanesi hakkında "kabul edilmezlik" kararı, 21 tanesi hakkında "ihlal olmadığı" ve 10 tanesi hakkında "ihlal" kararı verilmiştir. 6701 sayılı TİHEK Kanunu'nun 25/1 maddesi uyarınca ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde idari para cezası uygulanması gerekmektedir. Ancak aynı maddenin 4. fıkrasında Kurula, verdiği idari para cezasını bir defaya mahsus olmak üzere uyarı cezasına dönüştürebilme serbestisi tanınmıştır. Kanunun verdiği bu yetki 2020 yılı içerisinde Kurul tarafından 2 kez kullanılmış ve idari para cezası uyarıya dönüştürülmüştür.

Tablo 25'de 2020 yılı içerisinde ayrımcılık yasağı kapsamında esas incelemesi yapılan dosyalarda verilen karar sayılarına göre istatistiklere yer verilmiştir. Tablo 25'de yer alan "İdari yaptırım kararı" satırının yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda okunması gerekmektedir.

Tablo 25 Karar Türlerine Göre Dağılım

KARAR TÜRÜ	Sayısı
Gerekçeli kabul edilmezlik kararı	5
İhlal kararı	12
İdari yaptırım kararı ³	10
Uzlaşma kararı	1
Ret kararı (İhlal olmadığı)	25
TOPLAM	43

- 2 Bu başvuruların hepsinin konusu Ekonomik İstikrar Kalkanı Pake-ti kapsamında getirilen Bireysel Temel İhtiyaç Destek Kredisiyle ilgilidir.
- 3 Verilen 10 idari yaptırımdan 2 tanesi Kurul tarafından uyarıya dönüştürülmüştür.

Kurumun ayrımcılık yasağı ihlalini tespit ederek verdiği idari para cezalarının toplam tutarı 103.000 Türk lirası olarak gerçekleşmiştir.

f. Ulusal Önleme Mekanizması Görevi Kapsamına Giren Başvurular

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmekle görevlidir. TİHEK; ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında kalan başvuruları 6701 sayılı TİHEK Kanunu ve bu Kanun doğrultusunda yürürlüğe konan 24 Kasım 2017 tarih ve 30250 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri kapsamında incelemektedir. İnceleme içeriklerinde ise, Ulusal mevzuata, T.C. Anayasa Mahkemesi kararlarına, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarına, Birleşmiş Milletlerin başvuru konusuyla ilgili tavsiye metinlerine, taraf olunan uluslararası sözleşmelerden başta İşken-ceye Karşı Sözleşme, İşkencenin Önlenmesi Sözleşme-sine Ek İhtiyar Protokol, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi olmak üzere, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi'nin tavsiye metinlerine inceleme konusu baş-vuru bağlamında yer verilmektedir. Başvurular kap-samındaki yazışmalar ve elde edilen verilerin, çelişme ilkesi kapsamında (6701 sayılı Kanunun ihlal incelemeleri başlıklı 18 inci maddesi ile mezkûr Yönetmeliğin ihlal incelemeleri başlıklı 7 nci bölümü) değerlendirilmesi ile sonuca ulaşılmaktadır. Öte yandan kararlarda yer alan değerlendirmeler, insan hakları bilincini ve farkındalığı-nı önceleyerek yol gösterici mahiyetle, başvuruya konu uyuşmazlıklar başta Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi olmak üzere yargı mercileri önünde incelenmeden önce başvuruya muhatap ku-rumların mevzuatı ve bahsi geçen mevzuat ve metinler doğrultusunda insan hakları hukukuna uygunluğu aç-ısından ele alınmaktadır.

Kurumumuza ulusal önleme mekanizması görevi kap-samında 1 Ocak 2020 - 31 Aralık 2020 tarihleri arasında 175 başvuru yapılmış ve 504 dilekçe sunulmuştur. Ge-çen yıldan devreden 29 başvuru ise bu dönem içerisin-de karara bağlanmıştır. Ayrıca, 15 başvuran ile uzaktan görüşme gerçekleştirilmiştir.

Tablo 26 İhlal İddialarının Niteliğine Göre Dağılım

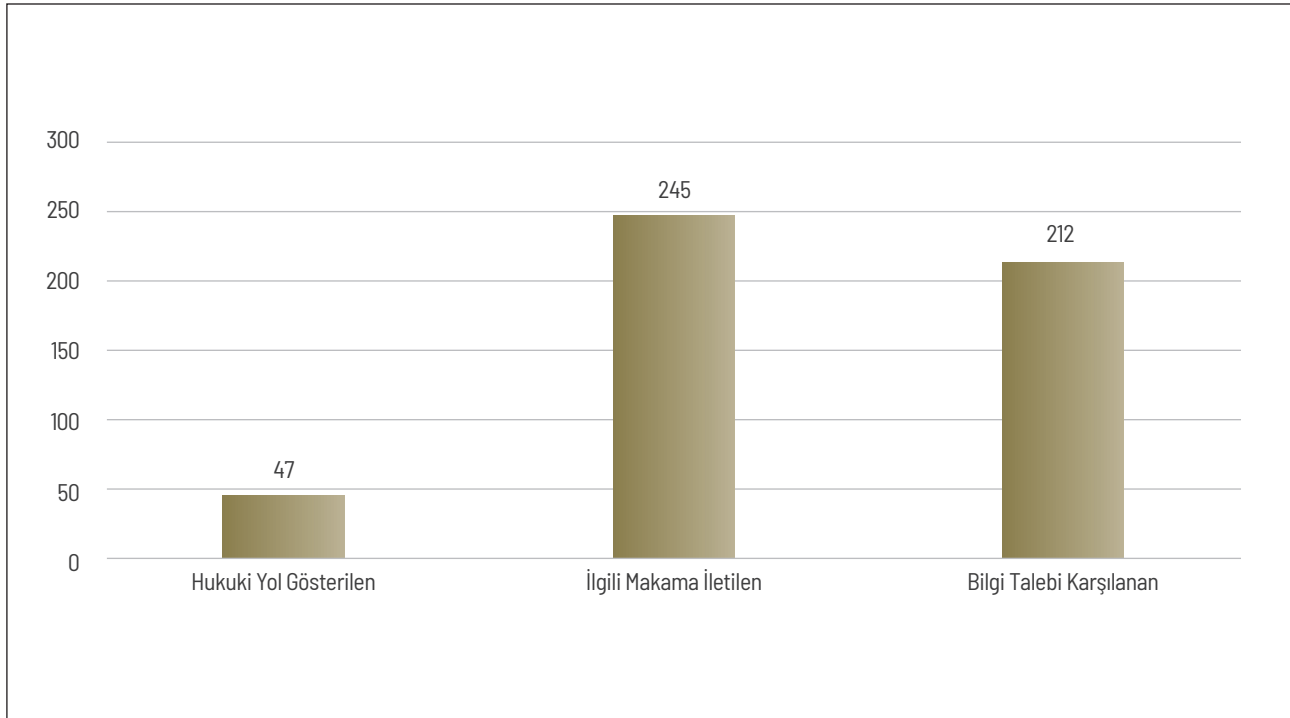
Başvurular	175
Dilekçe/İhbar	504

Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesi ilgili taraftan talep edilmeden yapılan başvuru hakkında ilgili tarafın inceleme yapması amacıyla gönderme kararı verilir. Gönderme kararı aynı zamanda başvurucuya da tebliğ edilir. Kurumumuz ilgili başvuru evrakını, söz konusu başvurularda ilgilinin bir hak kaybına uğramaması amacıyla, ulusal ve uluslararası hukuk çerçevesinde insan hakkı ihlali iddiasının yerinde giderilebileceğini belirten bir yazıyla ilgili makama iletmektedir.

Yapılan ilk değerlendirmeye göre, 6701 sayılı Kanun ve

yukarıda anılan Yönetmeliğe göre geçerli bir başvuru şartını taşımadığı anlaşılan başvurular, dilekçe/ihbar başlığı altında değerlendirilerek incelemeye alınmaktadır. Bu dilekçe ya da ihbar niteliğindeki evrakta belirtilen talepler; içeriğine göre ilgili makama iletebilmekte ya da kişilere talepleri kapsamında hukuki yol gösterilmekte veya bu kişilerin bilgi ve belge talepleri karşılanmaktadır.

Kurumumuza ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında 2020 yılında yapılan 175 başvuru inceleme sürecine dâhil edilmiş ve herhangi bir iddia içeren 504 dilekçe ya da ihbar hakkında işlem yapılmıştır. Dilekçe ve ihbarlardan 47'sinde kişiye hukuki yol gösterilmiş, 245 dilekçe ya da ihbar ilgili makama iletilmiş ve diğerlerinde kişinin bilgi talebi karşılanmıştır.

Tablo 27 Ön İncelemeye Alınan Dilekçe/İhbarlara İlişkin Yapılan İşlemler

Kurumumuza yapılan başvuruların ana eksenini ve omurgasını işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiği iddiaları oluşturmaktadır. Yapılan tüm başvurular bu yasağın kamu görevlileri tarafından korunmadığı ya da ihlal edildiği şikâyetlerine ilişkindir. 2020 yılı içerisinde Kuruma gelen tüm başvurular, ihlal edildiği iddia edilen haklar yönünden incelendiğinde en fazla sağlık

hakkının ihlal edildiği iddiasıyla Kuruma başvurulduğu anlaşılmaktadır. Başvuranlar bu kapsamda yoğun olarak sağlık haklarının karşılanmadığı gerekçesiyle kötü muameleye maruz kaldıklarını iddia etmektedir. Sağlık taleplerine ilişkin yapılan bu başvurularda ağırlıklı şikâyet konusu infaz kurumlarının dışındaki sağlık kurumlarına sevklerde yaşanan zaman kayıpları ve

ertelemelerdir. Ceza infaz kurumlarında Kurumumuz tarafından yapılan inceleme ve değerlendirmelerde de buna benzer şikâyetlerin ileri sürüldüğü görülmüş ve bu durum hem infaz kurumu yetkililerine hem de Adalet Bakanlığı yetkililerine iletilmiştir. Önceki yıllarda ileri sürülen; muayene sırasında güvenlik görevlilerinin

muayene odasının dışına çıkarılmadığı, eller kelepçeli iken muayene yapıldığı hususundaki şikâyetlerde azalma görülmüştür. Münferit de olsa, ilaçların zamanında verilmediği, uygun ilaçların verilmediği ve diyet listesine uygun yemeklerin verilmediğine ilişkin şikâyetler ileri sürülmeye devam etmektedir.

Tablo 28 Ulusal Önleme Mekanizması Başvuru / Dilekçe ve İhbarlara İlişkin Konu Dağılımı

Kötü Muamele (Darp, Psikolojik Şiddet, Suç İddiaları)	121
Nakil Talebi	98
Sağlık Hakkı (Genel Sağlık Koşulları, Fiziksel Hastalıklar, Engellilik, Yaşlılık, Bulaşıcı Hastalıklar, Ruh Sağlığı, Uyuşturucu Bağımlılığı, Pasif Sigara İçiciliği, Açlık Grevi)	236
İnfaz Kurumu İdaresi Hakkında Genel Şikâyetler (Kuvvet Kullanımı, Zapt Edici Araçların Kullanımı, Disiplin Cezaları)	9
Fiziksel Koşullar (Kabul ve Kayıt, Barınma, Temizlik ve Hijyen, Giyim ve Yatak, Beslenme, Gün Işığı ve Temiz Havaya Erişim, Egzersiz, Aramalar)	122
Dış Dünya İle İletişim (Aile Ziyaretleri, Farklı İletişim Araçları)	15
Sosyal ve Kültürel Etkinliklerden Yararlanma	21
Sürelili ve Süresiz Yayınlarla Erişim Talebi	18
Eğitim Hakkı	14
Ayrımcılık İddiaları	1
Etkili Başvuru Hakkı	12
Adli İşlemlerde Hukuki Yardım (Avukat Yardımı, Etkin Katılım, Mahkeme İle İletişim)	13
Düşünce, Vicdan ve Din Özgürlüğü	5

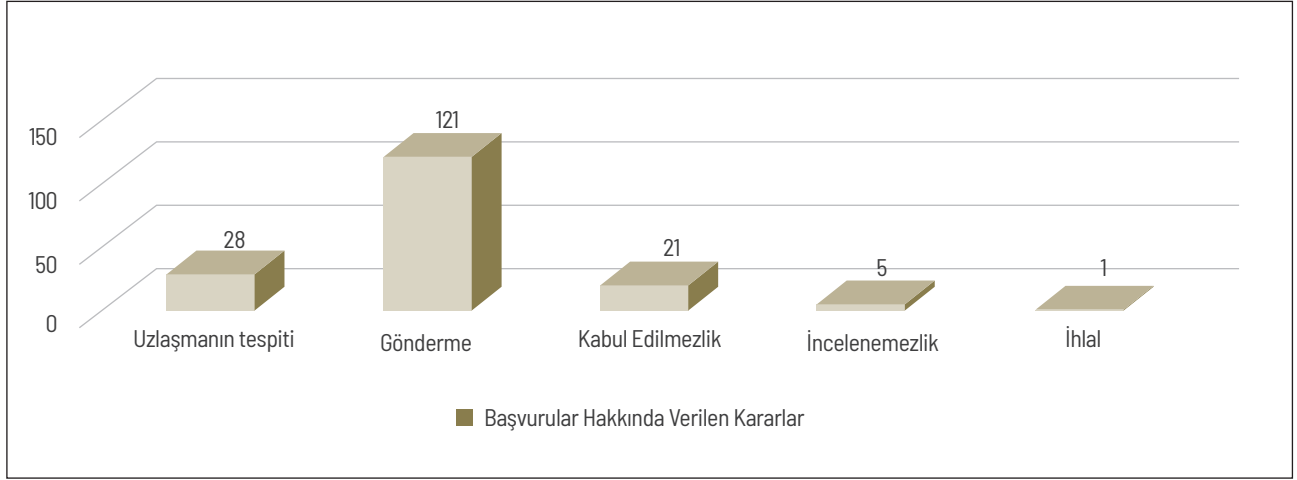
Fiziksel koşullar ve nakil talepleri ise en fazla başvuru yapılan alanlar olarak dikkat çekmektedir. Mahpuslar ailelerinin yaşadığı kentler ya da bu kentlere yakın yerlerde bulunan infaz kurumlarına nakil talebinde bulunmaktadır. Mahpus yakınları tarafından da yakınları olan mahpusun naklini talep eden başvurular yapılmaktadır. Nakil talepleri tamamı Adalet Bakanlığı'na iletilmekte olup, taleplerinin karşılanıp karşılanmadığının takibi yapılmaktadır. Başvuranlardan gelen sosyal, kültürel ve sportif talepler ise göze çarpmaktadır. Bu kapsamda başvuranlar çoğunlukla kitap sayısının sınırlı olmasından yakınmaktadır. Ayrıca bazı başvuranlar kendi istedikleri kişilerle sohbet hakkından faydalanmak istediklerini belirtmişlerdir. Az sayıda da olsa eğitim hakkına ilişkin talepler de

bulunmaktadır. Eğitim hakkının engellendiği iddiasıyla yapılan başvurularda, eğitim materyallerine ya da bu materyallere internet üzerinden erişim sağlamadaki zorluklardan yakınıldığı görülmüştür.

Kurumumuza ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında 1 Ocak 2020 - 31 Aralık 2020 tarihleri arasında yapılan 175 başvuru ile gönderilen 504 dilekçe/ihbar ve 2019 yılından devreden 29 başvurunun incelemesi yapılmıştır. 26 dosyanın incelemesi ise devam etmektedir. Söz konusu tarihler arasında toplam 685 dosya sonuçlandırılmıştır. Kuruma sunulan başvurular kapsamında 2020 yılı içerisinde 28 uzlaşmanın tespiti, 121 gönderme, 21 kabul edilmezlik ve 5 incelenemezlik kararı ile 1 ihlal kararı verilmiştir.

Tablo 29 Başvurular Hakkında Verilen Kararlara İlişkin Dağılım

1.2. Resen İnceleme

6701 sayılı TİHEK Kanunu'na göre ayrımcılık yasağı ihlallerini resen incelemek ve araştırmak Kurumun görevleri arasındadır. Resen yapılan incelemelerde, ihlal mağdurunun şahsen belirlenebilir olduğu durumlarda kendisinin veya kanuni temsilcisinin açık rızası alınmaktadır.

Yapılan resen incelemeler, resen inceleme kararı alındığı tarihten itibaren üç ay içinde sonuçlandırılmaktadır. Resen inceleme ve araştırmanın sonuçları Kurum tarafından rapor hâline getirilebilmekte ve bu raporlar ilgili kurum ve kuruluşlara iletilebilmektedir. Ayrıca, Kurul tarafından gerekli görülmesi durumunda raporlar kamuoyuna açıklanabilmektedir.

2020 yılı içerisinde Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu tarafından kamuoyunda ses getiren 3 vaka hakkında resen inceleme kararı verilmiştir. Ayrımcılık yasağı kapsamında ele alınan 3 vakadan; 2'si hakkında ayrımcılık yasağının ihlal edildiği, diğer vaka hakkında ise karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilmiştir. İhlal kararı verilen vakalardan biri hakkında "inanç ve cinsiyet" temelinde doğrudan ayrımcılık, diğerinde ise "inanç" temelinde taciz yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kurumumuza posta, e-posta, sosyal medya ve benzeri yollarla ulaşan ve Ön İnceleme Birimi tarafından "resen inceleme yapıp yapılamayacağına değerlendirilmesi" talebiyle 2020 yılı içinde İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi kapsamında gönderilen 29 başvuru bulunmaktadır. Bu başvurulardan 3 tanesi resen incelemenin değerlendirilmesi kanaatiyle Kurula sunulmuştur. Kurula sunulan başvurulardan birinde başvurunun "resen incelenmesine gerek olmadığı" yönünde karar verilmiştir. Resen inceleme kararı alınan başvurulardan birinde ihlal olmadığı yönünde kanaat oluşmuş ve bu doğrultuda Kurul başvuru hakkında "ret kararı" vermiştir. Diğer başvuruda ise başvuru konusunun şikâyete konu hususların ortadan kalkmasına binaen başvurusunu geri çekmesi üzerine karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilmiştir. Birimize resen incelemenin değerlendirilmesi talebiyle ulaşan 19 başvuru hakkında ise resen incelenmek üzere Kurula sunulmasının uygun olmadığı kanaatinin oluşması nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilmiştir. Meslekte 1 yıl görev yaptıktan sonra atamaya konu sınavın iptali nedeniyle mağduriyet yaşayan 7 kişinin başvuru incelemesi ise devam etmektedir.

2. İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ, BİLİNÇLENDİRME VE FARKINDALIK ARTIRICI FAALİYETLER

Kurum Kanunu'nun 9. maddesine göre; ayrımcılıkla mücadele konusunda kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek; Millî Eğitim müfredatında bulunan ayrımcılık yasağıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak; ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve toplumdaki eşitlik anlayışının geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının eş güdümünde üniversitelerin insan hakları ve eşitlik ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve insan hakları ve eşitlik öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak; kamu kurum ve kuruluşlarının meslek öncesi ve meslek içi insan hakları ve eşitlik eğitimi programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak, Kurumun görevleri arasında yer almaktadır.

6701 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinde yer alan "İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek ve kamu kurum ve kuruluşlarının meslek öncesi ve meslek içi insan hakları ve eşitlik eğitimi programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak" hükmüne binaen Kurum personelimizce kamu kurumlarında insan

hakları konulu eğitimler verilmiştir. Söz konusu eğitimlerin aday memurların ve uzman yardımcılarının insan haklarını içselleştirmesine ve görevleri boyunca hak temelli bakış açısıyla çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Ek olarak bu eğitimler vesilesiyle insan hakları alanında hem ulusal hem de uluslararası alanda hak arama mekanizmalarını kavrama imkânı elde edecekleri öngörülmektedir.

a. Kurum Dışı Yürütülen Eğitim Faaliyetleri

İnsan hakları konulu eğitim verilmesi görevinin ifası kapsamında 2020 yılında 106 ncı dönem Kaymakamlık Kursu (100 kişi), Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı (104 kişi), Ticaret Bakanlığı (66 kişi), Kültür ve Turizm Bakanlığı (250 kişi) ve Yurtdışı Türkler Başkanlığı (30 kişi) personeline insan hakları eğitimi verilmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akrabalar Toplulukları Başkanlığında 30 uzman yardımcısına, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında 120 aday memura eğitim verilmiştir. Bu eğitimler kapsamında, Kurumumuzun görev ve yetkileri ile ayrımcılık yasağı ve eşitlik konuları eğitim alanlara aktarılmıştır.

Salgın sebebiyle çoğu video konferans sistemi ile uzaktan gerçekleştirilen eğitimlere toplamda 700 memur aday katılım sağlamıştır. Eğitimler kapsamında genel olarak insan hakları kavramı ve tarihsel gelişimi, hak arama mekanizmaları, ayrımcılık yasağı ve Kurumumuz kararları ele alınmıştır.

Kurumumuz eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri kapsamında, 26 Şubat 2020 tarihinde Üsküdar

Üniversitesi ile protokol imzalamıştır. İmzalanan bu protokol kapsamında iki Kurum arasında diyalog ve işbirliğinin geliştirilmesinin yanı sıra teorik ve pratik alanda araştırma ve çalışmaların yürütülmesine yönelik hedefler belirlenmiştir. Bu bağlamda TİHEK Başkanı Süleyman Arslan, Üsküdar Üniversitesi işbirliğiyle üniversite öğrencilerine yönelik olarak düzenlenen “İnsan Haklarını Koruma Mekanizmaları Bağlamında TİHEK” konulu video konferansa konuşmacı olarak katılmıştır.

b. Kurum Personelimize Yönelik Eğitimler

6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun 9/1-b maddesine göre “İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Kanunun 26’ncı maddesine göre ise “İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele eğitimi, Kurum personeli veya insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele eğiticileri tarafından verilir.” Bu çerçevede, Kurum personelinin eğitici becerilerinin geliştirilmesi amacıyla Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Hacettepe Üniversitesi arasında imzalanan Protokol çerçevesinde 20-24 Ocak 2020 tarihlerinde kurum personeline yönelik eğiticilerin eğitimi programı düzenlenmiştir. Eğitim kapsamında, sınıf yönetimi ve etkili iletişim, yetişkin eğitimi, öğrenme psikolojisi ve program tasarısı hazırlama, öğretme yöntem ve teknikleri, öğretim materyali geliştirme ve ölçme ve değerlendirme konularına yer verilmiştir. Katılımcılar,

programı başarıyla tamamlayarak sertifika almaya hak kazanmıştır.

20-24 Temmuz 2020 tarihleri arasında Kurumumuz bünyesinde çalışan Uzman Yardımcıları için eğitim programı düzenlenmiştir. Programa uzaktan erişim yöntemiyle katılan İtalya e-CAMPUS Üniversitesi’nden Prof. Dr. Paola Todini “Ombudsmanlık ve İnsan Hakları”, Prof. Dr. Sabrina Bonomi ise “İş Dünyası ve İnsan Hakları” konularında eğitim verilmiştir. Filistin’in önceki Adalet Bakanlarından ve Venedik Komisyonu üyesi Prof. Dr. Ali Khashan tarafından “İşgal Altında İnsan Hakları” başlığı altında Filistin’deki insan hakları sorunlarına yönelik bilgi verilmiştir.

Ayrıca iç kontrol çalışmaları kapsamında, Etik Değerler ve Dürüstlük ilkesinin de bir gereği olarak kurum çalışanları tarafından etik kuralların bilinmesi ve tüm faaliyetlerde bu kurallara uyulması amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak, Kamu Görevlileri Etik Kurulu ile gerekli yazışmalar yapılmış ve görevlendirilen bir uzman eğitici tarafından kurum personeline etik değerler eğitimi verilmesi sağlanmıştır.

c. Farkındalık Artırıcı Faaliyetler

Kısa Film ve Kısa Film Senaryo Yarışması

Kurumumuz 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü/ Haftası vesilesiyle “İnsan Hakları Bağlamında İnsani Değerler” temalı “Kısa Film Yarışması ile Kısa Film Senaryo Yarışması” düzenlemiştir. Yarışmalar yoluyla insan hakları değerlerinin yaşatılmasının önemine dikkat çekilmesi, başta senarist, yönetmen, yapımcı ve sinema seyircisi olmak üzere toplumda insan haklarının korunması ve geliştirilmesi bilincine yönelik farkındalık ve duyarlılığın artırılması amaçlanmıştır. Katılımcılardan yoğun ilgi gören yarışmaya, toplamda 165 başvuru yapılmıştır. Kısa film dalında 37 başvuru gelirken, senaryo dalında 128 başvuru gerçekleştirilmiştir.

10 ARALIK
Dünya İnsan Hakları Günü Haftası

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

KISA FİLM VE SENARYO YARIŞMASI

KONU
"İNSAN HAKLARI BAĞLAMINDA İNSANİ DEĞERLER"

Başvuru Tarihi
19.10.2020 - 19.11.2020

Başvuru Yeri
TİHEK Hizmet Binası

Detaylı Bilgi
www.tihék.gov.tr

BİRİNCİLİK ₺15.000
İKİNCİLİK ₺12.500
ÜÇÜNCÜLÜK ₺10.000
TEŞVİK ₺2.000

YARIŞMA HERKESE AÇIK OLUP ÜCRETSİZDİR

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU KISA FİLM VE SENARYO YARIŞMASI ESER TESLİMİ 19 EKİM 2020 TARİHİNDE BAŞLANACAK OLUP 19 KASIM 2020 TARİHİNE KADAR BİTİRİLMELİDİR. ESER TESLİMLERİ İMPLAKATLIDIR. ESERLERİ 30 EKİM 2020 - 4 ARALIK 2020 TARİHLERİ ARASINDA DEĞERLENDİRECEKTİR. SONUÇLARI 03 ARALIK 2020 TARİHİNE KADAR AÇIKLANACAKTIR. YARIŞMACILAR ESERLERİNİ PANDEMİ SÜRECİ VE DİYARLIKLIKLARI DA DİKKATE ALARAK KAPALI ZARFLAR KİMLİĞİNİ ELİBİR VEYA KURİE POSTA YOLUyla 1911 07000 GÖNÜL SAAT 17.00'E KADAR TİHEK HİZMET BİNASINDA BULUNDURACAKTIR. İÇİ GELİR BAŞVURULARI İLE POSTADA NAKİ DEĞERLERİ ÖDMELERİ GÖRÜLMÜŞTÜR.

İletişim
Tel.: 0312 422 7832

tihék_kurumsal tihékkurumsal

03 ARALIK
Uluslararası Engelliler Günü

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Bağlamında
"ENGELLİ HAKLARI"

Konulu

KARİKATÜR, ÖYKÜ VE ŞİİR YARIŞMASI

Hazırlık, 9, 10, 11, 12. Sınıflar

YARIŞMA TÜMÜYLE ÜCRETSİZDİR

3 Farklı Dalda **BİRİNCİLERE** Laptop
3 Farklı Dalda **İKİNCİLERE** İPAD Tablet
3 Farklı Dalda **ÜÇÜNCÜLERE** Akıllı Saat

Başvuru Tarihi
27.10.2020 - 09.11.2020

Başvuru Yeri
Okul Müdürlükleri

Detaylı Bilgi
www.tihék.gov.tr

E-posta
liseyarisma2020@tihék.gov.tr

İletişim
Tel.: 0312 422 7832

ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

tihék_kurumsal tihékkurumsal

Kısa film yarışması ile kısa film senaryo yarışmasında ödüle layık görülenler 10 Aralık Haftasında düzenlenen çevrimiçi etkinlikle ilan edilmiştir.

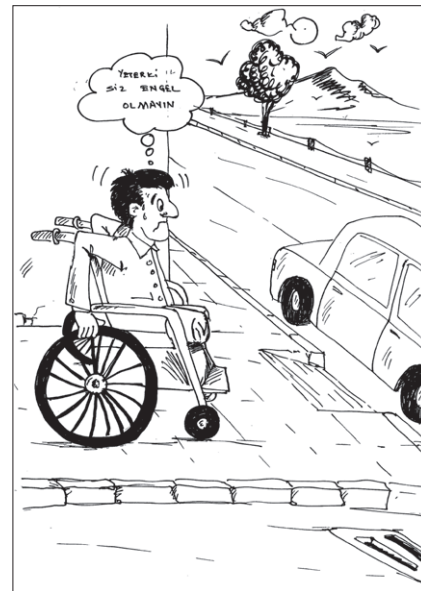
Karikatür, Öykü ve Şiir Yarışması

Kurumumuz, 3 Aralık Uluslararası Engelliler Günü münasebetiyle Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tüm özel ve devlet okullarında ortaöğretim (lise) düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin katılımıyla "İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Bağlamında Engelli Hakları" konulu karikatür, öykü ve şiir yarışması düzenlemiştir.

Yarışma yoluyla öğrencilere hak temelli bakış açısı kazandırmak, engelli hakları konusunda duyarlılık geliştirmek ve engellilerin tüm insan hak ve temel özgürlüklerinden tam ve eşit şekilde yararlanmasını teşvik etmek ve doğuştan sahip oldukları onura saygıyı güçlendirmek ve tüm bu alanlarda farkındalığı artırmak amaçlanmıştır.

Dereceye giren eserler ve sahipleri 03 Aralık 2020 tarihinde düzenlenen çevrimiçi etkinlikle ilan

edilmiştir. Ödüller İl Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından düzenlenen törenle dereceye giren öğrencilere teslim edilmiştir. Yarışma sonucu hazırlanan Etkinlik Raporu Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne ulaştırılmıştır.

Karikatür Dalında Ödül Almaya Hak Kazananlar

BİRİNCİ

Hüseyin Çevik
Yozgat

←

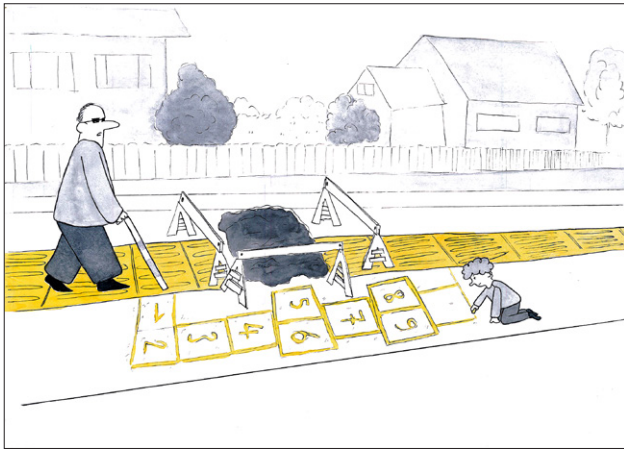
İKİNCİ

Arif Tozcuer
Bursa

ÜÇÜNCÜ

Feyza Polat
İstanbul

↓

ve tarafımıza yapılacak ayrımcılık başvurularına dair kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla bir kamu spotu hazırlanmıştır. RTÜK'ün 14.10.2020 tarihli ve 2020/42 sayılı toplantısında onaylanan Kamu Spotumuz, RTÜK Kamu Spotları listesine eklenmiş ve ana akım medya kuruluşları tarafından yayınlanmıştır.

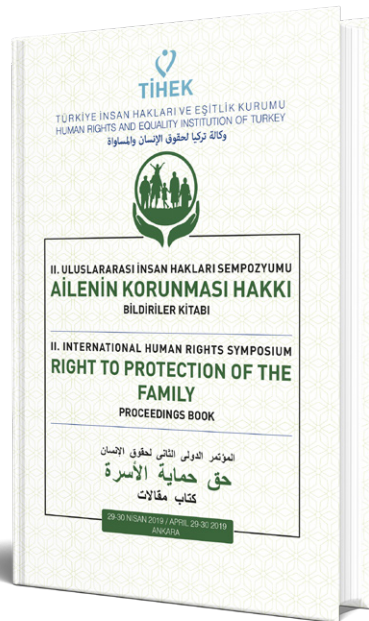
Ailenin Korunması Hakkı Bildiriler Kitabı

29-30 Nisan 2019 tarihlerinde Ankara'da "Vakit Aile Vakti" sloganıyla Uluslararası Ailenin Korunması Hakkı" temalı düzenlenen II. Uluslararası İnsan Hakları Sempozyumunda sunulan tebliğler "Ailenin Korunması Hakkı Bildiriler Kitabı" ismiyle kitaplaştırılarak kullanıcıların hizmetine sunulmuştur. Ayrıca 15 tespit ve öneriler bütününden oluşan Ailenin Korunması Hakkı Sempozyumu Sonuç Bildirisi de yayımlanmıştır.

d. Yayın Çalışmaları

Kamu Spotu

6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile kurulan Kurumumuz, insan haklarının korunmasına yönelik çalışmalar yapmak, ayrımcılıkla ilgili ihlal iddialarını karara bağlamak gibi görevlerinin yanı sıra insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmekle görevlidir. Bu faaliyetlerini yürütürken kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları yanında basın ve yayın kuruluşlarının katkısını almak da Kuruma bir görev olarak yüklenmiştir. Bu bağlamda, Kurumumuzun insan hakları kapsamındaki faaliyetlerini duyurmak

TİHEK Akademik Dergisi 6. Sayı

TİHEK, insan haklarının akademi ayağına katkı sunmak ve bilim insanlarına görüş ve düşüncelerini ifade edebilecekleri yeni bir zemin oluşturması adına TİHEK Akademik Dergisi adıyla yayın hayatına geçirdiği derginin 6. sayısı yayımlanmıştır. Dergide insan hakları alanında mevcut durumu ortaya koyan veya mevcut duruma yönelik eleştirileri ve önerileri içeren bilimsel makaleler editör ve hakem incelemesinden sonra kabul edilerek yayımlanmıştır.

Şiddetin Önlenmesi Özel Sayısı / Sayı: 4 ve 5

İnsan onuruna, yaşam hakkına, toplum hayatına, özel hayata ve aile hayatına zarar veren şiddet sorununa çözümler üretmek, toplumda artan şiddet olgusuna dikkat çekmek, şiddetle mücadelede getirilen mekanizmaların etkililiğini değerlendirmek ve şiddetle mücadelede çok yönlü/ bütüncül politikalar belirlemek amacıyla 15-16 Kasım 2019 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen "Şiddetin Önlenmesi Çalıştayı" sonrasında TİHEK'e sunulan birbirinden değerli tebliğ metinleri arasından, Çalıştay Yayın Kurulu'nun koymuş olduğu (Sözcük Sayısı, Bilimsel Özgünlük, Akademik Yetkinlik, Literatüre Katkı gibi) çeşitli akademik kriterler

çerçevesinde 18 metin ve alanında bilimsel otorite sıfatını haiz 4 açılış oturumu konuşmacısının tebliğ metinleri seçilerek, TİHEK Akademik Dergisi'ne özel bir sayı olarak (Şiddetin Önlenmesi Özel Sayısı / Sayı: 4 ve 5) kazandırılmıştır. "Şiddetin Önlenmesi Çalıştayı" nda sunulan tebliğler sonrası TİHEK Şiddetin Önlenmesi Çalıştayı Düzenleme Kurulu tarafından çeşitli tespit ve öneriler bütününden oluşan Şiddetin Önlenmesi Çalıştayı Sonuç Bildirisi hazırlanarak yayımlanmıştır.

Yaşlı Hakları Çalıştayı Kitabı

Yaşlı hakları konusundaki görünürlük sorununun çözümüne katkı sunmak ve bu alanda yaşanan sorunların tespiti ve muhtemel çözüm önerilerinin ele alınması amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, akademisyenler ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katılımıyla Ankara'da icra edilmiştir.

Yaşlı Hakları Çalıştayında sunulan tebliğler "Yaşlı Hakları Çalıştayı" ismi ile kitaplaştırılmıştır. Ayrıca 12 tespit ve öneriler bütününden oluşan "Yaşlı Hakları Çalıştayı Sonuç Bildirgesi" hazırlanarak yayımlanmıştır.

3. ULUSAL ÖNLEME MEKANİZMASI; ZİYARETLER VE ZİYARET RAPORLARI

6701 sayılı Kanun ile TİHEK'e üç temel görev verilmiştir. Bu görevlerden bir tanesi de ulusal önleme mekanizması olarak faaliyet göstermektir. Ulusal önleme mekanizması olarak faaliyet gösterme görevi kapsamında alıkonulma mekânlarına haberli veya habersiz izleme ziyaretleri düzenlenmekte, ziyaretler neticesinde hazırlanan raporlar ilgili kurum ve kuruluşlar ile paylaşılmakta, tavsiyelerin uygulanması takip edilmekte, gerek görülmesi halinde özel rapor yayımlanabilmekte ve Kanun ile verilen diğer görevler yerine getirilmektedir. Diğer yandan her ne kadar OPCAT özgürlüğünden mahrum bırakılan kişilerin başvurularının alınıp incelenmesi biçiminde bir sistem kurulmasını gerektirmemekteyse de 6701 sayılı Kanun ile özgürlüğünden mahrum bırakılan kişilerin "ulusal önleme mekanizması" görevi kapsamındaki başvurularının incelenmesi, araştırılması ve sonuçlarının takip edilmesi görevi TİHEK'e verilmiştir.

TİHEK'e ulusal önleme mekanizması olarak faaliyet göstermek görevi kapsamında;

- Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin tutulduğu yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek,

- Bu ziyaretlere ilişkin raporlarını ilgili kurumlara iletmek, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunca gerek görülmesi durumunda kamuoyu ile paylaşmak,
- İl ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere düzenledikleri ziyaretler sonucunda oluşturulan raporları değerlendirmek,
- Cumhurbaşkanlığı ve TBMM Başkanlığına sunulmak üzere işkence ve kötü muamele ile mücadeleye ilişkin yıllık rapor hazırlamak,
- Özgürlüğünden mahrum bırakılan veya koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek,
- Görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, araştırmak, karara bağlamak ve bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek,
- Kamuoyunu bilgilendirmek için düzenli yıllık raporlar dışında gerek görüldüğünde görev alanına ilişkin özel raporlar yayımlamak,
- Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmaların uygulanmasını izlemek görevlerini haizdir.

OPCAT ulusal önleme mekanizmalarının özgürlüğünden mahrum bırakılan veya koruma altına alınan kişilerin tutuldukları yerlere ilişkin her türlü bilgi ve belgeye ulaşabilmesini garanti altına almıştır. Bu doğrultuda 6701 sayılı Kanun ile TİHEK'in tüm kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi alabileceği, alıkonuların tutuldukları yerlere herhangi bir izin almadan ziyaretler düzenleyebileceği, kötü muameleye maruz kaldığı iddia edilen kişilerle görüşebileceği konularında yetki verilmiştir.

Bu kapsamda, ulusal önleme mekanizması kapsamında gerçekleştirilen ziyaretlere ve ilgili raporlara yer verilecektir.

2020 yılı içerisinde düzenli olarak ziyaretlerin gerçekleştirileceğine dair yıllık planın Kurul tarafından kabul edilmesinin ardından Mart ayı itibarıyla ziyaretlere başlanmıştır. Ancak ülkemizde 2020 yılı Mart ayı itibarıyla ilk vakanın görülmesinin ardından tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de COVID-19 hastalığı salgını ile mücadele süreci yoğunlaşmıştır. Alıkonulma yerleri, salgınla mücadele sürecinde özel önlemlerin

alındığı mekânların başında gelmiştir. Gerek alınan önlemler kapsamında gerekse de UÖM temeli olan zarar vermeme ilkesi gereği 2020 yılı için planlanan ziyaret sıklığında zorunlu olarak azalma yaşanmıştır. Her ne kadar ziyaret sıklığında bir azalma yaşanmış olsa da 2020 yılı içerisinde 12 adet alıkonulma ya da koruma altına alınma merkezine ziyaret gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda; 4'ü ceza infaz kurumuna, 2'si nezarethane, 2'si geri gönderme merkezi, 2'si çocuk evi, 1'i huzurevi yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezi ve 1'i engelli bakım merkezi olmak üzere toplam 12 adet alıkonulma/koruma altına alınma yerine ziyaret gerçekleştirilmiştir.

Tablo 30 Ziyaret Edilen Mekân Türüne Göre Dağılım

	CİK	GGM	Nezarethane	Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi	Çocuk Evi	Engelli Bakım Merkezi
Ziyaret Sayısı	4	2	2	1	2	1

Ziyaret edilen merkezler şunlardır:

- Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı CİK
- Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı CİK
- Kırıkkale Geri Gönderme Merkezi
- Ankara Akyurt Geri Gönderme Merkezi
- Ankara Tem Şube Müdürlüğü Nezarethaneleri
- Ankara Elmadağ Kapalı CİK
- İstanbul Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi
- Ankara Saray Çocuk Evleri sitesi
- Ankara Çocuk Destek Merkezi
- Ankara Ümitköy Huzurevi

- Eskişehir Emniyet Müdürlüğü Nezarethaneleri
- Eskişehir L Tipi Kapalı CİK

UÖM kapsamında gerçekleştirilen ziyaretler sonrasında Kurum tarafından ziyaret raporları hazırlanmaktadır. Ziyaret raporlarında, alıkonulma merkezlerine ilişkin tespit ve değerlendirmelere yer verilmekte, bunlar neticesinde de ilgili kurum ve kuruluşlara tavsiyeler verilmektedir. 2020 yılı ziyaretleri kapsamında Kurul tarafından karara bağlanan raporlar şunlardır:⁴

⁴ Yıl içerisinde yapılan ziyaret sayısı ile kabul edilen rapor sayısı arasındaki fark rapor yazım süreçlerinin farklılaşmasından kaynaklanmaktadır. Diğer ziyaretlerin rapor yazım/kabul süreçleri devam etmektedir.

Tablo 31 Kurul Tarafından Yıl İçinde Kabul Edilen Ziyaret Raporları

2020 YILINDA KABUL EDİLEN RAPORLAR			
KABUL TARİHİ	RAPOR NO	RAPOR	KARAR NO
21.01.2020	2020/01	Muğla Ula Geri Gönderme Merkezi	2020/13
21.01.2020	2020/02	Muğla Fethiye Şükrü Bircan Kürek Çocuk Destek Merkezi	2020/14
25.02.2020	2020/03	Kütahya E Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu	2020/03
25.02.2020	2020/04	Bursa Emniyet Müdürlüğü Nezarethaneleri	2020/04
10.03.2020	2020/05	Van M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	2929/45
31.03.2020	2020/06	Elazığ 2 Nolu Ceza İnfaz Kurumu	2020/67
31.03.2020	2020/07	Muğla E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	2020/68
31.03.2020	2020/08	Bursa Özel Kestel Mimar Sinan Bakım Merkezi	2020/69
31.03.2020	2020/09	Samsun Nejat Akyol Engelli Bakım Merkezi	2020/70
31.03.2020	2020/10	Van Kurubaş Geri Gönderme Merkezi	2020/71
31.03.2020	2020/11	Şanlıurfa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	2020/72
31.03.2020	2020/12	Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü Nezarethaneleri	2020/73
7.04.2020	2020/13	İstanbul Fahrettin Kerim Gökay Hasta Ybrm	2020/91
7.04.2020	2020/14	Konya Mevlana Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü	2020/92
7.04.2020	2020/15	Ankara Umud Özel Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi	2020/93
16.06.2020	2020/16	Elazığ T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	2020/140
16.06.2020	2020/17	Balıkesir Bandırma 1 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu	2020/141
25.08.2020	2020/18	Balıkesir Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	2020/181
6.10.2020	2020/19	Kırıkkale Geri Gönderme Merkezi	2020/207
20.10.2020	2020/20	Ankara Akyurt Geri Gönderme Merkezi	2020/218

COVID Sürecinde UÖM Kapsamında Özel Olarak Gerçekleştirilen Faaliyetler

Kurumumuz tarafından salgın sürecinin başlamasının hemen ardından alıkonulma/koruma altına alınma yerlerinde alınan tedbirler, barındırılanların ve görevli personelin mevcut sağlık durumları hakkında kendisine bilgi verilmesini talep edilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü, SPT, CPT gibi uluslararası ve bölgesel kuruluşların ilgili organlarınca bu süreçte yayınlanan tavsiye ve bildirimler zaman kaybetmeksizin Kurumumuz tarafından Türkçeye çevrilerek yine ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmiştir. Ayrıca bunlar web-sitemizde

yayınlanarak kamuoyuyla da paylaşılmıştır. Uluslararası kuruluşların ulusal önleme mekanizmalarına tavsiyeleri doğrultusunda salgın sürecinin etkileriyle alternatif izleme yöntemleri üzerinde düşünülmüş, bu konuda cezaevlerinden sorumlu kurum ile işbirliği yapılmıştır. Bu kapsamda, Kurumumuza Sesli ve Görüntülü Bilişim Sistemi (SEGBİS) kurumu sağlanmıştır. Sistem üzerinden mahpuslarla çevrimiçi görüşmeler yapılmıştır. Uluslararası düzeyde ilgili kurum ve kuruluşların faaliyetleri takip edilmekte; düzenlenen webinarlara katılım sağlanmakta, ilgili ağlara katkılar sunulmaktadır.

Edirne'deki Sığınmacılara Yönelik Ziyaret

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9 uncu maddesinde *"İnsan haklarının korunmasına, geliştirilmesine, ayrımcılığın önlenmesine ve ihlallerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapmak, insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, insan Hakları alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapmak ve insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"* Kurumun görevleri arasında sıralanmıştır. Yasal çerçeve kapsamında Kurumun karar organı olan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu 11.03.2020 tarih ve 118/1 sayılı kararında TİHEK'in işkence ve kötü muamele başta olmak üzere insan hakları ihlal edilen sığınmacıların durumlarını yerinde inceleyerek özel bir rapor hazırlamasının önem arz etmesi⁵ gerekçesiyle, konuya ilişkin resen inceleme yapılmasına ve tematik rapor hazırlanmasına karar vermiştir.

2011 yılında Suriye'de çıkan iç savaş nedeniyle Avrupa'ya doğru devam eden bireysel ya da kitlesel göç yolculuğunda Türkiye Suriyeli sığınmacılar için hem bir hedef ülke hem de Avrupa'da nihayetlenmesi amaçlanan transit bir ülke konumuna gelmiş olup hali hazırda 3.655.067 Suriyeliye ev sahipliği yapmaktadır.⁵ Türkiye'nin 27 Şubat 2020 tarihinde Avrupa 1951 Cenevre Sözleşmesi, İnsan Hakları Evrensel Beyanname gibi uluslararası belgelerde de tanınmış bir hak olarak ülkelerine gitmek isteyen kişilerin engellemeyeceğini duyurması üzerine Pazarkule Sınır Kapısı üzerinden Yunanistan'a geçişler yapılmaya başlanmıştır. Ancak, Yunanistan tarafından sığınmacıları kötü muamele, geri itme uygulamaları yapıldığı gibi iltica taleplerinin de askıya alındığı bildirilmiştir.

Anılan Kurul kararı üzerine TİHEK heyeti 16-18 Mart tarihlerinde Edirne'ye ziyaret gerçekleştirerek olay yerinde gözlemler yapmış, çeşitli kamu kurum, kuruluşları ve sivil toplum örgütleriyle görüşmeler ve sığınmacılar ile mülakatlar yapılmıştır. İlgili kamu kurum ve kuruluşlarından bölgeye ve duruma ilişkin gerekli bilgiler alınmıştır.

⁵ Veriler 17.02.2021 tarihi itibarıyla Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün paylaştığı istatistiklerden alınmıştır. <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638>

Tüm bu toplanan kaynaklar neticesinde Türkiye-Yunanistan sınırında meydana gelen olaylara ilişkin uluslararası hukuk ve Avrupa müktesebatı kapsamında yer alan uluslararası hukuk kaynakları ve mahkeme kararları bağlamında bir rapor düzenlenmiştir.

Türkiye'nin sınır kapılarını açtığı haberleri üzerine Yunanistan'a geçmek üzere Edirne sınırına çok sayıda düzensiz göçmen ve sığınmacı yönelmiş, bu olaylar esnasında Yunan polislerinin müdahalesi sonucu yaşanan kargaşada birçok kişi mağdur olmuştur.

Söz konusu gelişmeleri izlemek üzere TİHEK'in Edirne'de yerinde gözlem faaliyeti gerçekleştirmesini müteakip Afgan bir ailenin TİHEK'e başvurarak 3 yaşındaki kızları Elif Naz ve oğulları Ferit Ahmet'in bölgede mahsur kaldığını, çocuklarının Yunan güvenlik güçleri tarafından alıkonulduğunu bildirmesi üzerine TİHEK harekete geçmiş ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Dışişleri Bakanlığı, BM Yüksek Komiserliği, Yunan makamları, UNICEF ve Afgan Büyükelçiliği gibi birçok kurumla iletişime geçilmiştir. Gösterilen yoğun çaba sonrası Elif Naz ve Ferit Ahmet başarılı bir şekilde ailelerine teslim edilmiştir. Buna benzer olayların önlenmesi bakımından savunmasız grup olarak çocuklar, göçmenler ve sığınmacıların yolculukları boyunca karşılaştıkları birçok zorluk göz önünde bulundurulduğunda ilgili kişilerin hak kaybına uğramaları için görevli ve yetkili kuruluşların üzerine düşen sorumlulukları yerine getirerek gerekli işlemleri tesis etmeleri gerekmektedir.

4. RAPORLAMA FAALİYETLERİ

a. Yıllık Rapor

6701 sayılı Kuruluş Kanununun 9 uncu maddesinde yer alan "Cumhurbaşkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlamak" hükmüne binaen 2019 Yılı İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Raporu ve İşkence ve Kötü Muameleye Karşı Ulusal Önleme Mekanizması Raporu hazırlanarak kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Söz konusu Raporlar, TBMM ve Cumhurbaşkanlığı'nın yanı sıra ilgili tüm kurumlara Kurumların çalışmalarında ve kanun, mevzuat, politika, strateji ve programlar hazırlanırken dikkate alınması talebiyle gönderilmiştir.

İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Raporunda yer alan tavsiyelerin (toplam 42 tavsiye) takibi doğrultusunda sorumlu kurumlarla yazışmalar yürütülmektedir. İlgili kurumlar tarafından tavsiye ile ilgili yürütülmüş veya yürütülmesi planlanan çalışmalar hakkında Kurumumuza bilgi verilmesi ve ayrıca raporda varsa kurumlarca tespit edilen eksikliklerin (sonraki raporlarda bu hususların giderilmesi planlanmaktadır) talep edilmektedir.

Yıllık rapor hazırlama görevinin ifası kapsamında 2020 yılında sunulacak rapor çalışmaları devam etmektedir. Raporda yapılacak değerlendirmelere esas teşkil etmek üzere ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarından bir yıllık bilgi, belge, istatistik ve değerlendirme talebinde bulunmaktadır.

İşkence ve Kötü Muameleye Karşı Ulusal Önleme Mekanizması 2019 Yılı Raporu, işkence ve kötü muameleye sıfır tolerans politikasının bir gereği olarak oluşturulan Ulusal Önleme Mekanizmasının bu kapsamda sürdürmekte olduğu çalışmalar neticesinde elde ettiği tespit, gözlem ve değerlendirmeler ile bu sorunların çözülmesi için tavsiyeleri içermektedir.

Bütüncül bir yaklaşımla kaleme alınan raporun muhtevası dört bölümden oluşmaktadır. Raporun ilk bölümünde mutlak olarak yasaklanan işkence yasağı ve bu amaçla oluşturulan önleme mekanizmaları ele alınmakla birlikte Türkiye'de Ulusal Önleme Mekanizması olarak görevlendirilen Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun bu kapsamdaki görevleri ile faaliyetlerine değinilmektedir. Hem özgürlüğünden mahrum bırakılan kişilerin hem de koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere düzenli ziyaretler yapmakla görevli olan TIHEK'in bu görevin ifası kapsamında elde ettiği veriler ışığında; ceza infaz kurumları, nezarethaneler,

geri gönderme merkezleri ile psikiyatri merkezlerini kapsayacak şekilde kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakıldığı yerlere ilişkin genel duruma, bununla birlikte kişilerin koruma altına alındığı yerler arasında bulunan huzurevi yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin, çocuk evleri ve çocuk evi sitelerinin, engelli bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin, geçici barınma merkezlerinin genel durumuna da ikinci bölümde yer verilmektedir. Üçüncü bölümde, 2019 yılı içerisinde gerçekleştirilmiş olan ziyaretlere ilişkin istatistiki veriler ile ziyaret ve raporlama sürecinde izlenen yöntem ve bu ziyaretler sonucunda oluşturulan raporların içeriğine değinilmektedir. Son bölümde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan veya koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularına ilişkin bilgi ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

Bu doğrultuda; 2018 yılında özgürlüğünden mahrum bırakılan veya koruma altına alınan kişilerin bulunduğu 28 merkeze izleme ziyaretleri düzenlenmişken, 2019 yılı içerisinde 34 farklı merkeze izleme ziyaretleri düzenlenmiştir. Bu ziyaretlerin bir kısmı derinlemesine inceleme amacıyla yapılmışken diğer kısmı geçmiş yıllarda yapılan ziyaretlerde ilgili merkezlere verilen tavsiyelerin uygulanmasının takibi için yapılmıştır.

2018 yılında ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında değerlendirilen 598 başvuru Kuruma iletilmişken, 2019 yılı içerisinde bu kapsamda Kuruma iletilen başvuruların sayısı 965'i bulmuştur. Özgürlüğünden mahrum bırakılan veya koruma altına alınan kişiler tarafından yapılan ancak Kurumun görev alanına girmeyen 17 başvuru işleme konulmamıştır. Başvuruların 543'ünün Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinde yer alan ön inceleme şartlarını taşımadığı anlaşılmıştır. Bu dilekçeler, gereği için Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne iletilmiş olup mevcut durumun takibi yapılmaktadır.

Alanda çalışan paydaş kurumlar ve sivil toplum ile faaliyetler de ülke içi ve uluslararası gelişmelerin takip edilmesi, iyi uygulama örneklerinin görülmesi, eksikliklerin ve yapılması gereken çeşitli iş ve işlemlerin irdelenmesi adına sürekli diri tutulması gereken bir konudur. Bu kapsamda yapılan faaliyetlere de rapor içeriğinde yer verilmiştir.

b. Tematik Rapor

2019 yılı Kasım ayında 29'u otizmlilik olmak üzere 334 öğrencinin eğitim gördüğü Aksaray Mehmetçik Ortaokulunda, otizmlilik çocukların diğer çocukların velileri ve okul idaresi tarafından istenmediği yönünde basında haberler çıkmış, bu haberler üzerine konunun yerinde incelenmesine karar verilmiştir. Yapılan yerinde incelemeden sonra; engelli bireylerin içermeci eğitim hakkının ülkemizde uzun yıllardır tanınmasına rağmen otizmlilik çocukların eğitim hakkından faydalanırken hangi şekillerde ayrımcılığa maruz kalabildiği ve ne gibi zorluklarla karşılaştıkları, özellikle de otizmlilik bireylerin hayatlarında çok önemli bir yeri bulunan eğitimin bu kişiler tarafından etkin bir şekilde kullanılabilmesi için ileriye dönük ne gibi önlemler alınması gerektiği konularının tartışılmasına ihtiyaç olduğu görülmüştür. Bu bağlamda Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu tarafından konunun resen incelenmesine, otizmlilik çocukların eğitim hakkına erişip erişemediği ve tam bir eşitliğin nasıl tesis edilebileceğine dair ayrıntılı bir rapor hazırlanmasına karar verilmiştir. Rapor hazırlanırken ilgili bakanlıklar ve STK'larla toplantılar gerçekleştirilmiştir.

2020 yılı içerisinde tamamlanarak kamuoyuyla paylaşılan Raporda; genel olarak uluslararası ve ulusal hukuk gereği otizmlilik bireyler dâhil engellilerin eğitim hakkına ve ayrımcılık yasağına yer verilmiş, ardından ülkemizde otizmlilik bireylerin eğitim hakkı ve bu hakkı etkin bir şekilde kullanmalarını engelleyebilecek hususlara değinilmiştir. Son bölümde ise otizmlilik öğrencilerin eğitim hakkından ayrımcılıkla karşılaşmadan faydalanabilmesi için önerilere yer verilmiştir. Bu kapsamda genel olarak;

- Mevzuat çalışması yapılması,
- Öğrencilerin ihtiyaçlarının anlaşılabilmesi için sistematik veri toplanması
- Devlet desteğiyle verilen ücretsiz 12 saatlik özel eğitimin artırılması,
- Konu hakkında bilinçlendirme faaliyetleri yapılması
- Özel okullara da otizmlilik öğrencilerin kayıt yaptırabilmesinin sağlanması
- İçermeci eğitim, insan hakları ve ayrımcılık yasağı konusunda öğretmenlerin bilincinin artırılması ve eğitim fakültelerinde müfredatta bu konulara yer verilmesi

- Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim verilen okullarda, multidisipliner bir yaklaşım benimsenmesi
- Her çocuğun kendi mahallesindeki okula gidebilmesi için gerekli desteklerin sağlanması
- Otizmli çocuğu olan ailelerin, gerek otizm spektrum bozukluğu gerek yasalarımızca engelli çocuklara tanınan eğitim hakkı konusunda bilgilendirilmesi ve yönlendirilmesi
- Çocukların sosyoekonomik farklılıklarının politikalar oluşturulurken göz önünde bulundurulması,
- Okul yönetimlerinin, okullardaki karar alma süreçlerine otizmli öğrencisi olan velilerin katılımına odaklı yaklaşımlar sergilemesi
- Yasaların ve yönetmeliklerin otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilere verdikleri hakları bu öğrencilerin kullanabilmesi için yapılan çalışmaların, sahadaki uygulamaların etkili bir şekilde izlenmesi ve denetlenmesi
- Düzenlemeler yapılırken toplumun en yoksul kesiminde yer alan ve olanakları kısıtlı ağır otizmli bireylerin de mutlaka göz önünde bulundurulması

hususlarına yer verilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 16 Haziran 2020 tarih ve 129 sayılı toplantısında alınan 129/4 sıralı karar ile "Covid-19 salgın sürecinin insan hakları bakışı ile tematik rapora bağlanmak üzere Kurumumuzca resen incelenmesine" oy çokluğu ile karar verilmiştir. Bu doğrultuda "COVID-19 Salgını Sürecinin İnsan Hakları Bağlamında 2020 Yılı İzleme Raporu Taslağı" Kurula sunulmuştur. Kurulun uygun görmesi durumunda tematik rapor yayımlanacak ve kamuoyuna duyurulacaktır.

5. GÖRÜŞ BİLDİRME, TAVSİYEDE BULUNMA, İZLEME

Kanunla Kuruma, görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek, insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek görevleri verilmiştir.

Bununla birlikte Kurum, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapma yetkisini haizdir. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak Kurumun bu alandaki bir diğer faaliyetidir.

Kurum gerçekleştirdiği ziyaretlerden sonra yayınladığı raporlardaki tavsiyelerin veya başvuru üzerine verdiği kararlardaki tavsiyelerin izleme ve takibini yapabilir. Gerekli görürse gerçekleştirdiği izleme sonrasında tekrar inceleme ve araştırma yapabilir veya tavsiyede bulunabilir.

Tablo 32 Görüş ve Tavsiyelere İlişkin Konu Dağılımı

Görüş ve Tavsiye Konusu
İnsan Ticareti ile Mücadele Raporu
Evrensel Periyodik İzleme Ülke Raporu
Haklar ve Değerler Programı
Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Dördüncü Ulusal Eylem Planı
Kamu Diplomasi Belgesi
Göç Uyum Strateji Belgesi
İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştay'ın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi

6. ULUSLARARASI ÖRGÜTLERLE İLİŞKİLER

a. Birleşmiş Milletler ve Alt Organlarıyla İlişkiler

İkinci Dünya Savaşı'ndan galip çıkan büyük devletlerin liderliğinde oluşturulan bir dünya örgütü olan Birleşmiş Milletler (BM), 20. yüzyılın ilk yarısında yaşanan savaşların ve barışa yönelik tehditlerin tekrarını önlemek ve uluslararası barış ve güvenliği korumak amacıyla kurulmuştur.

BM'nin kurucu antlaşması niteliğindeki BM Şartı, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 50 ülke tarafından 26 Haziran 1945 tarihinde San Francisco'da imzalanmıştır. BM Teşkilatı, BM Şartı'nda öngörüldüğü üzere, BM Güvenlik Konseyi'nin (BMGK) beş daimi üyesi dâhil BM'nin üye devletlerinin çoğunluğunun Şart'ın onay işlemlerini tamamlamalarıyla, 24 Ekim 1945 tarihinde resmen faaliyete geçmiştir.

BM'nin, uluslar üstü bir kuruluş olarak dünya sahnesine çıkmasıyla birlikte; insan haklarının uluslararası alanda korunmasına yönelik çalışmalarda hız kazanmıştır. Bu çalışmaların ilki, 10 Aralık 1948 Günü BM Genel Kurulunca kabul edilen, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi olmuştur. Evrensel Beyannamenin kabul edilmesiyle birlikte dünyada, insan haklarının ve temel özgürlüklerin korunması konusunda ortak bir anlayış gelişmiştir. 1990'lı yıllara gelindiğinde BM, İnsan haklarının ulusal düzeyde korunması için bir takım yeni modeller geliştirme çabası içerisine girmiş ve bu kapsamda bağımsız ve özerk ulusal insan hakları kurumu modeli ile insan haklarının korunması ve geliştirilmesi hususu gündeme gelmiştir.

Dünya'da ulusal insan hakları kurumlarının yaygınlaşmaya başladığı 1990'lı yıllarda Türkiye'de de insan haklarının kurumsallaştırılması süreci başlamış ve bu süreç sonucunda da 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Kanunla kurulmuştur. TİHEK'in çalışma alanlarıyla ilgili olarak; insan hakları konusunda farkındalık yaratma, bilgilendirme yapma, raporlama yapma, taraf olunan sözleşmeler ve ilgili diğer uluslararası ve ulusal mevzuat çerçevesinde özellikle de insan haklarının korunması ve güçlendirilmesi, işkence ve kötü muameleyle etkin bir şekilde mücadele ve ayrımcılıkla mücadele konularında BM kurumlarıyla yakın işbirliği içerisinde çalışmalar yürütmektedir

Birleşmiş Milletler Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması (EPİM) Türkiye 3. Tur Toplantısı

BM bünyesindeki her devletin, insan hakları uygulamaları ve politikaları açısından yaklaşık 5 yılda bir periyodik olarak incelendiği Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması (EPİM) görüşmeleri çerçevesinde, 28.01.2020 tarihinde Cenevre'de gerçekleştirilen ülkemizin 3. tur incelemesi toplantısına Kurum Başkanı Süleyman ARSLAN tarafından katılım sağlanmıştır. Ülkemize yönelik incelemeler, Dışişleri Bakanlığının hazırladığı raporun yanı sıra, BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği ve diğer BM organları ile çeşitli sivil toplum kuruluşlarının hazırladığı raporlar temel alınarak gerçekleştirilmiştir.

Genel EPİM uygulaması çerçevesinde, ülkemizdeki insan hakları uygulamalarına dair sunumların ardından BM Üyesi çeşitli ülke temsilcileri söz alarak, kadın, çocuk, engelli ve mülteci hakları konusunda ülkemizin taahhütlerine destek mahiyetindeki görüşlerini aktarmışlardır. BM üye ülke temsilcileri tarafından, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, ayrımcılıkla mücadele ve işkence ve kötü muameleyle mücadele etmek amacıyla TİHEK'in kurulmasının, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin insan haklarına verdiği önemin bir göstergesi olarak Türkiye için çok önemli bir adım olduğu ve bu nedenle TİHEK'in kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi ve desteklenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bununla birlikte, EPİM Toplantısının akabinde, TİHEK Heyeti tarafından Cenevre'de bulunan önemli kurumlara da birtakım ziyaretler düzenlenmiştir. Bu çerçevede, BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi (OHCHR), BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) ve İşkencenin Önlenmesi Derneği (APT) yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiş ve TİHEK'in mevcut çalışmaları bağlamında söz konusu Kurumlar ile çeşitli iş birliği olanakları konusunda istişarelerde bulunulmuştur.

"Kalkınmada Aileler: Kopenhag ve Beijing+25" Temalı Web Semineri

Uluslararası Aile Günü vesilesiyle, BM Ekonomik ve Sosyal İlişkiler Departmanı (UN DESA) ile BM Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlendirilmesi Programı (UN WOMEN) tarafından Covid-19 salgını önlemleri nedeniyle çevrimiçi olarak düzenlenen seminere TİHEK yetkilileri de katılım sağlamıştır.

Seminer kapsamında, ailelerin Covid-19 salgını ile ne şekilde mücadele ettiği hususuna da değinilmiştir. Bu çerçevede, salgının ekonomik ve sosyal sonuçlarıyla mücadele edebilme yeteneğinin ülkeler ve bireyler arasında eşit bir biçimde dağılmadığı; birikimi olmayan veya sosyal korumaya erişimi bulunmayan ailelerin bu süreçte daha da yoksullaşması ve eşitsizliklere maruz kalmasının söz konusu olabileceğine değinilmiştir.

Web semineri kapsamında ortaya konan çalışmaların birçoğu BM tarafından ilan edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) bağlamında ele alınmıştır. Bu sebeple söz konusu seminerde, SKH'nin hayata geçirilmesi bağlamında Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının önemli bir aktör olduğu vurgulanmıştır.

BM İnsan Hakları Özel Prosedürü "Doğu Avrupa ve Merkez Asya'da İş Dünyası Ve İnsan Hakları Birinci Bölgesel Forumu"

UNDP İstanbul ve Bangkok Bölge Ofisleri ve BM İş Dünyası ve İnsan Hakları Çalışma Grubu tarafından, 25-27 Kasım 2020 tarihlerinde "Doğu Avrupa Ve Merkez Asya'da İş Ve İnsan Hakları Birinci Bölgesel Forumu" gerçekleştirilmiştir.

Doğu Avrupa ve Orta Asya'daki İlk Bölgesel İş ve İnsan Hakları Forumu, hükümetlerden, ulusal insan hakları kurumlarından, sivil toplumdaki, iş ve işçi örgütlerinden bölgesel düzeyde ve ayrıca uluslararası düzeyde temsilcileri, iş dünyası ve insan haklarını tartışmak için bir araya getiren Forumu, TİHEK temsilcileri de katılım sağlamıştır. Forum, bölgedeki BM İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkelerinin (UNGP'ler) uygulanmasına ilişkin farkındalığı artırmak ve bu ilkelerin uygulanmasını teşvik etmek için önemli bir fırsat sağlamıştır. Ayrıca, Bölgesel Forum, mevcut güvenlik açıklarının COVID-19 krizi tarafından nasıl derinleştiğini ve açığa çıkarıldığını ortaya koymuş ve krizi değişimin ve daha iyinin inşası

için bir fırsat olarak görme gereksinimi üzerine bir tartışma ortamı yaratmıştır.

b. BM İnsan Hakları Kurumları Küresel Ağı (GANHRI) İle İlişkiler

GANHRI (önceki adıyla ICC- International Coordinating Committee for NHRI/ÜİHK'ler için Uluslararası Koordinasyon Komitesi), dünyanın her yerinden ÜİHK'lerin oluşturduğu uluslararası bir oluşumdur. 1993'te kurulan yapı, ÜİHK'leri, Paris Prensiplerine uygunluk açısından desteklemektedir ve insan haklarının korunması ve güçlendirilmesi için çalışmalar yürütmektedir.

GANHRI genel olarak:

- ÜİHK'lerin BM İnsan Hakları Konseyi ve Sözleşme Mekanizmaları ile ilişkilerini kolaylaştırmak ve desteklemek,
- ÜİHK'ler arası ilişki ve işbirliğinin güçlenmesini sağlamak,
- ÜİHK'lerin Paris Prensiplerine uygun olarak akredite olmasını sağlamak,
- ÜİHK'lerin BM sistemi içindeki rolünü güçlendirmek,
- BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliğiyle de işbirliği içinde ÜİHK'lere yönelik kapasite geliştirme çalışmaları yürütmek,
- Risk altındaki ÜİHK'lere yardım sunmak,
- Talep edilmesi halinde ÜİHK kurma isteğindeki hükümetlere destek vermek

yönünde çalışmalar yürütmektedir. GANHRI bünyesinde Avrupa, Afrika, Asya-Pasifik, ve Amerikalar olmak üzere dört bölgesel ağ bünyesinde 149 ÜİHK faaliyet göstermektedir. 2019 tarihi itibarıyla, 80(A) düzeyi ve 34 (B) düzeyi olmak üzere toplam 114 ulusal insan hakları kurumu akredite olmuştur.

6701 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle, TİHEK'e geniş ve kapsamlı yetkiler verildiği düşünüldüğünde, TİHEK'in etkin ve işlevsel bir insan hakları kurumu olarak faaliyet göstermesi amacıyla kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi önem arz etmektedir. Bununla birlikte TİHEK olarak, dünya çapında gerçekleştirilen BM toplantıları dâhil birçok organizasyonda söz alabilmek ve insan hakları alanında sahip olduğumuz kadim değerlerimizi ve ülkemizin kaydettiği önemli gelişmeleri dış ülkelere aktarabilmek amacıyla, GANHRI'ye A düzeyde akredite olmamız büyük önem

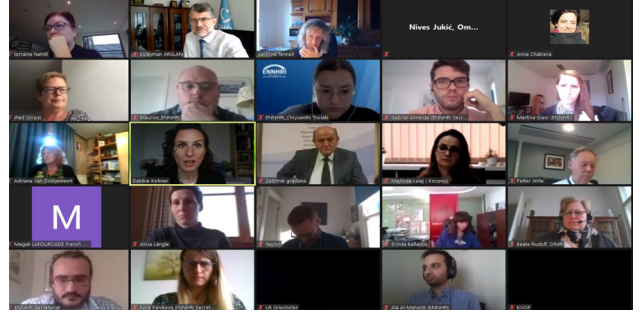
arz etmektedir. Buradan hareketle, Kurumumuzun gerek mevcut kapasitesinin ortaya çıkarılması ve güçlendirilmesi için atılabilecek adımların tespit edilmesi gerekse akreditasyon sürecinde bir yol haritası işlevi görebilmesi amacıyla BM Kalkınma Programı (UNDP) koordinesinde 16 - 27 Eylül 2019 tarihlerinde bir Kapasite Değerlendirme Çalışması gerçekleştirilmiştir. Yeni Zelanda İnsan Hakları Komisyonu eski Başkanı Rosslyn Noonan liderliğinde yürütülen söz konusu çalışma, Ulusal İnsan Hakları Kurumları Asya Pasifik Ağı (APF), UNDP ve OHCHR işbirliğinde hazırlanan ve daha önce birçok ülkede kullanılmış olan "ÜHKlerin Kapasitelerinin Değerlendirilmesi İçin Küresel İlkeler" kapsamında gerçekleştirilmiştir. Çalışma süresince, yabancı bağımsız uzmanlardan oluşan bir heyet, yaklaşık bir hafta süreyle Kurumda bulunmuş, Kurum Başkanı, Kurul Üyeleri ve Kurumun tüm personeli ile bağımsız görüşmeler ve analitik anketler gerçekleştirmiştir. Ayrıca, Kurumun temas halinde olduğu kamu kurum ve kuruluşları, bazı il ilçe insan hakları kurulları, çeşitli sivil toplum örgütleri ile de Kurumun kapasitesinin artırılması konusunda toplantılar düzenlenmiştir. Çalışmalar esnasında ortaya çıkan verilerin kapasite değerlendirme ekibince değerlendirilmesi neticesinde ekip tarafından Kurumumuza özel olarak hazırlanan değerlendirme raporu çalışmaları tamamlanmak üzeredir.

"COVID-19 Kapsamında Zorla Yerinden Edilmiş Kişilerin Korunması: ÜHK'lerin Rolü ve Deneyimleri" Temalı Web Semineri

GANHRI ve UNHCR tarafından 03.06.2020 tarihinde ortaklaşa gerçekleştirilen web seminerine TİHEK yetkilileri çevrimiçi olarak katılım sağlamıştır. Söz konusu web semineri esnasında, GANHRI ve UNHCR yetkilileri tarafından salgın sürecinde özellikle çatışmaların yaşandığı bölgelerde bulunan insanların karşılaştıkları zorluklar ve insan hakları ihlalleri vurgulanmıştır. Seminer boyunca ayrıca, zorla yerinden edilmiş kişiler ile ülke içerisinde yerinden edilen kişilerin haklarına özel önem verilmesi gerektiği, karşılaşılan güçlüklerin tarafları zorladığı ve işbirliğinin artırılmasının çok önemli olduğunu ifade edilmiştir.

c. ENNHRI ile İlişkiler

Ulusal İnsan Hakları Kurumları Avrupa Ağı (ENNHRI) Avrupa genelinde faaliyet gösteren Ulusal İnsan Hakları Kurumları (ÜHK) tarafından oluşturulan ve ÜHK'lerin Paris Prensipleri bağlamında desteklenmesi

için kurulmuş bir oluşumdur. Amacı üye devletlerin ulusal kurumlarının kapasitelerinin güçlendirilmesine, devletlerarası iş birliğinin geliştirilmesine, bölgesel ve uluslararası kuruluşlarla irtibatının ve ilişkilerinin güçlendirilmesine yardımcı olmaktır. Avrupa Ağının bir üyesi olan Kurumumuz, söz konusu Ağın insan haklarının korunması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalarına aktif bir şekilde katılım sağlayarak katkı sunmaktadır. Bu bağlamda 2020 yılında TİHEK tarafından katılım sağlanan toplantılar aşağıda yer almaktadır:

"AB'nin Hukukun Üstünlüğü, İnsan Hakları ve Demokrasi Üzerine Politikaları" Web Semineri

ENNHRI tarafından 9-10 Kasım 2020 tarihlerinde üye devletlerin kurum başkanlarının katılımıyla bir webinar düzenlenmiştir.

TİHEK Başkanı Sn. Arslan'ın da katılımıyla dört oturum şeklinde düzenlenen çevrimiçi toplantıda insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünün korunması ve geliştirilmesinde ulusal insan hakları kurumlarının rolü ve Avrupa Birliği'nin 2020-2024 İnsan Hakları ve Demokrasi Eylem Planı'nın uygulanmasında ulusal insan hakları kuruluşlarının katkısının neler olabileceği konuları ele alınmıştır. Avrupa Birliği'nin genişleme politikalarında ulusal insan hakları kurumlarının ne gibi roller üstlenebileceğinin de tartışıldığı toplantıda, ulusal insan hakları kurumlarının yapılarına dikkat çekilmiş ve kurumların Paris Prensipleri'ne uygun bir şekilde yapılandırılarak etkinliklerinin artırılması önerilmiştir.

ENNHRI 2020 Genel Kurul Toplantısı

ENNHRI Genel Kurulu, 18 Kasım 2020 tarihinde 45 Ulusal İnsan Hakları Kurum Başkanının katılımıyla çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

TİHEK Başkanı Süleyman Arslan'ın da katılım sağladığı toplantıda, ENNHRI faaliyet raporu, stratejik planı ve

finansal raporlarına ilişkin bilgilendirme yapıldıktan sonra üyeler konuyla ilgili görüşlerini paylaşmıştır.

Toplantıda ayrıca, GANHRI bünyesindeki 4 bölgesel ağı (Afrika, Amerika, Asya Pasifik ve Avrupa) her birinden A düzeyinde akredite olmuş bir kurumun üye olarak seçildiği Akreditasyon Alt Komitesine (SCA) ve GANHRI Yaşlılar Çalışma Grubu'na da üye seçimi yapılmıştır.

Söz konusu seçimde SCA üyeliğine ENNHRI'yi temsilen İngiltere'den Alastair Pringle, GANHRI Yaşlılar Çalışma Grubu üyeliğine ise Polonya'dan Anna Chabiera seçilmiştir.

ENNHRI Yıllık Konferansı

Her yıl belirli bir tema çerçevesinde gerçekleştirilen ENNHRI Yıllık Konferansı 2 Aralık 2020 tarihinde "Avrupa'da İnsan Hakları, Demokrasi ve Hukukun Üstünlüğü için Birlikte Daha İyisinin İnşası: UİHK'ların Rolünü Tanıma" temasıyla, ENNHRI üyesi ülke kurumlarının temsilcilerinin yanı sıra, Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, AGİT, Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı, Uluslararası Af Örgütü gibi uluslararası örgütlerin üst düzey temsilcilerinin katılımıyla çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Konferansta genel olarak, Avrupa merkezli UİHK'ların politika yapıcılarını, uluslararası kuruluşların liderlerini ve sivil toplumu bir araya getirerek bölgesel mekanizmalarla resmi işbirliği de dâhil olmak üzere, UİHK'ların insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğüne saygıyı nasıl geliştirdiği konusunda farkındalık yaratmak ve Avrupa politikalarının Avrupa'da insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü üzerindeki olumlu etkileri için UİHK'lar arasında daha fazla stratejik ortaklıklar kurulmasına yönelik konular üzerinde durulmuştur.

Bu bağlamda, 2020 yılının son dönemlerinin, insan hakları aktörlerinin, yeni kabul edilen bir dizi politika belgesi de dâhil olmak üzere, Avrupa'da insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünün geliştirilmesi ve korunmasının nasıl güçlendirileceğini düşünceleri için bir dönüm noktası oluşturduğuna dikkat çekilmiştir.

d. Avrupa Konseyi İle İlişkiler

1949 yılında kurulan ve bugün itibariyle 47 devletin üyesi olduğu Avrupa Konseyi "üye devletlerin ortak mirasları olan ülkü ve ilkeleri korumak ve ekonomik

ve sosyal ilerlemelerini kolaylaştırmak üzere üyeleri arasında daha güçlü bir birliğe ulaşmak" amacını taşımaktadır. Konsey aynı zamanda, kabul ettiği temel belgeler ve ilkeler aracılığıyla Avrupa bölgesinde insan haklarının korunması ve geliştirilmesi adına önemli bir mekanizma rolünü üstlenmektedir. Bu kapsamda, kuruluşundan itibaren Konsey üyesi olan ülkemiz, Konsey'in insan hakları alanında yürüttüğü çalışmalara Kurumları vasıtasıyla önemli katkılar sağlamaktadır. Bu Kurumlardan biri olan TİHEK, önceki yıllarda olduğu gibi 2020 yılında da karşılıklı deneyim paylaşımı ve iş birliği içerisinde, Avrupa Konseyi'nin insan hakları birimleriyle ilişkilerini sürdürmüştür.

Özellikle, Avrupa Konseyi'nin insan hakları birimleri ve farklı uzmanlık kuruluşları tarafından, Kurumumuzun çalışmaları yakından takip edilmiş ve bilgi alışverişinde bulunmak üzere birtakım ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Avrupa Konseyi'nin faydalanıcısı veya yürütücüsü olduğu çeşitli insan hakları projelerine ilişkin de Kurumumuzun katkılarını almak üzere Kurum yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

"Türkiye'deki Sığınmacıların, Göçmenlerin ve İnsan Ticareti Mağdurlarının İnsan Hakları Açısından Korunmasının Güçlendirilmesi Projesi" Kapsamında Düzenlenen Ziyaret

2020 yılı Ocak ayı itibariyle başlamış olan "Yabancıların ve İnsan Ticareti Mağdurlarının İnsan Haklarının Korunması" başlıklı Avrupa Konseyi Projesi kapsamında, Avrupa Konseyi Türkiye sorumlusu Daniel Schmidt ve beraberindeki heyet tarafından Kurumumuza düzenlenen ziyaret çerçevesinde, TİHEK İkinci Başkanı Mesut KINALI tarafından Kurumun görev ve yetkileri ile ulusal önleme mekanizması kapsamında bilgilendirme de bulunmuş, ulusal önleme mekanizması olarak TİHEK'in yabancılar ve sığınmacıların buldukları yerlere gerçekleştirdiği ziyaretler ile alıkonulma merkezi

yönetici ve çalışanlarına verdiği eğitimler hakkında bilgiler verilmiştir.

Ayrıca, milyonlarca yabancıya kapılarını açarak ev sahipliği yapan Türkiye'nin, tarafı olduğu "İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi'nin uygulanması noktasında yürütülen çalışmalardan söz edilerek, insan ticaretiyle mücadele amacıyla gerekli yasal düzenlemelerin kabul edildiği, insan haklarının temel ilkelerine saygı göstererek düzensiz göçün engellenmesi için ülkemizin büyük çaba sarf ettiği de vurgulanmıştır.

Toplantı esnasında, insan ticareti mağdurlarının temel haklarının korunması ve mağduriyetlerinin bir an önce giderilebilmesi adına Avrupa Konseyi üyesi tüm devletlerin bir an önce samimiyet ve kararlılıkla iş birliği yapmaları gerektiğinin altı çizilmiştir.

Avrupa Konseyi "Türkiye'deki Sığınmacıların, Göçmenlerin ve İnsan Ticareti Mağdurlarının İnsan Hakları Açısından Korunmasının Güçlendirilmesi Projesi" Toplantısı

Avrupa Konseyi tarafından yürütülen "Türkiye'deki Sığınmacıların, Göçmenlerin Ve İnsan Ticareti Mağdurlarının İnsan Hakları Açısından Korunmasının Güçlendirilmesi" Projesi çerçevesinde, 09.03.2020 tarihinde gerçekleştirilen 1. Proje Yönlendirme Kurulu Toplantısına TİHEK tarafından katılım sağlanmıştır. Proje, göç bağlamında insan haklarının korunmasını geliştirmek ve bu alanda Avrupa standartlarının uygulanmasını güçlendirmek; İnsan Ticaretine Karşı Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin uygulanması ile Türkiye'de insan ticaretini önleme ve mücadele etmenin yollarını geliştirilmeyi amaçlamaktadır.

Söz konusu toplantıda, TİHEK'in bir ulusal insan hakları kurumu ve ulusal önleme mekanizması olarak, sığınmacı ve göçmenlerin haklarının korunmasına yönelik yürüttüğü çalışmalar hakkında toplantı ekibi bilgilendirilmiş ve ilerleyen süreçte söz konusu Proje faaliyetleri çerçevesinde TİHEK'in çalışmalarına katkı sağlanması ve kapasitesinin güçlendirilmesi gündeme gelmiştir.

e. Ulusal İnsan Hakları Kurumlarıyla İlişkiler

Kurumumuz, diğer ülkelerde faaliyet yürüten muadili kurumundaki ulusal insan hakları kurum ve kuruluşlarıyla ikili ve çok taraflı ilişkilerin geliştirilmesine

büyük önem vermektedir. Bu çerçevede, yürütülen faaliyetlerden bazıları şunlardır:

Libya Sivil Özgürlükler Ve İnsan Hakları Ulusal Konseyi Yetkilileri Ziyareti

Libya Sivil Özgürlükler Ve İnsan Hakları Ulusal Konseyi yetkilileri, 17.03.2020 tarihinde TİHEK'i ziyaret ederek; Kurum Başkanı Süleyman Arslan'la bir görüşme gerçekleştirmiştir. Görüşmede iki kurum arasında işbirliği olanakları hakkında değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Semerkand İnsan Hakları Çevrimiçi Gençlik Forumu

2018 yılında Semerkant'ta düzenlenen Asya Forumu'nun devamı niteliğinde olan ve Özbekistan Hükümetinin ev sahipliğinde, Özbekistan İnsan Hakları Merkezi öncülüğünde BM Ülke ekibi ve Friedrich Ebert Stiftung Derneği ile ortaklaşa, çevrimiçi ortamda düzenlenen ve iki gün süren Semerkant İnsan Hakları Forumu, genç bireylerin haklarının ele alındığı bir organizasyon olmuştur.

Etkinlik sırasında katılımcılar tarafından, gençlik hakları için uluslararası standartların geliştirilmesi, gençlik hakları ile sürdürülebilir kalkınma hedefleri arasındaki bağlantı, gençler için insan hakları eğitimi ve gençliğin barış ve güvenlikteki rolü ile ilgili konular ele alınmıştır. Gençlerin Haklarına Dair Sözleşme'nin taslak belgesi de görüşülmüştür.

"Savaş Zamanı İnsan Hakları İhlallerinin Önlenmesinde ve Savaş Suçlarına İlişkin Delil ve Sübutların Toplanmasında Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Rolü" Konulu Telekonferans

10 Aralık İnsan Hakları Günü vesilesiyle, Kurumumuz ev sahipliğinde Azerbaycan İnsan Hakları Komiseri (Ombudsman) Sabina Aliyeva'nın da katılımıyla "Savaş zamanı insan hakları ihlallerinin önlenmesinde ve savaş suçlarına ilişkin delil ve sübutların toplanmasında ulusal insan hakları kurumlarının rolü" konulu bir telekonferans düzenlenmiştir. TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Hakan Çavuşoğlu, Kamu Denetçisi Celile Özlem Tunçak ve TİHEK Kurul Üyelerinin de katıldığı etkinliğin açılış konuşmasını TİHEK Başkanı Süleyman Arslan gerçekleştirmiştir.

Konuşmasına, Azerbaycan'ın Dağlık Karabağ zaferini kutlayarak başlayan Arslan, 10 Aralık'ın Dünya

İnsan Hakları Günü ve Dağlık Karabağ zaferi olması sebebiyle Türkiye ve Azerbaycan'ın birlik, beraberlik ve kardeşlik günü olduğunu vurgulamış ve yıllardır süren bir haksızlığın ve bir işgalin kısmen de olsa sonlandırılmasının sevincini paylaştıklarını ifade etmiştir. Sözlerine Türk halkına teşekkürlerini ileterek başlayan Azerbaycan Ombudsmanı Sabina Aliyeva, telekonferans esnasında, Ermenistan'ın işgal ettiği Karabağ topraklarına Suriye'den kaçan göçmenler de dahil olmak üzere, farklı coğrafyadan Ermeni kökenli vatandaşların yerleştirildiğini ve bu durumun açık bir şekilde uluslararası hukuku ihlal ettiğini vurgulamıştır. Aliyeva ayrıca, bölgenin işgalden kurtarılmasının ardından Ermenilerin toprakları terk ederken medeni kültürel ve tarihi anıtları tahrip ettiğine ve Ermeni askerleri tarafından arazilerde orman yangınları çıkartılarak çevreye ve ekolojiye büyük çapta zarar verildiğine de dikkat çekmiştir.

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Çavuşoğlu ise, Komisyonunun Azerbaycan'a giderek savaş bölgesinde Ermenistan'ın hak ihlallerine yönelik tespitlerde bulunduğunu ve insan hakları kurum ve kuruluşlarına bu süreçte çok görev düştüğünü belirterek hem Azerbaycan hem de Türkiye'nin kurumlarının uluslararası platformdaki insan hakları kurum ve kuruluşlarını harekete geçirmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Karabağ İnsan Hakları Gözlem Grubu Komisyonu

2. Toplantısı

Azerbaycan Dağlık Karabağ'da Ermenistan işgali ve sonrasında yaşanan gelişmeleri izlemek üzere TİHEK bünyesinde kurulan ve Kurum Başkanı Süleyman Arslan, Prof. Dr. Yücel Acer, Doç. Dr. Giray Sadık, Doç. Dr. Yusuf Sayın ve Doç. Dr. Murat Tümay'dan oluşan TİHEK Karabağ İnsan Hakları Gözlem Grubu Komisyonu, çalışmalarını salgın şartları nedeniyle çevrimiçi toplantılar şeklinde, konunun ilgililerini dinleyerek gerçekleştirmiştir. İlk toplantısını 10 Aralık 2020 Azerbaycan Karabağ Zafer Günü'nde, Azerbaycan İnsan Hakları Komiseri Sabina Aliyeva'yı dinleyerek gerçekleştiren gözlem grubunun ikinci konuğu da Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde doktora çalışması yapan, Karabağ doğumlu Azerbaycan vatandaşı Kenan Aslanlı olmuştur.

Açılış konuşmasını TİHEK Başkanı Süleyman Arslan

yaptığı toplantıda, Aslanlı "2. Karabağ Savaşı: Mevcut ve Muhtemel Gelişmeler Üzerine Değerlendirmeler" konulu bir sunum gerçekleştirmiştir. Azerbaycan'daki son güncel gelişmeleri değerlendirmek, süreç sonunda ortaya konulması planlanan araştırma raporunun, nasıl bir formatta ilerlemesi gerektiğini istişare etmek amacıyla çevrimiçi ortamda yapılan toplantıda; Karabağ savaşıyla birlikte bölgede yaşanan gelişmeler ele alınmış ve katılımcılar konuyla ilgili görüş ve değerlendirmelerde bulunmuşlardır.

Hırvatistan Ombudsmanlık Enstitüsü Ev Sahipliğinde Düzenlenen Güneydoğu Avrupa UÖM Ağı Çevrimiçi Toplantısı

Güneydoğu Avrupa'da yer alan bağımsız izleme organlarının desteklenmesi için ilki iki gün sürecek şekilde polis merkezlerinde gözaltı sürecinin ilk saatlerinde temel güvenlerin yerine getirilmesinin sağlanmasına yönelik stratejilerin paylaşımı hakkında bir çevrim içi seminer düzenlenmiştir. TİHEK UÖM birimi temsilcileri de gözlemci statüsünde katılım sağladığı seminere on üç farklı ulusal önleme mekanizmasından kırkı aşkın temsilci katılım sağlamıştır. Seminerde ayrıca CPT ve SPT'den uzmanlar da bilgilendirmelerde bulunmuştur.

7 Aralık 2020 tarihinde ise Hırvatistan Ombudsmanlığının ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. İngilizce ve Hırvatça dillerinde yapılan toplantı iki oturumda tamamlanmıştır. SPT (Marija Definis, Marina Langfeldt, Zdenka Perovic), CPT (Michael Neurauter, Deputy Executive Secretary), APT (Barbara Bernath) ve Hırvatistan Ombudsmanı Lora Vidovic'in bulunduğu, Slovenya, Sırbistan, Macaristan, Arnavutluk ve Karadağ olmak üzere paydaşların katkı sağladığı toplantıya Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu- Ulusal Önleme Mekanizması temsilcileri de yine gözlemci statüsünde katılım sağlamıştır. Toplantıda, Covid-19 küresel salgını sürecinde başta polis nezarethaneleri, göçmen merkezleri, psikiyatri merkezleri, bakımevleri olmak üzere insanların özgürlüklerinden mahrum bırakıldıkları yerlerdeki uygulamaları ve bu bağlamda gerçekleştirilen ziyaretlerin, hangi koşullarda yapıldığına dair bilgilendirmeler yapılmıştır. Güneydoğu Avrupa ülkelerinde faaliyet gösteren ulusal önleme mekanizmalarının, Covid-19 salgını döneminde, güvenlik tedbirlerinin uygulamasını izleme çalışmaları sırasındaki kapasitelerini arttırmak için yürütmüş oldukları stratejiler ve bu bağlamda deneyimlerin paylaşımı üzerinde durulmuştur.

Covid 19 Bağlamında Alıkonulma Yerlerinin İzlenmesi Uluslararası Sempozyumu

Tunus Ulusal Önleme Mekanizması ev sahipliğinde gerçekleştirilen Sempozyum 18-19 Aralık 2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Sempozyum, Arapça ve Fransızca dillerinde yapılan toplantı üç oturumda tamamlanmıştır. SPT, CPT, APT, CAT ve CPTA üyelerinin yer aldığı toplantıda, Danimarka, Togo, Lübnan, Arjantin, Gürcistan ve İtalya, Karadağ, Birleşik Krallık ve Hırvatistan'dan temsilciler uygulama örneklerini paylaşırken; toplantıya Ermenistan, Endonezya da toplantıya soru ve görüşleri ile katkı sağlamışlardır.

Toplantı, Covid-19 küresel salgını sürecinde, katılımcı ülkeler ve sivil toplum temsilcileri tarafından kendi ülkelerindeki insanların özgürlüklerinden mahrum bırakıldıkları yerlerdeki uygulamaların ve bu bağlamda gerçekleştirilen ziyaretlerin, koşulları, verilen sağlık hizmetleri, yenilikçi izleme ve takip ziyareti yöntemleri, yapısal reformlar, karantina önlemleri kapsamında gerçekleştirilen sınırlandırmalar ve bunların uygulandığı yerlerde bulunan kişiler üzerindeki çok yönlü olumsuz etkileri konusunda katılımcıları bilgilendirme amacı gütmektedir. Toplantıda; insan haklarının korunması bağlamında ulusal önleme mekanizmaları olarak Covid-19 ile birlikte değişen stratejilerinden, ziyaret yöntemleri ve kişilerin haklarına getirilen kısıtlamalar, mahpusluk sürelerine dair yasal düzenlemeler ile ilgili olarak paylaşımında bulunulmuştur.

"Covid-19 Sürecinde Özgürlükten Mahrum Bırakılmanın İzlenmesi" Konulu Webinar

Covid-19 salgını sürecinde APT, bu olağandışı sürecin işkence ve kötü muameleyle mücadele bağlamında daha iyi ele alınabilmesi amacıyla ulusal önleme mekanizmaları, ulusal ve uluslararası organların temsilcilerinin katılım sağladığı webinar serileri düzenlemiştir. Böylelikle, acil halk sağlığı tehlikesi bağlamında karşılaşılan güçlükler, uygulama örnekleri ve sorunlara yönelik çözüm önerilerinin karşılıklı olarak paylaşımının kolaylaştırılması ve uzaktan bir araya gelebilmenin sağlanması amaçlanmıştır. Webinarda dünyanın farklı yerlerindeki 40 ülkeden 110'un üzerinde katılımcı yer almıştır.

"Covid-19 Sürecinde Hiç Kimsenin Geride Bırakılmaması: Psikiyatri Merkezlerinin İzlenmesi" Konulu Webinar

Haziran 2020'de birçok ulusal önleme mekanizması ve diğer izleme mekanizmalarının talebi üzerine APT, psikiyatri merkezlerinin izlenmesi konusundazorlukların ve iyi uygulama örneklerinin tartışılması için bir webinar düzenlemiştir. Çevrimiçi toplantı, Covid-19 salgınının psikiyatri kurumlarında barındırılan kişilerin durumları ve tedavilerine yönelik oluşturduğu temel riskleri ve bu konuda etkili bir şekilde önerilebilecek azaltma çözümlerini belirlemeyi ve tartışmayı amaçlamıştır.

İşkence Mağdurlarıyla Uluslararası Dayanışma Günü: Covid-19 Salgını Zamanlarında İşkenceyle Mücadele" Konulu Webinar

İşkence Mağdurlarıyla Uluslararası Dayanışma Günü münasebetiyle APT ve OHCHR (BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği) tarafından "COVID-19 zamanlarında işkence ve kötü muameleyle mücadele: Yerden tanıklıklar" konulu halka açık bir web semineri düzenlenmiştir. Toplantıda Brezilya, Ürdün, Filipinler ve Güney Afrika'dan sivil toplum örgütü temsilcileri ile SPT Başkanı, BM İşkence Özel Raporörü yer almıştır.

"Semerkand İnsan Hakları Forumu: Küresel Dayanışma, Sürdürülebilir Kalkınma ve İnsan Hakları" Konulu Webinar

Özbekistan hükümetinin girişimleriyle Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi, BM Kalkınma Programı, Avrupa'da Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi, AGİT Özbekistan Proje Koordinatörlüğü ve Özbekistan İnsan Hakları Milli Merkezi tarafından 12-13 Ağustos 2020 tarihlerinde Semerkand Gençlik 2020 İnsan Hakları Forumu: Küresel Dayanışma, Sürdürülebilir Kalkınma ve İnsan Hakları Konulu Webinar gerçekleştirilmiştir. Forum; gençlik haklarının korunması ve geliştirilmesine yönelik mevcut uluslararası ve bölgesel araçlar ve mekanizmalar üzerindeki iyileştirmelerin yanı sıra, BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve BM Dünya İnsan Hakları Programının uygulanmasında gençliğin rolünü tartışmayı amaçlamıştır. Forumun sonunda "Gençlik 2020: Küresel Dayanışma, Sürdürülebilir Kalkınma ve İnsan Hakları Semerkant Deklarasyonu" kabul edilmiştir.

f. Katılım Sağlanan Diğer Uluslararası Toplantılar

TİHEK Başkanı Süleyman Arslan'ın AIHM Başkanı Róbert Ragnar Spanó ile görüşmesi

TİHEK Başkanı Süleyman Arslan, Türkiye'de bulunan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Başkanı Róbert Ragnar Spanó ile görüşme gerçekleştirmiştir. AIHM nezdinde görev yapan Türk Yargıç Doç. Dr. Saadet Yüksel'in de yer aldığı görüşmede, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun yapısı, çalışmaları, Türkiye ve Dünyadaki insan hakları meseleleri üzerine görüş alışverişinde bulunulmuştur.

"Türkiye'de Cezasızlıkla Mücadelede Adalete Erişim: Geçmiş ve Bugün" Web Semineri

International Commission of Jurist (ICJ) ve İnsan Hakları Ortak Platformu'nun (İHOP) düzenlemiş olduğu seminerde; ICJ kıdemli Hukuk Danışmanı Massimo Frigo, cezasızlıkla mücadelede uluslararası perspektife ilişkin değerlendirmelerde bulunmuş, BM İşkence eski Özel Rapötörü Juan Mendez "Uluslararası Hukukta Ağır İnsan Hakları İhlallerinde Cezasızlığa Karşı Mücadele: Gelişimi, Zorluklar ve Kazanımlar" başlıklı bir sunum gerçekleştirmiş, ICJ eski genel sekreteri Wilder Taylor ise darbeler tarihi bağlamında "Latin Amerika'da Geçiş Süreçlerinde Hakikat ve Adaletin

Rolüne" ilişkin bir sunum gerçekleştirmiştir. BM Zorla veya İrade Dışı Kayıplar Çalışma Grubu Başkanı Luciano A. Hazan "Çalışma Gruplarının 40 yılı ve Türkiye: Hesap Verilebilirlik", Av. Melis Gebeş "1990'lar, AYM ve AIHM Kararları Sonrası Kapanan Bir Dönem", İHOP Genel Koordinatörü Feray Salman "Türkiye'de Cezasızlığın Hukuki, Siyasi ve Fiili Araçları" başlıklı sunumlar gerçekleştirmişlerdir.

Olağanüstü Hal Döneminin Adalete Erişim Üzerindeki Bugünkü Etkileri" Web Semineri

International Commission of Jurist (ICJ) ve İnsan Hakları Ortak Platformu'nun (İHOP) ortaklaşa düzenlediği web seminere, TİHEK yetkilileri de katılım sağlamıştır. Seminerde, Columbia Üniversitesi İnsan Hakları Hukuku hocalarından bir Profesör "OHAL, Uluslararası Standartlar ve Venedik Komisyonu'nun Yaklaşımı" başlıklı bir sunum gerçekleştirmiştir. Seminerde ayrıca, Hertie School öğretim üyesi Dr. Dilek Kurban "Türkiye'nin OHAL'i: AIHM ve Uluslararası Hukukun Cevabı", Av. Ziyet Özçelik'in "OHAL Komisyonu, Komisyon Kararlarının İdari Yargıda Denetimi", Dinçer Demirkent "OHAL ihraçlar ve Anayasa Mahkemesi" başlıklı birer sunum gerçekleştirmiştir.

"Technical Seminar on NHRIs in a Public Emergency" Konulu Webinar

Olağanüstü Halde Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Desteklenmesine Dair Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODIHR) Referans Aracı temelinde, ENNHRI ve ODIHR işbirliğiyle 11 Aralık 2020 tarihinde "Olağanüstü Halde ÜİHK'lerin Rolü" konulu çevrim içi seminer düzenlenmiştir. Seminerde ulusal insan hakları kurumları için olağanüstü durumlarda adım adım yol haritası sağlanması amaçlanmıştır.

İstanbul Sözleşmesi Bağlamında Kadına Karşı Şiddet" Web Semineri

ICJ ve İnsan Hakları Ortak Platformu'nun (İHOP) ortaklaşa düzenlediği ve "İstanbul Sözleşmesi'nin Uluslararası Önemi, temel özellikler ve sorunlar" ve "İstanbul Sözleşmesi, Ulusal Zorluklar" başlıklı konular ele alındığı web seminere, TİHEK yetkilileri de katılım sağlamıştır.

“Müslüman Karşıtı Nefret Suçlarını Anlamak – Müslüman Toplulukların Güvenlik İhtiyaçlarını Ele Almak: Pratik Bir Kılavuz” Web Semineri

ODIHR tarafından, ODIHR’in, “Müslüman Karşıtı Nefret Suçlarını Anlamak- Müslüman Toplulukların Güvenlik İhtiyaçlarını Ele Almak: Pratik Bir Kılavuz” ismiyle çıkarmış olduğu yayının tanıtılması amacıyla, alanında uzman isimlerin katılımıyla çevrimiçi ortamda bir web semineri gerçekleştirilmiştir. TİHEK’in özellikle eşitlik kurumu olarak ayrımcılıkla mücadele çalışmaları bağlamında önem arz eden söz konusu seminere Kurumumuz yetkilileri de katılım sağlamıştır.

Seminerde, Müslüman karşıtı olayların AGİT üye devletleri içerisinde ve dışında yaşayan kitlelere bir hoşgörüsüzlük, nefret ve dışlanmışlık mesajı gönderdiği ve bunun bir güvensizlik duygusu yarattığı; Müslümanlara yönelik hoşgörüsüzlükten kaynaklanan nefret suçlarının, yalnızca saldırıların kurbanlarını değil, aynı zamanda diğer Müslüman bireylerin ve toplulukların da günlük yaşamlarını çeşitli şekillerde derinden etkilediği vurgulanmış ve Müslüman toplulukların güvenlik sorunlarının ve temel haklarının mercek altına alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Seminer esnasında ayrıca, Müslüman karşıtı nefret suçları ile daha etkin şekilde mücadele etmek için AGİT tarafından hazırlanan kılavuzun üç bölümden oluştuğu ifade edilerek, bu bölümlerde ele alınan konulara kısaca değinilmiştir. Ayrımcılıkla etkin bir şekilde mücadele etmede veri kaydetme ve sınıflandırmanın önemine işaret edilerek; ODIHR’in, Müslüman karşıtı nefret suçları ve ayrımcılıkla mücadelede geliştirdiği araçlardan da kısaca bahsedilmiştir.

Covid-19 Döneminde Kapsayıcı Eğitim Webinarı

İrkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI) ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Yunanistan Başkanlığı işbirliği ile 30 Haziran 2020 tarihinde Covid-19 Döneminde Kapsayıcı Eğitim konulu bir webinar organize edilmiştir. Etkinlik, salgın nedeniyle çoğu Avrupa ülkesinde okulların

kapatılması ve uzaktan eğitime geçilmesinin ardından düzenlenmiş olup özellikle kriz nedeniyle koşulların daha da kötüye giden Romanlar ve göçmen çocuklar dâhil olmak üzere savunmasız durumdaki çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri üzerinde durulmuştur. Etkinlik, salgınla mücadele düzenlemeleri sırasında bu öğrenci gruplarının karşılaştığı her türlü ayrımcılığa karşı koymanın yollarını tartışmayı ve aynı zamanda cihazlara erişim eksikliği, internet bağlantısı veya ebeveynlerin çocuklarına rehberlik etme ve yardım etme yeteneklerinin sınırlandırılması dâhil olmak üzere artan yapısal ayrımcılık durumlarına çarelerin değerlendirilmesini amaçlamıştır.

Doğu Avrupa ve Orta Asya’da İş Dünyası ve İnsan Hakları 1. Bölgesel Forumu

Doğu Avrupa ve Orta Asya’daki İlk Bölgesel İş ve İnsan Hakları Forumu, iş ve insan haklarını tartışmak için hükümetlerden, ulusal insan hakları kurumlarından, sivil toplumdan, iş ve işçi kuruluşlarından bölgesel düzeyde ve ayrıca uluslararası düzeyde temsilcilerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Forum, bölgedeki Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Hakları Kılavuz İlkelerinin uygulanmasına ilişkin farkındalığı artırmayı ve bu ilkelerin uygulanmasını teşvik etmeyi de amaçlamaktadır. Ayrıca, Bölgesel Forum, mevcut güvenlik açıklarının COVID-19 krizi tarafından nasıl güçlendirildiğini ve bu sürecin daha iyi şekilde inşa edilmesinin tartışılması için bir aracı olmayı hedeflemiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının Türkiye’de etkililiği: Eski ve Yeni Zorluklar ICJ-IHOP

“Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının Türkiye’de etkililiği: Eski ve Yeni Zorluklar” konulu konferans 15 Aralık 2020 tarihinde Uluslararası Hukukçular Komisyonu ve İnsan Hakları Ortak Platformu işbirliğiyle düzenlenen konferans serilerinden biridir. Konferansta;

AİHM kararlarının uygulanması, uygulamada karşılaşılan zorluklar ve çözüm stratejileri, kararların uygulamasını teşvik etmek üzere stratejiler gibi konular ele alınmıştır.

7. KAMU KURUM VE KURULUŞLAR İLE İLİŞKİLER

a. İçişleri Bakanlığı İle İlişkiler

İç Güvenlik Sektörünün Sivil Gözetiminin Güçlendirilmesi Aşama III Projesi

İç Güvenlik Sektörünün Sivil Gözetiminin Güçlendirilmesi Aşama III, 20 Aralık 2018 tarihinde AB Delegasyonu ile UNDP arasında imzalanan Hibe Anlaşması kapsamında yürütülen ve AB tarafından finanse edilen bir projedir. İçişleri Bakanlığı İl İdareleri Genel Müdürlüğü, Projenin ana faydalanıcısıdır.

İç Güvenlik Kuvvetlerinin Sivil Gözetiminin Güçlendirilmesi Projesi 3. Aşama kapsamında, Avrupa Birliği üye ülke parlamentolarının iç güvenlik kuvvetlerinin (İGK) gözetiminde uyguladıkları iyi örnekler Türkiye ile karşılaştırmalı olarak ele alınmış ve TBMM komisyonlarının organizasyon yapısı ve işleyişini iyileştirmeye yönelik tavsiyeleri içeren taslak bir rapor hazırlanmıştır. Almanya, Belçika ve İspanya'da İGK'ların parlamenter gözetimine ilişkin iyi örneklerle Türkiye'deki durum karşılaştırılmış ve özellikle de TBMM komisyonlarının organizasyon yapısı ve işleyişine odaklanan tavsiyelerin tartışılması amaçlanmıştır.

Çalıştayda yasama uzmanları, milletvekilleri, akademi ve STK'lar da dâhil olmak üzere diğer ilgili paydaşlar bir araya getirilerek bunların çalıştaydaki sunumlar ve sonrasındaki tartışmaların karşılaştırmalı rapor ve önerilerin geliştirmesine katkı sağlamaları beklenmiştir.

Çalıştayın ilk günü olan 28 Eylül 2020 tarihinde zoom uygulaması üzerinden Belçika, Almanya ve İspanya ile ilgili raporlar sunulmuş ve bunlar tartışmaya açılmıştır. Çalıştayın ikinci günü olan 29 Eylül 2020 tarihinde ise, karşılaştırmalı analiz raporu sunulmuş ve ardından meclis komisyonlarının organizasyon yapısını ve işleyişini güçlendirmeye yönelik tavsiyeler üzerine grup tartışmaları yapılmıştır.

b. Dışişleri Bakanlığı İle İlişkiler

İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi bağlamında mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek üzere uluslararası paydaşların yanı sıra ulusal paydaşlarla da yakın bir iş birliği içerisinde bulunmaktadır. Bu kapsamda özellikle, Dışişleri Bakanlığı bünyesinde kurulan Avrupa

Birliği Başkanlığı tarafından yürütülen çalışmalara katkı sunularak destek verilmektedir. TİHEK 2020 yılında da, önceki yıllarda olduğu gibi, Başkanlığın koordine ettiği başta Avrupa Birliği Projeleri olmak üzere, temel hak ve özgürlüklerin korunmasına yönelik çeşitli ulusal programlara dair düzenlenen toplantılara aktif bir şekilde katılım sağlamış ve katkılarını sunmuştur. Bu kapsamda, ana faydalanıcısının TİHEK dışında diğer kurumlar olduğu çeşitli proje ve programlar kapsamında yürütülen çalışmalar hakkında bilgi sahibi olunması amacıyla gözlemci olarak katılım sağlanan etkinlikler şunlardır:

“Sonuç Odaklı İzleme (ROM) Faz III” Projesi “Her Sonuç Yeni Bir Başlangıç” Başlıklı Toplantı

Avrupa Birliği, 2002 yılından bu yana Türkiye'nin aday üyeliği kapsamında çevre, enerji, bölgesel kalkınma, kırsal kalkınma, sivil toplum, demokrasi ve yönetim gibi birçok alanda hayata geçirilen binlerce projeye sağladığı destekle Türkiye'nin ekonomik ve sosyal gelişimine katkı sağlamaya devam etmektedir.

Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı, başlattığı “Sonuç Odaklı İzleme Projesi” ile yaklaşık 200 projeyi yakın takibe alarak projelerin verimliliğini, etkililiğini, sürdürülebilirliğini ve iletişimini artırmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda, 14.01.2020 tarihinde Ankara'da AB Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakçı ve AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Christian Berger'in de katılımı ile “Her Sonuç Yeni Bir Başlangıç Etkinliği” düzenlenmiştir. AB tarafından başlatılan projeleri yakından takip eden bir kurum olarak TİHEK de söz konusu toplantıya katılım sağlamıştır.

Bu etkinlikte IPA faydalanıcısı bakanlıklara ve kurumlara, AB Başkanlığı tarafından 2011 yılından beri yürütülen Sonuç Odaklı İzleme çalışmalarının yeni döneminin tanıtımı yapılmıştır. Projelerin Türkiye'ye kattığı kazanımlar tanıtılırken, katılım öncesi mali yardımlarının etki, sürdürülebilirlik ve iletişim başlıklarında ilgili bakanlıklarla planlama çalışmaları yürütülmüştür. Katılım öncesi mali yardım aracının yeni dönemi 2021-2027 yılları arasında uygulanmaya başlayacaktır ve IPA kaynağında bir önceki döneme göre %24 artış gerçekleşmiştir. AB mali yardımları kapsamında yürütülen çalışmaların sonuçlarına odaklanan projeye, Avrupa Komisyonu'nun yeni izleme modelinin Türkiye'ye uyarlanarak uygulanmaya başlaması kararlaştırılmıştır.

Dışışleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Öncülüğünde Düzenlenen AB Programları Kurulu Toplantısı

“AB’den Sağlanacak Katılım Öncesi Fonların ve AB Birlik Programlarına Katılımın Yönetimi ile İlgili 2019/20 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi” uyarınca oluşturulan AB Programları Kurulu’nun ilk toplantısı 04.02.2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. İlgili kurumların üst düzey yöneticilerinin katılım sağladığı toplantıda, ülkemizin katılım sağladığı mevcut Programlar ve Ajanslar değerlendirilmiş olup, 2021-2027 AB Programlarının katılımına yönelik fikir alışverişinde bulunulmuştur. Ayrıca, Yeni Dönem Programlarının yakından takibi için AB Başkanlığı koordinasyonunda kurumlar arası çalışma grupları oluşturulmasına ilişkin çalışmaların başlatılmasına karar verilmiştir.

Hali hazırda ülkemizin katılım sağladığı Programlar ile yeni dönemde katılım sağlanabilecek programlar, Türkiye’nin AB’ye Katılım Süreci bakımından önem arz etmektedir. Toplantıda, kamu kurum ve kuruluşlarına 2014-2020 Dönemi’nde katılım sağlanan Birlik Programları ile 2021-2027 Döneminde ülkemizin katılım sağlayabileceği programların tanıtımı yapılmıştır. TİHEK, Dışışleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı öncülüğünde düzenlenen AB Programları Kurulu toplantısına katılım sağlamıştır. Söz konusu toplantıda kamu kurum ve kuruluşları, mevcut dönemde katılım sağladıkları Birlik programları hakkında görüş ve önerilerini dile getirmiştir.

AB Türkiye Delegasyonu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)’nin İşbirliğinde Gerçekleştirilen “AB Bilgi Merkezleri Projesi Açılış Töreni

Türkiye’de AB Bilgi Merkezleri Ağının Desteklenmesi Projesinin 2020 açılış etkinliği, AB Türkiye Delegasyonu

Başkanı Christian Berger’in de katılımıyla, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nde (TOBB) gerçekleştirilmiştir. AB Bilgi Merkezleri Ağı ile ilişkileri yerel gündemde tutarak kamuoyunun konuyla ilgili gelişmeler hakkında bilgilendirilmesi, AB-Türkiye ilişkilerinin önemi konusunda farkındalık oluşturmaya katkıda bulunulması hedeflenmektedir. Toplantıda, AB’nin en önemli ticaret ortaklarından biri olan Türkiye ile son dönem ilişkilerin gündeminde göç, güvenlik ve terörle mücadele konularına ağırlık verildiği ifade edilmiş, küresel istikrar için Türkiye-AB ilişkilerinin geliştirilmesine olan ihtiyaca vurgu yapılmıştır. AB tarafından desteklenen projelerin büyük bir kısmının, sektörel ve bölgesel kapasitenin artmasına yaşam kalitesinin iyileşmesine katkı sağladığı belirtilmiş, bunların kamuoyuna daha fazla anlatılması gerektiği dile getirilmiştir. AB Bilgi Merkezleri’nin Türkiye’de 23 yıldan uzun bir süredir bulunduğu dikkat çekilmiştir. Projenin AB pazarına girmeye çalışan iş adamlarına da yardımcı olacağı belirtilmiş, bilgi merkezlerinin rolünün zamanla değiştiği fakat önemini kaybetmediğinin altı çizilmiştir. AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Christian Berger de, AB ile ilişkilerin ortak değerlere ve tüm alanlarda hukukun üstünlüğüne bağlı olduğuna vurgu yaparak söz konusu merkezlerin bu ortaklığın görünür işareti olduğunu belirtmiştir. TİHEK, 18.02.2020 tarihinde, AB Türkiye Delegasyonu ve TOBB tarafından gerçekleştirilen AB Bilgi Merkezleri Projesi Açılış Törenine katılım sağlanmıştır.

Temel Haklar Alt Alanı Uygulama İzleme Toplantısı

Dışışleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı, Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı’nın (IPA) ikinci döneminde (2014-2020) Temel Haklar Alt Alanının Lider Kurumu olarak görevlendirilmiştir. Bu kapsamda, AB Türkiye Delegasyonu ve ilgili kurumlar ile eş güdüm halinde projelerin programlanması ve izlenmesi görevleri AB Başkanlığı tarafından 03.03.2020 tarihinde, IPA-II programlamasında projeleri finanse edilen faydalanıcı kurumların katılımı ile Temel Haklar Alt Alanı Uygulama İzleme Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıya, Temel Haklar alt alanında IPA-II dönemi (2014-2020) kapsamında programlanan 16 projeden biri olan “Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi”nin faydalanıcısı olan TİHEK de katılım sağlamıştır.

Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Bünyesinde Gerçekleştirilen “Temel Haklar Alt Alanı IPA-III Programlaması Bilgilendirme Toplantısı”

Temel Haklar Alt Alanı Sektör Koordinasyon Toplantısı, faydalanıcı tüm kamu kurum ve kuruluşlarının katılımıyla IPA III hazırlıkları gündemiyle gerçekleştirilmiştir. AB Başkanlığı Siyasi İşler Daire Başkanı Çağrı Çakır başkanlığında yapılan toplantıda, IPA III döneminde sunulması planlanan projeler ve yeni dönem hazırlıkları ele alınmıştır. Bu toplantıda TİHEK'in ulusal ve uluslararası paydaşlar arasında etkinliğini sağlamak amacıyla iştirak ettiği toplantılar arasında yer almaktadır.

Avrupa Birliği'nin Yatay Araç II Fonu Kapsamında Düzenlenen “Yatay Destek-II Programı Yararlanıcı Yürütme Kurulu Toplantısı”

Avrupa Birliği Başkanlığı'nın Ulusal IPA Koordinatörü sekreteryası sıfatıyla koordinasyonundan sorumlu olduğu toplantı, 10.03.2020 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, faydalanıcı kamu kuruluşlarının temsilcileri ile AB Türkiye Delegasyonu temsilcileri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, akademisyenler ve ilgili diğer paydaşlar ile TİHEK katılım sağlamıştır. Toplantıda, Yatay Destek-II Programı kapsamında uygulamaya konan üç proje hakkında genel bir durum değerlendirmesi yapılmış; faydalanıcı kurumlar ile temsilciler arasında fikir teatisinde bulunulmuştur.

Temel Haklar Alt Alanı Sektörel İzleme Komitesi Toplantılarına Katılım

Sektörel İzleme Komitesi, Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı koordinesinde, temel haklar alanındaki projelerin belirli kriterler çerçevesinde uygulanmasına ilişkin olarak temel konuları gözden geçirmek üzere kurulmuş olup yılda iki defa toplanmaktadır. Ulusal insan hakları kurumu olarak TİHEK de söz konusu Komitenin faydalanıcı kurumları arasında yer almaktadır. Temel Haklar alt alanında IPA-II dönemi (2014-2020) kapsamında programlanan 16 projeden biri olan “Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi”nin faydalanıcısı olan ve 2017 yılından beri Komite toplantılarına aktif katılım sağlayan TİHEK, ihtiyaçlar doğrultusunda ilgili Projelerin hazırlanması ve sürdürülmesi noktasında

Komiteye katkılar sağlamaktadır. Bu bağlamda 2020 yılında katılım sağlanan toplantılar aşağıda yer almaktadır:

- Temel Haklar Alt Alanı I. Sektörel İzleme Toplantısı – 09.06.2020
- Temel Haklar Alt Alanı II. Sektörel İzleme Toplantısı – 13.11.2020
- Temel Haklar Alt Alanı Sektör Göstergeleri ve Proje Kazanımları Ön toplantısı – 22.12.2020

Avrupa Birliği Haklar ve Değerler Programı Çalışma Grubu Toplantıları

AB Antlaşmaları ve AB Temel Haklar Şartı'nda yer alan hak ve değerleri korumak ve geliştirmek amacıyla Birliğe üye ve aday statüsündeki ülkelerin yararlanabilmesi için yeni bir Fon Programı hazırlanmıştır. 2021- 2027 yıllarını kapsayacak bu yeni programın adı “Haklar ve Değerler Programı” olarak belirlenmiş olup Program; Adalet Programı ile birlikte, açık, demokratik, çoğulcu ve kapsayıcı toplumların sürdürülmesine yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Programın yürütülmesine yönelik eylemlerin uygulamasını düzenli olarak izlemek üzere AB Başkanlığı çalışmaları koordine etmektedir. Haklar ve Değerler Fonunun uygulanmasına ilişkin olarak 2019/20 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kurulan AB Programları Kurulu, çeşitli Çalışma Grupları ve Koordinatör Kurumun belirlenmesine yönelik bir karar almıştır. 16 Temmuz 2020 tarihinde düzenlenen Adalet, Haklar ve Değerler Fonuna ilişkin çalışma grubu toplantısında, Fon altında yer alan Haklar ve Değerler Programı için Programın yapısı ve içeriği bakımından çalışma gruplarının koordinatör kurumu olarak Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'nun belirlenebileceği toplantıya katılan kurumlar tarafından oy birliği ile bildirilmiştir. Bu çerçevede Avrupa Birliği Başkanlığı Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü ile Kurum Başkanımız Sn. ARSLAN tarafından gerçekleştirilen görüşmede 2021-2027 dönemi Haklar ve Değerler Birlik Programı için Kurumumuz Koordinatör Kurumu olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, 2020 yılında katılım sağlanan toplantılar aşağıda yer almaktadır:

- AB Programları Kurulu Toplantısı – 04.02.2020
- Adalet Programı ve Haklar ve Değerler Programı Çalışma Grubu Toplantısı – 16.07.2020

- AB Haklar ve Değerler Programı Çalışma Grubu Toplantısı - 09.10.2020

AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı Güncelleme Çalışmaları Toplantısı

Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı tarafından, AB'ye Katılım için 2020-2023 Ulusal Eylem Planı Güncelleme toplantısı gerçekleştirilmiştir. AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı, AB'ye katılım sürecinde ülkemizin başlıca yol haritalarından biridir. Eylem Planı, önümüzdeki dönemde AB sürecinde atacağımız adımları, hem mevzuat uyumu, hem de kurumsal ve idari yapılanmalar açısından somut bir biçimde ortaya koymaktadır. 62. Hükümet döneminde, iki aşamalı olarak hazırlanan ve 2016-2019 dönemini kapsayan eylem planının süresinin dolmasıyla, AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı Güncelleme Çalışmaları kapsamında yapılan 17 Eylül 2020 tarihli toplantıya Kurumuz yetkilileri tarafından katılım sağlanmıştır.

AB Haklar ve Değerler Programı Çalışma Grubu İkinci Toplantısı

2021-2027 Dönemi Avrupa Birliği Haklar ve Değerler Programı Çalışma Grubunun İkinci Toplantısı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu koordinatörlüğünde, çevrimiçi ortamda 9 Ekim tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda ilk olarak, toplantının gerçekleştirilme amacı ve kapsamı hakkında, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkanı Süleyman Arslan ve AB Başkanlığı Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdürlüğü Birlik Programları ve Sınır Ötesi İşbirliği Daire Başkanı Şebnem Sözer tarafından katılımcılara bilgi verilmiştir. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu tarafından 2021-2027 döneminde uygulanacak olan Haklar ve Değerler Programı ile Programın Taslak Tüzüğü ve Çalışma Raporu Taslak Formatı hakkında sunumlar yapılmıştır. Sonrasında kurum temsilcileri sırası ile söz alarak kurumlarının Haklar ve Değerler Programına sağlayabilecekleri katkı ile Türkiye'nin Haklar ve Değerler Programında yer almasına yönelik değerlendirmelerde bulunmuşlardır.

c. TİHEK İl İstişare Toplantısı (Sakarya)

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), insan hakları sorunlarını tartışmak ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak amacıyla, kamu

kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, basın ve yayın kuruluşları, araştırmacılar ve ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşların katılımı ile daha önce Konya ve İstanbul'da düzenlenen il istişare toplantılarının üçüncüsünü 20 Şubat 2020 tarihinde Sakarya ilinde gerçekleştirdi. Toplantı, bu anlamıyla çoğulcu ve etkin bir katılıma olanak sağlamıştır.

d. Katılım Sağlanan Diğer Ulusal Etkinlikler

Afet Kriminal İnceleme Temel Eğitim Kursu- İnsan Hakları Açısından Afetzedelerin Kimliklendirilmesi Toplantısı

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından, doğal afetler veya çoklu kayıpların yaşandığı olaylarda, afetzedelerin kimlik tespiti işlemlerini yürüten personeli, gelişen günümüz teknolojileri ile yetiştirmek ve bilinçlendirmek amacıyla 12 Ağustos 2020 tarihinde Ankara'da "Afet Kriminal İnceleme Temel Eğitim Kursu" açılış töreni gerçekleştirilmiştir. Törene İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yanı sıra İçişleri Bakan Yardımcıları Muhterem İnce, TİHEK Başkanı Süleyman Arslan, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Aktaş, Ankara Valisi Vasip Şahin, AFAD Başkanı Mehmet Güllüoğlu ve farklı üniversitelerden öğretim görevlileri katılmıştır.

TİHEK Başkanı Süleyman Arslan, program kapsamında "İnsan Hakları Açısından Afetzedelerin Kimliklendirilmesi" başlıklı bir sunum yapmıştır. Sn. Arslan yaptığı sunumda insan hakları adli tıp ilişkisi, ölünün insan hakları, ölüye karşı ortak sorumluluklar teorisi, yaşam hakkı, felaket kavramının hukuki sonuçları, gaiplik müessesesi, bilme ve doğruya ulaşma hakkı, kişinin yakınlarını gömme ve gömülme hakkı, kimliklendirmenin insancıl hukuk boyutu konularına değinerek; insan haklarının yalnızca birey-devlet ilişkilerini dikey olarak düzenleyen bir alan olmadığını,

bireyler arasındaki yatay ilişkilerin de insan haklarının kapsamı içerisinde yer aldığını vurgulamıştır.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Dördüncü Ulusal Eylem Planı Hazırlık Çalıştayı

2016-2020 döneminde uygulanan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Ulusal Eylem Planı”nın uygulama süresinin 2020 yılı sonunda dolması nedeniyle Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda 4. Ulusal Eylem Planı hazırlıklarına başlanmıştır. Bu kapsamda 20 Ekim 2020 Salı günü “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Dördüncü Ulusal Eylem Planı Hazırlık Çalıştayı” çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Kadının Statüsü Genel Müdürü Gülser USTAOĞLU, çalıştayın açılış konuşmasında; kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile işbirliğinde ilgili paydaşlarla yürütülen çalışmalarını kısaca özetlemiş ve küresel bir sorun olan kadına yönelik şiddetle mücadelede, planlanan tedbirlere ilişkin bilgilendirme yapmıştır. Ayrıca, çalıştayın; 2021-2025 döneminde kadına yönelik şiddetle mücadele politikalarına yön verecek 4. Ulusal Eylem Planının katılımcı bir anlayışla oluşturulmasına ve tüm taraflarca sahiplenmesine de çok önemli katkı sunacağını belirtmiştir. Açılış konuşmasının ardından katılımcılar çalışma alanlarıyla ilgili olarak;

- Adalet Erişim ve Mevzuat Düzenlemeleri,
- Farkındalık Yaratma ve Zihniyet Dönüşümü,
- Koruyucu ve Önleyici Hizmetler,
- Koordinasyon ve Politika Geliştirme,

konu başlıklarında eş zamanlı oturumlarda katkılarını sunmuşlardır. Kurumumuz uzman ve uzman yardımcılarını da ilgili oturumlara katılım sağlayarak değerlendirmelerde bulunmuştur. Günün sonunda, oturum moderatörleri tarafından oturumlarda öne çıkan tespit ve somut öneriler tüm katılımcılarla paylaşılmıştır.

“Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddette İdari Veri Toplama ve Analizi” Konulu Webinar

Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi ortaklığı ile yürütülen “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddete Karşı Kapsamlı Kurumsal Müdahale Geliştirme” ortak

projesi kapsamında 30 Kasım 2020 tarihinde kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddette idari veri toplama ve analizi konulu çevrimiçi seminer düzenlenmiştir. Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddeti önlemek ve bunlarla mücadele etmek için idari veri toplama, verilerin yayılması ve kanıta dayalı politika oluşturmanın yol gösterici ilke ve yöntemlerinin tartışıldığı etkinliğe Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’ndan temsilcilerin yanı sıra TİHEK personeli de katılım sağlamıştır.

“İnternet Çağında Temel Hak ve Özgürlüklerin Korunması” Konulu Sempozyum

Anayasa Mahkemesine bireysel başvurunun kabulünün 8. yılı nedeniyle 23 Eylül 2020 tarihinde “İnternet Çağında Temel Hak ve Özgürlüklerin Korunması” konulu sempozyum düzenlenmiştir. Sempozyum “İnternete Erişim ve İfade Özgürlüğü” ve “İnternet ve Kişisel Verilerin Korunması” başlıklı oturumlar altında gerçekleştirilmiştir.

“Pandemi Sürecinde Güncel İnsan Hakları Sorunları” Konulu Panel

Üsküdar Üniversitesi İnsan Hakları Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (Merkez) ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) tarafından 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Gününde “Pandemi Sürecinde Güncel İnsan Hakları Sorunları” başlığı altında bir çevrimiçi panel düzenlenmiştir. Merkez Müdürü, Sosyoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ebulfez Süleymanlı’nın moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelin açılış konuşmasını Üsküdar Üniversitesi Kurucusu ve Yönetim Üst Kurulu Başkanı Prof. Dr. Nevzat Tarhan yaparken; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) Başkanı Süleyman Arslan ile Hamburg Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nden Türkan Halilova panelist olarak katılım sağlamıştır.

İç Güvenlik Sektörünün Sivil Gözetiminin Güçlendirilmesi Projesi 3. Aşama Çalıştayı

İç Güvenlik Kuvvetlerinin Sivil Gözetiminin Güçlendirilmesi Projesi 3. Aşama kapsamında projenin bileşenlerinden olan “Yasal ve kurumsal çerçeve” bileşeni kapsamındaki Ankara Çalıştayı 10-11 Aralık 2020 tarihlerinde düzenlenmiştir. Bileşen; AB ve uluslararası standartlar ile en iyi uygulamaların

sağladığı sivil/demokratik gözetim ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda polis ve jandarma ile ilgili temel yasaların gözden geçirilmesini, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi'nin müfredatının geliştirilmesini ve ayrıca bu bileşen altında, İçişleri Bakanlığı performans değerlendirme sisteminin güçlendirilerek Ulusal Suç Önleme Ofisi kurulması için gerekli altyapı çalışmalarının yapılmasını hedeflemektedir.

e. Kuruma Düzenlenen Ziyaretler

“Türkiye’deki Sığınmacıların, Göçmenlerin ve İnsan Ticareti Mağdurlarının İnsan Hakları Açısından Korunmasının Güçlendirilmesi Projesi” Kapsamında Düzenlenen Ziyaret

2020 yılı Ocak ayı itibarıyla başlamış olan ‘Yabancıların ve İnsan Ticareti Mağdurlarının İnsan Haklarının Korunması’ başlıklı Avrupa Konseyi Projesi kapsamında, Avrupa Konseyi Türkiye sorumlusu Daniel Schmidt ve beraberindeki heyet tarafından Kurumumuza düzenlenen ziyaret çerçevesinde, TİHEK İkinci Başkanı Mesut KINALI tarafından Kurumun görev ve yetkileri ile ulusal önlem mekanizması kapsamında bilgilendirmede bulunulmuş, Ulusal Önleme Mekanizması olarak TİHEK’in yabancılar ve sığınmacıların buldukları yerlere gerçekleştirdiği ziyaretler ile alıkonulma merkezi yönetici ve çalışanlarına verdiği eğitimler hakkında bilgiler verilmiştir.

Ayrıca, milyonlarca yabancıya kapılarını açarak ev sahipliği yapan Türkiye’nin, tarafı olduğu “İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi”nin uygulanması noktasında yürütülen çalışmalardan söz edilerek, insan ticaretiyle mücadele amacıyla gerekli yasal düzenlemelerin kabul edildiği, insan haklarının temel ilkelerine saygı göstererek düzensiz göçün engellenmesi için ülkemizin büyük çaba sarf ettiği de vurgulanmıştır.

Toplantı esnasında, insan ticareti mağdurlarının temel haklarının korunması ve mağduriyetlerinin bir an önce giderilebilmesi adına Avrupa Konseyi üyesi tüm devletlerin bir an önce samimiyet ve kararlılıkla iş birliği yapmaları gerektiğinin altı çizilmiştir.

AB Bağımsız Uzmanının Kurumumuza Ziyareti

Ülkemizin AB üyelik süreci kapsamında oluşturulan, Avrupa Birliği Delegasyonu ile ilgili kurum ve kuruluşlar

ve sivil toplum kuruluşları arasında karşılıklı diyalog şeklinde yürütülen “Yargı, İçişleri, Sivil toplum ve Temel Haklar Sektörü”nün değerlendirilmesine yönelik AB Projesi çerçevesinde bağımsız uzmanlar tarafından bir çalışma yürütülmektedir. Çalışma sürecinde, Ülkemizde insan haklarının korunması ve geliştirilmesiyle ilgili kurumların ve STK’lar ziyaret edilerek, insan haklarına dair yasal çerçeve ve uygulamalar gözden geçirilmektedir.

Bu çerçevede, 14.02.2020 tarihinde uzman Filipo Romoli Kurumumuza ziyaret etmiştir. Ziyaret esnasında gerçekleştirilen toplantıda, TİHEK Başkanı Sn. ARSLAN, Kurumun görev ve yetkileri ile çalışmaları hakkında bilgilendirmede bulunarak özellikle insan haklarının korunması ve toplumda hak arama kültürünün güçlendirilmesi adına TİHEK’in yürüttüğü önleyici ve farkındalık artırıcı faaliyetlerine vurgu yapmıştır. Toplantıda ayrıca işbirliği olanaklarının değerlendirilmesi hususunda karşılıklı temennilerde bulunulmuştur.

BM Bağımsız Değerlendirme Uzmanının Kurumumuza Ziyareti

Birleşmiş Milletler (BM)’in Türkiye Ülke Programı Değerlendirmeleri kapsamında faaliyet gösteren Bağımsız Değerlendirme Uzmanı Zeynep Başer 26.02.2020 tarihinde TİHEK’i ziyaret etmiştir.

Ziyaret esnasında gerçekleştirilen Toplantıda, BM’nin ülkemize yönelik hazırladığı İşbirliği Stratejisi, UNICEF dâhil olmak üzere BM uzmanlık kuruluşları ile ilişkilerimiz ve BM Kalkınma Fonu (UNDP) ile yürütülen faaliyetler ve işbirliği olanakları hakkında değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Sivil İzleme Kurullarının Etkinliğinin Arttırılması Projesi

Türkiye’de Sivil İzleme Kurullarının Etkinliğinin Avrupa Standartları Doğrultusunda Arttırılması Projesi kapsamında Adalet Bakanlığı CTE temsilcilerinin ve Avrupa Konseyi Proje Sorumlularının katılımıyla Kurumda bir toplantı organize edilmiştir. Toplantı kapsamında, proje hakkında detaylı bilgilendirmeler yapılmış, görüş ve öneriler değerlendirilmiştir.

Türkiye’nin farklı bölgelerinden sivil izleme kurulu üyeleri, Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu, Ulusal Önleme

Mekanizması, infaz hâkimleri, Cumhuriyet savcıları ve Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Kontrolörler Kurulu temsilcilerinden oluşan çalışma grubu, sivil izleme kurulları için hazırlanan taslak izleme araç kitini tartışmak üzere 17 - 18 Kasım 2020 tarihlerinde Ankara'da bir araya gelmiştir. Söz konusu toplantı, "Türkiye'de Sivil İzleme Kurullarının Etkinliğinin Avrupa Standartları Doğrultusunda Artırılması Projesi" kapsamında hibrid formatta gerçekleştirilmiştir.

8. DİĞER FAALİYETLER

TİHEK'in Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesine İlişkin Avrupa Birliği Projesi

Ülkemiz ile Avrupa Birliği (AB) arasında, ülkemizin AB üyelik sürecinde mevzuat ve uygulamalarının, AB Direktifleri başta olmak üzere AB içtihatlarıyla uyumlaştırılması amacıyla çeşitli projeler

gerçekleştirilmesini amaçlayan "Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA)" süreci ülkemiz ile AB arasında imzalanan finansman anlaşmasına dayanılarak yürütülmektedir. Bu süreçte, insan hakları, adalet, çevre, sosyal güvenlik gibi farklı alt alanlarda farklı sektörler belirlenmiş olup, Kurumumuzun faydalanıcısı olacağı ve 4.34 Milyon Euro bütçeli "Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Projesi" Temel Haklar Alt Alanına dâhildir. Söz konusu proje, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ortaklığıyla yürütülecek olup Projenin temel hedefleri arasında kısaca, ulusal ve uluslararası mevzuat ile kuruma verilen görevlerin AB standartları bağlamında etkili bir şekilde hayata geçirilmesi, Kurum personeline yönelik eğitimler ve insan hakları konusunda kamuoyunda farkındalık yaratmak yer almaktadır. Projeye ilişkin temel belgelerin hazırlıkları tamamlanmış olup belgeler, gerekli onayın alınması adına Merkezi Finans ve İhale Birimine gönderilmiştir.

IV.

KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- A. Stratejik Planda
Öngörülemeyen Kurumsal
Kapasite İhtiyaçları
- B. Üstünlükler
- C. Zayıflıklar

A. STRATEJİK PLANDA ÖNGÖRÜLEMİYEN KURUMSAL KAPASİTE İHTİYAÇLARI

Kurumumuz 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 06/04/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile kurulmuştur. Kuruluş Kanunu ile Kurumumuz görev ve yetkileri esas alınarak 11. Kalkınma Planı, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen politikalar ve programlar çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla 2019-2023 Stratejik Planı hazırlık çalışmaları başlatılmış ve 2023 vizyonu çerçevesinde uygulamaya başlanılmıştır.

Bu kapsamda Kurumumuz 2019-2023 Stratejik Plan'ında 4 amaç, 13 hedef belirlenmiş ve bu amaç ve hedeflerin gerçekleşmesi amacıyla yılı eylem planları hazırlanmıştır. Kurumumuz ilgili Kanunda verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla öncelikli olarak kurumsal kapasitenin geliştirilmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Stratejik plan hazırlık çalışmaları kapsamında kurumsal kapasitenin geliştirilmesi dikkate alınarak gösterge hedeflerimiz her yıl artırımlı olarak belirlenmekle birlikte Kurumumuz Stratejik Planında belirlenen hedeflerin risklerini ağırlıklı olarak kurumsal kapasite ihtiyaçları olduğu tespit edilmiştir.

2019 yılı sonlarında Çin'de ve 2020 yılı başları itibarıyla Dünya'da ve ülkemizde görülen salgın nedeniyle kurumsal kapasite ihtiyaçları Stratejik Plan hazırlık çalışmalarında tespit edilenlerden farklılık göstermiştir.

Bu kapsamda Kurumumuz faaliyetlerin daha etkin ve verimli yürütülmesi amacıyla Kurumumuz çalışanlarının çalışma ortamlarının ve vatandaşlarımızın Kurumumuza ziyaretlerinde daha nitelikli hizmet sunmak adına Kurumumuza ait hizmet binası tahsis edilmesi daha da önem arz etmektedir. Yine salgın nedeniyle kurumumuz faaliyetlerinin çevrimiçi ortamlarda daha yaygın yürütülmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Kurumumuz bilişim ve teknolojik alt yapısının daha da geliştirilmesi çalışmaları başlatılmıştır.

B. ÜSTÜNLÜKLER

- Kurumun ve Kurul üyelerinin bağımsız olması
- Kurumun genç ve dinamik personele sahip olması
- İdarenin bilgi ve belge taleplerini karşılama zorunluluğunun bulunması
- Uzlaştırma mekanizmasının öngörülmesi
- Kuruma başvurunun ücretsiz olması
- Kurum kararlarının Kurul kararı ile katılımcı şekilde kesinleştirilmesi
- Kurul üyelerinin görev güvencesinin bulunması
- Kurumun idari ve mali özerkliği olması
- Kurumun resen inceleme yetkisinin olması
- Kurumun ayrımcılık bağlamında yaptırım yetkisinin olması
- Kurumun kapsayıcı istişari mekanizmalara sahip olması
- Kurumun bilgi belge taleplerine cevabın zorunlu olması

C. ZAYIFLIKLAR

- Fiziki, teknik ve teknolojik yetersizlikler
- Kadro sayılarının yetersiz olması
- Kadroların serbest bırakılmasında Strateji Bütçe Başkanlığı'nın onayı
- Bütçenin Hazine ve Maliye Bakanlığı kontrolünde tahsis edilmesi
- Kurumun yeteri kadar bütçeye sahip olmaması

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

İmza
Süleyman ARSLAN
Başkan

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2020 Yılı Faaliyet Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

İmza
Kadim KAYHAN
Strateji Birim Koordinatörü

Yüksel Caddesi No: 23, 06650 Kızılay-ANKARA/TÜRKİYE
Tel.: +90 312 422 78 00

www.tihék.gov.tr

/tihekkurumsal

/tihek_kurumsal

/tihekkurumsal

/tihekkurumsal